

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kereposi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Luegerék.

Budapest, október 10.

(v.) Chlopy óta a feketesárga demagógia nem fér a bőrébe. Eddig csak hengegett, most már fenyegetőzik. Eddig csak a monárkiából való kitaszítással s a nagyhatalmi állás jótéményeinek megvonásával akart ránk ijeszteni; most már a saját házunkból akar minket kiutasítani. Ez már nem is szemtelenség többé, hanem örület. De tagadhatatlanul van holmi módszer a tébolyukban. Amit mondanak, azt a bolond szájhőködést komolyan hiszik, sokan hiszik, fanatikusan hiszik és tervszerűen terjesztik. Ha nem tudók az elmekörtanból, hogy az örület épp olyan ragadós, mint valamely testi kontágium, ennek az osztrák tébolyának a rohamos terjedése vezetne rá e felismerésre.

Mit is óbegatott néhány nappal ezelőtt az osztrák császárváros polgármestere? Hogy ne fészkelődjünk, mert máskülönben kurtán találnak velünk végezni. Majd megmutatják nekünk, hogy csakugyan az vagyunk, aminek Chlopyban neveztek: néptörzs csupán. Az Ausztria kegyelméből a jogosult határokon messze túlterjedt magyar uralmat majd visszaszorítják nekünk mint a maga természetes határai közé. A Duna és Tisza közt elterülő ország rész a miénk marad, ott aztán elidegélhetünk mint az Ausztriába inkorporált néptörzsek egyike, az ország többi részei pedig közpördára bocsájtatnak a dinasztiahoz feltétlenül hü nemzetiségeknek. Így szájkodott Lueger ezelőtt néhány nappal. Kutyába

se vettük. Ez a piszkos fráter már annyit és annyiszor pimaszkodott velünk, hogy a magyar közvélemény figyelemre sem méltatta ezt a legujabb röffenetét. Ámde nemsokára utána Liechtenstein Alajos herceg is hallatta a szavát. A herceg ur még bolondabb s még arcátlanabb kifakadásokat harsogott felénk. Amit Lueger még csak pedzett, azt ő már világosan kimondta: hogy ha nem viselkedünk tisztességesen, ha nem rajongunk a kétféjűsásért, a fekete-sárga lobogóért s a Gotterhalteért, hát akkor majd ellenünk zudítják Bécsből a nemzetiségeinket. Majd akad megint Hurbán, aki rabol, Axintye, aki gyujtogat, Jellasics, aki orvul a hátunkba esik, s nemzetiségi hős teméntelen, aki patakokban ontja a magyar vért. Ilyen csinos dolgokat izent nekünk Ausztria nevében a hirhedt fekete princ, Lueger méltó kebelbarátja. De ez még mind semmi. Azóta a szélrózsa minden irányából ugyanilyen tartalmu sajtónyilatkozatok röpködnek felénk. Hol Berlinben, hol Londonban, hol Párisban pattan szét valamely lap hasábjain ugyanez a hüzbomba. Az osztrák kormány sajtókomornyikjai ügyesen és nagy stílusban dolgoznak. Tele rivallják a világot a mi rakoncátlanságunk s fékezhetlenségünk hírével s minden hiradásukhoz odabiggyesztenek ugyanaz a fenyegetést: a hepciáskodó magyarokat majd megtanítják emberségre a nemzetiségek.

Felhívjuk az európai közvéleményt: nézzen ide s legyen szives az igazsághoz híven konstatálni, hogy csöppet sem ijedtünk meg. Az a buta fenyegetés vagy

ugy surrant el a fülünk mellett, mint valami közömbös hangcafát, vagy pedig legfeljebb elmosolyodtunk rajta. A nemzetiségek! Ettől a vauvautól ugyan ki félne ebben az országban? Hiszen volt már dolgunk velük elégszer. Valahányszor dolgunk akadt Béccsel, mindig kijátszották ellenünk ezt a kártyát tromful. De a tromfjukat mindig mi — ütöttük. Egy kissé be is vagyunk már arra rendezkedve, hogy nemzeti küzdeleinkben a derékhad Béccsel számoljon le, de maradjon bizonyos erőmennyiség a nemzetiségek számára is. Ha hát arra kerülne a sor, amit a Lueger bandája cincog, akkor sem volna semmi új és semmi félelmetes a nemzetiségi veszedelemben.

Nem ijedtünk tehát meg; de okulni igenis okulunk. Hát ugy vagyunk? Ilyesmire tetszik amodaát gondolni? Fel akarják gyujtani köröskörül ezt az országot? Ugy van megcsinálva a terv, hogy Bécsnek egyetlen intésére talpra áll megint a nemzetiségi lázadás? Hiszen ez gyönyörű egy gondolat! Bécsi államsinny, megkombinálva a magyarországi nemzetiségek forradalmával. Nem mondjuk szóval sem, hogy Chlopy ezt jelentette be. De a vak is látja, hogy Chlopy, noha a hadiparancsot nem ez a szándék inspirálta, ilyes gondolatokat sugallt a magyar nemzet megátalkodott ellenségeinek lelkébe.

Tehát feldarabolják az egységes magyar államot, — ha lehet. Néhányszor már próbálkoztak vele, de átkozottul kevés sikerrel. Már lefaragták rólunk Erdélyt. Már csináltak a dél-

TÁRCA

Marathon előtt.

— Csaladal. —

Szólok hozzád, görög népem;
A szabadság szent nevében!
Akinek van: üljön lóra,
Akinek nincs: gyalog menjen
Nagy, dicső találkozóra!
Mert ütött a döntő óra!...

*

Azt mondják, hogy sokan vannak;
Aki mostan ránk rohannak!
Bár csak százszor annyi volna;
Még több menne a pokolba!
Tigristől se fél a bátor,
Hát még egy kazal polyvától!

*

Jöjjön hát a sok gaz vér-eb!
Csak termésünk lesz kövérebb,
Hogyha vérük omlik rája!
Rajta, hellen! Egy szá az ellen!
Ez a hozzád méltó pálya,
Félistenek unokája!

*

Legyenek bár vasban állig;
Vágjátok le mind egy szálíg!

Minden csapás halált adjon,
Fejedelmük vérbe fagyjon,
Jajjal-bajjal haza futni
Hirmondójuk se maradjon!

*

Esküszöm az Istenekre:
Rablánc nem jön a kezemre!
Ha máshol nincs: a halálban
Függetlenség, szabadság van!
Semhogy egyszer szolga legyek;
Inkább százszor halni megyek!

Abrányi Emil.

Őszszel.

(Budapesti élet.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtta Porzó.

Az én kedves dunai madaraim komolyan vették az ősz és elvándoroltak. Nem szálltak túl messze nagy vizeken, csak az ó-budai gyársziget felszereibe tértek pihenni: mert kora tavasztól mostanáig, hajnaltól szakadó éjszakáig jártak hűsögesen a Dunát a két vasúti hid között. Nem bírtam eltelni a gráciával, melylyel utat szántottak maguknak, s lelkesedtem azon az erőn, melylyel a hatalmas folyam ellenállását lebirták. Nem csekélyebb gyönyörűségemre szolgált a sima kikötés. Így partolni nem tudnak sehol a világon. A víz sodrának az ellengőzzel való kibékítő művelete, a ki-beszállásnak gyors

lebonyolítása — mindez és ennél több: mintája a folyóvízi hajós-ügyességnek. Hálával és szeretettel adózunk a derék fiúknak, akik a mi nyári gyönyöreinket ezzel is növelték, s különösen hála és dicséret annak a hosszú angol bácsinak, Mr. Jacksonnak, aki ezeknek a mi népszerű hajóinknak építőmestere volt.

Hányan vagytok, oh fővárosi hölgyek és urak, akik ismeritek a Boráros-tér környékét, ahonnan a bajó fölfelé indul? Eminnen ismeretlen paloták, faragott új part, rakodók és gyárak tömkelege, egy nagy város kőtengerének végső hullámverése — amonnan, tul a Dunán, zöld hegyek lankáin és tövében elhintett kies nyaralók hívogató városkája int, míg a parthoz közeledve, tegnap kelt köz- és magánépületek büszke sora tornyosodik néhány ott felejtett kunyhó fölébe. S a Gellért kupja déli profiljében! Kítők ismeri?

E mi dunai sétáinknak csupán egy hiányát tapasztaltam: éjjeli takarodáskor egy, de egyetlen egy lámpás sem hintett világot a fődélzet sűrű népeire. Mennyi bukdaesolás, összekoedás történt ott a fekete homályban! Egy-két gyors, de boldog ölelés is, persze. Ha a megvilágított szalon ablakból nem derengett volna ki valami enyhe fény-sugárka, vagy emitt-amott föl nem villan egy-egy cigarettás urnak — sőt némelykor hölgynek is a gyujtószála: letaposuk egymást. Ami sikongás, vihogás esett közben, csak azt bizonyítá, hogy az éj nem ellensége az embernek — ha fiatal. De mi öregek Goethét valljuk, aki — persze már nagyon későn, akkor tudniillik, midőn a Charon hajójára szállott — így kiáltott fel: „több világosságot!”

Ambátor a roppant Margithidnak rövidke hajtása mint a köldökszínőr fűz az anyaszigethez: ez a mi boldog insulánk mégis néptelen már. Mintha bizony a kései évszak utolsó nyári lobbanása, ez a bárányfelhős, kék-eges ősz, nem nyujtana már örömfeket. Puha avaron járunk, az

vidékünkben — hogyan is hítták azt a buta tákolmányt? — csináltak már belőle vojvodinát. S bizony nem rajtuk mult, hogy a tót Felvidéket is nem alakították át önálló provinciává. Azon fordult meg az egész, hogy mire idáig jutottak volna, már kidobták őket mindenünne, valahonnan csak kidobhatók voltak. Kidobták Olaszországból, kidobták Schleswig-Holsteinből, kidobták a német birodalomból. Egyebünne nem dobták ki, mivelhogy a Németalföldről és Spanyolországból már hamarabb kidobták. A vége aztán az lett, hogy visszajöttek hozzánk — bekülni. És visszaadták Erdélyt, vissza a vojvodinát is, vissza mindent: még a magyar alkotmányt is. Mert attól kellett tartaniok, hogy amíg mindenünket vissza nem adják, elvesznek tőlük minden elvehető. Ezt a leckét adta nekik a történelmi tapasztalás. Mindig a saját kárukon kellett megtanulniok, hogy békéjük és hatalmuk Európában csak addig van, amíg mivelünk békeségben megérnek; de mihelyt szemközt kerülnek velünk, Európa tüstént rokkantnak, bénának, letiporhatónak s kifoszthatónak tartja Ausztriát.

Sokszor tanulták meg ezt a leckét, de bizonyos idő múlva mindig elfelejtették megint. Egy ideig megbecsülték a velünk való békeséget, aztán hűségünket megalázkodásnak vették, lojalitásunkat elnyedtségnek nézték s ilyenkor — bocsánat a triviális szólalásért — szurni kezdte őket a zabszem: belénk kötöttek, kihozták a sodrunkból s nekirohanak újra meg újra a falnak. A magyar nemzet közel négyszáz év óta diadalmasan állja ezt az örökös huzavonát. Egy talpalatnyi földet a területéből nem kellett soha feladnia. Akármennyi baj szakadt rá, bekövetkezett mindig a restitutio in integrum. De ők, vajjon ők elmondhatják-e ugyanezt magukról? Megvan-e nekik is ugyanaz a birtokállományuk, amellyel rendelkeztek, mikor először belénk kötöttek? Valahányszor az erőszakuk diadalt ült felettünk, nem követte-e azt mindannyiszor egy-egy véres kudarcuk s egy-

egy megalázó és fájdalmas veszteségük? Vegyék elő a térképet s nézzék meg jól. A Szent István birodalma együtt van-e még úgy, ahogy volt? Ugyebár, hogy együtt? Ugyebár, hogy egy hajunkszála sem görbült meg? De az 6 területük egyre csappant: az egykori világbirodalmak ma már lesorvadt címzetes nagyhatalommá. Hát ők elfelejtették ezt a leckét, de mi jól megtanultuk. S ezért fogadjuk mosolygással az egész handabandát. Az őrzöngök majd csak eszükre térnek. Ha nem segít a hideg zubany, majd segít a kényszerzubony. Mind a kettőt készen tartja számukra az a hatalom, amelynek Kossuth Lajos ezt a nevet adta: a *történelem logikája*.

BELFÖLD

Nagy-serb propaganda? Egy zágrábi távirat arról ad hírt, hogy a radikális szerb párt, mely október 1-én tartotta alakuló gyűlését Okocimban, Magyarországon is szervezni akarja a nagy-serb propagandát; a program megállapítására valamely magyarországi szerbektől lakott városban gyűlést akarnak tartani. A távirat szövege kissé homályos. Nem látjuk belőle egész tisztán, hogy mi készül. Mert a szerb radikális párt Magyarországon most is szervezve van, sőt hogy helyenként erősen van szervezve, azt bizonyította a török-becsei választás, amely ama Pavlovics Lyubomir nevezetű gyönyörű mákvirágot adta a magyar parlamentnek. Ha tehát azt jelenti ez a zágrábi hír, hogy a radikális szerb párt, amely most Horvát-Szlavonországon újra szervezkedik, a Drávan innen is erősebb agitációt akar kezdeni, akkor nem jelent újat, mert a minap is hallottunk róla. Ha azonban csakugyan holmi nagyszabású nagy-serb izgatásról, talán a *Milietics*-féle idők feljutásáról van szó, akkor a rendőri hatóságok és ügyészségek dolga lesz, hogy szemébe nézzenek a bűnös próbálkozásnak.

Krasznay Ferenc beszámolója. Politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek Krasznay Ferenc beszámolója elé, melyet az f. hó 11-én kerülésének székelyén, Dunapatajra jog tartani. Krasznay Ferenc társaságában több függetlenségi képviselő utazik le, köztük Rátkay László és Reich Aladár. Különös érdekességet az kölcsönöz majd a beszámoló beszédnek, hogy Krasznay a függetlenségi párt delegációjába való bemenetelének szükségessége mellett fog sikra szállani. Ugyaníly értelemben fog nyilatkozni mához egy hétre Kalocsán tartandó beszámolójában is.

nyilvának a sodrásban: elfogodom a büvölettel. S ez igézet hegyébe, ott lenn a hajó orrán, fölzendül a felzaklattott vizek zugásától kísért katonamuzsika, mely a magas épületek falaitól visszaverődve, valóra váltja a tündéresmet s káprázatba vonja szememet s mámorba ejti agyamat.

Megállunk a királyi palota alatt. Odafenn olyan sötét minden. Sok száz alakból nem lövellünk egy biztató sugárka. Csak az egyik sarkán pislog egy árva lámpás, mint valami álmosan bóbiskoló, ott felejtett őrszem.

Annál vigabban zsong, ragyog odaát a korzó. A sétáló alá új aszfaltot terítettek és tapossák is a róla nevezett öreg és ifjú betyár urak s vonulnak el edesanyai oltalom alatt a fehér népek, többnyire ifjak és szépek, míg ezt a felállóhullámzó vidám ömlést baloldalt a vasból vert zsölyék, jobbról a kávéházak fonott kosárszékeinek mély öbléből nézik. S bizony isten, van is mit nézni. Ezen a kis földalaton annyi bájos asszony, lány torlódik össze, amennyi elég volna két vármegyének.

Hát mind hazakerültek megint s nagyrésze ottan köt ki a kioszk medencéje körül, amelybe tömzsi rézangyalok esorgatják a viznek vékonyka sugarait.

A Hangli! Ah, a Hangli! Hol van a barnapiros, aranyos asszonyka, aki úgy hasonlított az urához, mintha kétegy testvér voltak volna. Aki mérte a cukrot, a gohért s a mézet s ennél is édesebben mosolygott. Aki a kellem trónjává avatta azt a faragványos polcot, mely előtt hőddolva álltak és kerengtek nagymultu, tapasztalt, viharezett, szerelemviselt urak, de mindig innen

Ilyképpen megint szőnyegre kerül az az ominózus kérdés, hogy a függetlenségi párt, lelépve az elvi negáció és passzivitás teréről, oly egy intézményben való közreműködésre szánja magát, melyet azzal a közbjogi alappal, melyen áll, elmentésnek és beszelehetőnek tart. A függetlenségi párt kebelében igen vegyes érzelmeket támasztott a delegációba való bemenetel eszméje, már csak annál fogva is, mivel annak idején, midőn Ugron Gábor ilyen irányban kezdeményezőleg lépett fel, ez a kérdés kenyérfőre vitte a pártot. Ugronk kiválásával azután egydőre lekerült a kérdés a napirendről, most azonban úgy látszik, hogy a legutóbbi politikai események, különösen pedig a függetlenségi taktikának a 67-es alpra való helyezése, ismét aktuálissá tették e kérdést. Krasznay a maga nézetével nem áll elsízigetlen pártja körében; a párt fiatalabb és az utóbbi választás alatt mandátumhoz jutott tagjai a rideg elvi negáció álláspontjáról a tettek mezejére kívánának lépni. Egyébként valószínű, hogy a válság megoldása után komolyan és behatóan fognak a kérdéssel foglalkozni.

A válság.

Budapest, október 10.

Akikről beszélni szoktak s akik néhanapján maguk is beszélnek: — valamennyien elutaztak. Nincs Budapest Széll Kálmán, nincs Andrássy Gyula, nincs Tisza István, nincs Khuen. Ma még mindegyikük más-más vidéken jár, de nincs kizárva, hogy holnap együtt lesznek — Bécsben. Sőt majdnem bizonyos.

Míg ez a társaság vissza nem tér: a válságról alig van jelenteni való.

Idehaza ugyanígy nincsenek események, csak — *félelem*. Mindenki fél Tisza Istvántól. Persze legelső sorban a közvélemény, de annak nincs módjában, hogy ilyen gyorsan nyilatkozzék. Annál gyorsabban nyilatkozik a sajtó. A felhivatalos újságok kivételével majdnem az összes lapok hangot adnak annak a félelemnek, hogy Tiszával megjön a könyörtelen erőszak. Leghangosabban beszél és legjobban fél az a sajtó, mely gróf Apponyi csolnakában evez. Ha a többi újság fenyeget, az Apponyi sajtója tajtékok szór. S ez a sajtó arról beszél, hogy a kilencesbizottságban határozatot kell provokálni, már csak azért is, hogy a volt nemzetipártiak aztán elég korán kivonulhassanak. Legalább egy kis glóriával szeretnének kivonulni a jó urak, pedig ugyanők három héttel ezelőtt még rettenetes olcsón kínálták oda magukat Khuennek. Most, amikor Tisza esetleges jötte az 6 föltétlen távo-

elmulásnak bánatos fnyar illata hajt felénk minden bokorból. A pirossal virágzó aranyárga lomb mintha a tavaszi virulásnak hazajáró lelke volna. Hát nem édes ez? Nem süvit rigó, az igaz. De hát fityul a szél, ez a láthatatlan madár, és nótáin elandalodom.

A „Hattyu” az 6 utolsó nyári utját végzi. Korán szállott le az est. Szemben egy nagy gözmalom hat emeletének minden ablaka kivilágítva; akár egy rengeteg bethlehemet látnék. Távozóban vagyunk a császárfürdői állomástól. „Ereszd el!” harsog le a kapitány. (Már hogy a kötelek. „El van!” feleli) rekedt hangon a kimustrált öreg hajóslegény. Míg a vizen szolgált, bizonyára józannabb volt, jóllehet az 6 parti működése szintén megköveteli az éberséget. Neha a kilédított bábu őt is fejbe kollintja, de hát oda se neki! Katonadolog. Főképp az ilyen silány szárazföldi sorban, amelybe vénsége mián került.

„El van!”
S most a hid felé csavarodik a „Hattyu.” Esténként láttam ezt a csodát, amely elibém tárult, s mindig ugyan láttam. A parton a fehéren világító lámpástűzek tündöklő sora hosszú ívben hajlik el a Várhegy alatt, míg e ragyogó lánecnak utolsó gyémántszeme ott vész el valahol túl a Gellérten, a megvilágított éjnek finom ködében. A hidon ide-cdavidanó elektromos koszt, melyeknek fogója fölszegül még apró villámokat is csíhik el a föltötte feszülő drót-szálakból. Balról, tisztára velencei hatással, a parlament fenséges tömege fürdik a vízben, míg mögötte az igazságügyi palota a ráomló pazar fényben. Ha még, mint most is, a holdszugara szertesziporkázik a habokon s fodrai, mint megannyi ezüst halacska,

a tisztesség korlátján, melyen más kávéházi polc előtt az ifjú urak olyan vigan tudnak átvoltizsrozni, mert hogy ez a sportfajta alig is mege nekik gátverseny számba. Akkoron még főherceg asszonyok is jártak oda kávézni, míg ma — mondaná Kalemburcsy Viciából — főhenceg asszonyok szüresölgetik ott a felebarátnéjuk jó hírét. Mr. Gerbesud a közönségnek azt a hajdani színét leföztöte, mely — kioszk ne veut, parkklub ne peut — a városligeti pavillonban keresi a magához méltó eremet.

Kedves, a maga nemében páratlan ez az Eötvös Józseftől Petőfi Sándorig elnyúló sétator. A nyári forgalom idején pészg part s a nem kevésbé nyüzsgő Belváros közé ékelve, az év minden szakában nem csupán érdekes, de bátoraság is. Az uri és urasági kocsisok körében annyira kedvelt elgázolástól itt nem köll rettegnünk. Persze, hogy a város atyáinak ez épp oly művészi, mint gavalléros fényűzésén a velem született pazarlasi hajlandósággal én jóval tul-tenték. Teljes hosszában a víz legszéllel lép-eszözetes terrászokban ásatnám le a partot, telehíntem rózsabokrokkal, szellős szines sátrakkal s apró zuhatagokban lejtene alá a felszivattyuzott víz a Dunának anyakeblére. S nem is hidon, amely nem sokára fog épülni itt is, de virágos, zenés komponon kelnekn át a tulsó partra. Bolond volna, de szép volna.

Pedig nem tudok folyómenti nagy várost, mely száz veszélylával megdacolva, oly bátran, büszkén s teljes tudatával a festőnek, arccal épülne föl ekkora folyam fölött. Bécs visszavonult a Dunától s mindössze hitvány csatornán bocsátotta át magát. Londonban a Temze bal partján hasznos, de sivár dockok húzódnak végig nagy darabon.

Törvényesen védett

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hashajtó jött forgalomba, mely úgy felnötteknél, mint gyermekeknél egy „Állandóan rendszerezett” kellemes székletételt idéz elő. A gyomrot tisztítja és erősíti. Főúrosi orvosok nagy elismeréssel rendelik székrekedésgnél chronikus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalommentes nem okoz és teljesen ártalmatlan. Elvezetés: íze által kiszorította az összes külföldi hashajtókat. Nagyon ajánlják olyan egyéneknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle hashajtó állandó bevételétől. — Egy teljes doboz ára 80 fillér. Postán csak 60 doboz meg 4 kor-ért bérmentve. Egyedül készíti ERÉNYI BELA gyógyszerész Budapest, VII., Károlyi-körút 5. szám. — Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktár: Lux Mihály, Museum-körút 7., Dr. Egger Leo, Váci-körút 17., Török József, Király-utca 8. Andrássy utca 10. Kerepesi-utca 10. szám Fodor J., Marokkó-utca 6. Király-utca, Gara 6. Roth, József-körút 74., Molnár és Moser, Koronaherczeg-utca, Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Széclő Lajos, Andrássy-utca 78. Nagybani főraktár: Fodor Márton, Király-utca 41. és Váci-körút 10., Fodor J., „Sas drogeria” Kerepesi-ut.

zásukat jelentené: most nemzeti kérdésben szeretnénk határozatot provokálni, hogy némi sápadt glóriával s hazafias lármával vonuljanak ki onnan, ahonnan egy nappal később akaratuk ellenére is távoznok kellene. Valóban: — az egész csuf válságban mindig ezek az ide-odavonuló, örökösön ingó-lengő urak gondoskodtak a legcsufabb epizódokról. S ha szabad volna azt a tatárjárást, mely a Tisza-korszakkal ránk köszönhet, valamiért talán még üdvözölni is, hát egy kis elismerést nem volna szabad tőle sajnálni, amiért a másodvirágzásu habarékpartot is elsöpri a politika szinteréről. Ha úgy főlná egymást ez a két tábor, mint az anekdota két oroszlánja: az volna az igazi nyereség.

De úgy látszik, Tiszák maradtak felül s Apponyiék — glóriával vagy csufosan — távozni fognak. A Tiszák győzelme nem öröm s az Apponyiék veresége nem fájdalom. A nemzet azoktól nem fél, ezektől nem vár semmit: — a nemzet tudja, hogy csak magára számíthat és nyugodt elszántsággal néz a jövő elé.

Bécs zarándokai.

Gróf Khuen-Héderváry Károly ma este Bécsbe utazott. (Egy félhivatalos szerint *hírlik*, hogy ma este még nem.)

Gróf Andrássy Gyula holnap reggel Bécsbe utazik.

Gróf Tisza István holnap reggel Bécsbe utazik.

Széli Kálmán — ez még nem egészen bizonyos — holnap reggel Bécsbe utazik.

Most már a politikai körök a Molinár-nótával élénkelhetik, hogy: „mind elvitték a legények elejét...“ Főnn lesz Bécsben mindenki, aki posszibilis. Aki itthon maradt: nem kell a császárnak s az ő hűséges Koerberének. Az igaz, hogy ők itthon maradtak, idehaza se igen keltenek ők senkinek.

Apponyi németül és magyarul.

Apponyi mellett beszél két újság: egy osztrák és egy magyar. Bécsben a *Zeit*, mely a volt nemzetipárt vezérével rokonszenvez, azt a meglepő és hihetetlen hírt jelenti a kigondoló-bizottságból, hogy Apponyi ott tiltakozott minden kétértelmű határozat ellen. Hát talán háromértelműt követelt? Mert hogy Apponyi valaha egyértelműt mondott volna, azt ugyan Magyarországon senki sem hiszi el. Viszont a *Hazánk*, miután egy névtelen korifeusával nekirent annak a Széli Kálmánnak, akit

még egy hét előtt a szabadelvűpárt reményének nevezett, ugyanazzal a névtelen korifeussal azt mondatja, hogy határozatot kell provokálni a kigondoló-bizottságban, mert akkor a kisebbségben maradt Apponyisták kivonulhatnak. A bécsi protektor, a *Zeit* így szól Apponyi mellett:

A kilences-bizottságban most már ki van zárva az egyhangú határozat, annyira kiéleződött a helyzet. Nem is hozhatnak majd részletes programot, sem határozatot. Gróf Apponyi Albert a bizottság tegnapi ülésén határozottan kijelentette, hogy *ő kétértelmű programhoz, melyet Bécsben az osztrák Magyarországon a magyar feljegés diadalának kürtülhetnének, aláírását nem adja*. Követeli, hogy a kiegyezési politikában végre szakítsanak a kétértelmű és jelentés feljegésokkal (Zweideutigkeiten und Halbheiten) s inkább minden konzekvenciát kész levonni, minthogy ez a minden őszinteséget nélkülöző helyzet továbbra is fennálljon. Hogy tehát szakítsa ne kerüljön a dolog, a kilences-bizottság nem programot, csak jelentést fog a párt elé terjeszteni. A bizottságban Apponyi feljegés a győzött s a párt szabad kezét nyer program tekintetében s nem lehet sem kétértelmű programot, sem egy nem tetsző kormányt rátküldni. Széllnek mostani misszióját máris mindenütt meghiusultnak tekintik.

A budapesti protektor, a *Hazánk* névtelen korifeusa így szól Apponyi mellett:

Sajnos, a jelek úgy mutatják, hogy a kilences-bizottságnak többsége arra törekedik, hogy huzavonával, taktikázással a szabadelvűpártot megakadályozza abban, hogy az most, a válságos idők forgatagában egy egészséges és kielégítő katonai programra helyezkedhessenek. A jelek úgy mutatják, hogy a bizottsági többségnek e taktikázással egyenes célja az, hogy ki kell várni az új miniszterelnök megérkezését, aki majd a bécsi körök nevében és a legfelsőbb fórumra való hivatkozással, deprimálódag hasson e bizottságra akik abban a nemzeti jogok mellett tartanak, azokat elkedveltenitse, kizsorisza. Az én és igen sokaknak véleménye az a szabadelvűpárt, hogy a nemzeti aspirációk alapján álló bizottsági tagoknak nem kell bevárni a taktikázások végét, hanem már a legközelebb provokálniuk kell a döntést, a szavazást. Utóvégre elég volt már azokból az intrikákból, melyek a szabadelvűpártnak ezt a nemzeti pártból tömörült részét fölfelé is, lefelé is megrágmalmazni, befektetíteni igyekeznek. Az események oda jutottak már, hogy ki kell mondani a végzést. Nem olyan nagy baj az, ha a szabadelvűpártban kisebbségben maradnak. Legfőbb kvonulnak onnét, ahol a nemzeti eszmék érvényesülésének nincs talaja. A nemzet pedig látni és itélni fog.

München is csak későn bocsátkozott le az Izárig, s még most is mintha fölve rántaná vissza a lábát, nem merészkedett oda a széleig. Páris jobban kiérezte a vízi tükör előnyét — Lutetia kacér asszony — de annál kegyetlenebb a Szajna szigeteivel, ahol gyarak füstölnek s tout Paris szonnyeszt mosásk, tergetésk szét a fakó gyepen és aggatják föl a szolgálatba hajtott fákon, amelyekben csak a szarka fészkel, éneklő madár azonban messze kerül. Valahányszor arra jártam, felháborodott az én lelkem a civilizációnak ezen a barbárságán.

Budapest szép, Budapest nagyon szép, Budapest hasonlíthatatlan szép város: tiszta, gondosan öntözött, egészséges. Architektúrája kezd kibontakozni a bécsi gyámság alól, sőt immitt-amott vidáman tagozott újabb épületeken már eredeti magyar stílus is látjuk biztató fakadását, a tulipán és pávaszem magyaros díszét. Am azért ne tartunk a subagallér-stíltól. Építómestereink a nemzeti motívumokat finomult ízlés, meleg művészi érzék lombjain szürük le megtisztult, megnemesült architektúrává. E részt nagyobb haladást is tapasztalunk, mint magyar zenénk fejlesztésében, mely minden gazdag volta mellett ott reked néhány zenetudósunk orthodox formáiban, vagy szecessziós tulzásokra ragadja az ifjakat, akik pirosparna festett duhajságokban keresik a magyar géniusz.

Igenis, — hogy visszatérjek oda, ahonnan kiindultam — igenis: tisztább ez a mi Budapestünk, mint bármely híres központja Európának.

Aki valaha Párisnak nagy boulevardjain — a mellék-utcaokról nem is szölok — a Rivoli-utcán,

Pardon! A nemzet nem habarékparti és nem szokott olyan sokáig habozni. A nemzet már régen látott és itélt.

A Lloyd Tiszáról.

A *Pester Lloyd* ma megerősíti azokat az aggodalmakat, melyeket a magyar sajtó a várható Tisza-kormányzattal szemben táplál. Ugyanazt írja, amit mi, csak hogy ami nekünk aggodalom, az a Lloydnak várakozás.

A *Pester Lloyd* szerint a következők várhatók:

Valószínűnek tartják, hogy ő felsége Tisza István grófra fog appellálni, akiről felteszik, hogy meghozza azt az áldozatot, hogy a prés elé áll. Ha tényleg bekövetkezik ez az eset, akkor azzal az esetlegességgel is számolni kell, hogy azután nemskára bekövetkezik az országgyűlés elnapolása és feloszlata. Mert ha egyszer mértékadó helyen arra szánták el magukat, hogy életbe léptetik az erős kéz politikáját, akkor annak, aki arra vállalkozik, hogy ezt a politikát inaurálja, kezébe kell adni azokat az eszközöket is, amelyekkel ezt a politikát érvényesítse. Ha az ellenék az obstrukció mellett kitart, akkor gróf Tisza, ha a rendkívélséssel megbízzák, bizonyára nem fog visszariadni attól, hogy ezt a minden termékeny munkára képtelen országgyűlést annysisor egymásután feloszlassa, míg csak az ellenék be nem látja, hogy a korona nem enged magától semmit kérészkölni s hogy 36 éve fennálló berendezkedést nem lehet egyszerre halomra dönteni.

A szabadelvű klubból.

A vezetők politikuskok elutaztak. A szabadelvű klubban tehát csend honol, alig egy pár ember sétál a termekben s akik így sétálnak, azok sem jelentős emberek. Politikáról nem igen esik szó köztük s arra a kérdésre, hogy no most már mi lesz, így felelnek:

— Hogy mi lesz? És ezt tőlünk kérdezik, mikor más, mikor senki sem tudja?

A klub, melyben mindig tudnak valamit affelől, hogy mi lesz, ma teljesen tudatlan. Senki semmiről sem tud és mindenki várakozik. Valóban, az egész szabadelvűpárt ma várakozó állományban van. Ez minden.

A függetlenségi táborból.

Az aktuális politikai kérdéseket szinte háttérbe szorította a függetlenségi-pártiak körében a választásokra való készülődés és szervezkedés. Ugy látszik, az Erzsébet-köruti párhelyiségben is teljesen tisztában vannak vele, hogy gróf Tisza István miniszterelnöksége a Ház feloszlataát jelenti s ez okozza a választásra való készülődéseket. Ezekkel függ össze az a terv, melynek

Hiszen a szász előadások már ritkaságszámba se mennek minálunk.

A lohadó nyár az őszre hagyta melegének s ragyogásának dus aranyát. A jóslataiban megboldogult Falb, aki most az időjárás hatalmak legközelebb tartozkodik s jövődöletlen zivatarok jeges magvát magában rejtető felhők párnáin tűnődik az elmaradt kritikus napok magyarázata: elmerengve tekintet alá erre az októberi verőfényre, mely vénasszonyok tavaszának is beillik. Buta kis feckéje, hogy elszaladt egy kis hideg elől! Boldogan vijjoghatna most főként olyan kékségben, aminőt nem szürnek az afrikai mennyország szerencsés angyalai. Hiszen a kávéházi veranda márvány asztalkái fölött még most is ott himbálózna a lepkefogók halálához zöld szitái s rostjaiban most is megfogóznak e csodabogarak szállfinom lábszárai. Honnan is kerültek oly hirtelen? Sokszor tenyérrnyi pillangó csapong a fény körül. Hogy ekkorára megnőjön, oda csak kellett jökora darab idő? Hol és mikor bujt ki a szülő petéjéből s hová tűnik oly hirtelen, ha kialszik a szikrázó lámpás? Mert hogy azelőtt sobasem láttuk; egyszerre támadnak s rövid boldogság vagy vergődés után pusztulnak el, mint a tiszavirág. Uram, uram, Herman Ottó uram: ennek ön a megmondhatója. Hát mondja meg.

Oh jaj! Ablakomat csapkodja az eső s a ruhám teleszivódik ősi nyirokkal.

Te kis feoskó, mégis csak nekem van igazad. S e pillanatban jelenti a cseléd, hogy itt a szenes ember.

— Rakodjon le, s aztán Teresi: fűtés!

MOLL SEIDLITZ POR
felülmúlhatatlan háziismer mindama gyomorbaajknál, melyekből a rosz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és SO
Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csú, köszvény és egyéb megbűlék bajknál. A raktárakban ólommal zárt (plombir) üvegekben 1 korona 90 fillérről kapható. MOLL készítmény kérendő.

Krasznay Ferencel együtt Rátkay László a leg-erősebb szószólója. Krasznay Ferenc holnapi beszámoló beszédében azt a kérdést készült fölvetni, hogy a függetlenségi párt, szakítva eddigi fölfogásával, ezental bemenjen a delegációba. E kérdés fölvetését azért tartják most szükségesnek, mert a vidéki függetlenségi pártkörök mozgalma olyan mérvet öltött, mintha a választások előtt szükség volna, hogy ne csak a hadsereg kérdésével, vagyis hogy ne csak a legaktuálisabb politikai kérdésekkel foglalkozzanak, hanem a párt általános programját is szóvá tegyék. Ezért tartják Krasznay, Rátkay s még vagy tizen-tizenen szükségesnek, hogy a delegációba való bemenetel kérdését is a választók elé vigyék. Azok, akik egyébként elvben helyesnek tartják, hogy a hadügyi kormányzat ezental erősebb ellenőrzésben részesüljön és közvetlenebbül ellenőriztessék, mint ahogy ez a parlamentben lehetséges, nem helyeslik azt, hogy a kérdés a választók elé kerüljön. Ebben a nagy elvi kérdésben — így mondják — az országos párt értekezlete foglalt állást, amikor kimondta, hogy a párt passzív módon viselkedjék a delegációval szemben, következésképpen ugyan csak az országos függetlenségi párt értekezletének döntésére kell bízni, hogy vajon ebbeli állásfoglalásukat megváltoztassák-e.

A néppárt.

A néppárt tanyáin ma egy kis mozgolódás volt. Az aktuális politikai kérdésekről nem igen esett ugyan szó, mert tudvalevő, hogy ezekben a kérdésekben a néppárton a legélesebb ellentétek vannak. Annál több szó esett ma a Zboray Miklós holnapi szerepléséről. Zboray ugyanis a holnapi Rákóczy-ünnepeken beszédet tart, ami a néppárt aulikus csoportjában nagy fölháborodást okozott. Ez a fölháborodás, ha nem is ritka a néppárton olyankor, amikor nemzeti kérdésben foglal valaki állást, de legalább nagyon jellemző.

A vidék állásfoglalása.

A csik-szent-mártoni országgyűlési választókertület szabadlevélpártja a debreczeni határozatot mai közgyűlésén egyhangulag elfogadta azon kiegészítéssel, hogy a katonaság esküjét fel az alkotmányra és hogy a hároméves visszatartott katonák hazabocsátassanak.

Mangra Lueger kirohanásáról.

Nagyvárad, október 10.

A nagyvárad Szabadosság egyik munkatársa meginterjúvolta Mangra Vazul görög-keleti püspöki helynököt Lueger legutóbbi beszédéről, melyben a nemzetiségeket felhívja a magyarok elleni szövetségre. Mangra kijelentette, hogy a románág nem kereset támogatást a haza határain kívül és kizártnak tartja, hogy Luegerék invitjét közülük bárki komolyan vegye. A magyar-oseh ellenzéki barátokozásra kijelenti, hogy a románok nem hajlandók a csehekkel egy hajóban evezni, mi a magyar érdekek ellen is volna. Feltétlenül bízik abban, hogy a jövőnd románásgot a magyarokkal egybeforva találja.

Német hang Bécs ellen.

Arra a híresztelésre, hogy Magyarországon katonai diktatúrával akarnának szerencsét próbálni, a müncheni *Allgemeine Zeitung* a következő érdekes fonyegéssel válaszol:

A katonai diktatura, amelylyel előbb-utóbb kísérletet fognak tenni, ha a parlament többség egyszersmindenkora használhatatlanná válik, igen veszedelmes eszköz volna, s éppen nem teszi szimpátiakussá az a körülmény, hogy könnyelmű nyilatkozataiban folyton ajánlhatja egy oly ember, mint Lueger. Az osztrák-magyar monarchia főállásának alapja az ausztriai német és a magyarországi magyar elem együttes működése. Ha a végletekhez folyamodva, a magyarokat a szlávok és klerikálisok segítségével el akarják nyomni, akkor tisztában lehet a bécsi kormány azzal, hogy ily módon egyszerre véget vet a Németországgal való szövetségnek.

KÜLFÖLD

As angol vámpolitika. Ritchie volt pénzügyminiszter tegnap este választókerületében, Croydonban 4500 ember jelenlétében nagy beszédet mondott a szabadkereskedelem mellett. Chamberlain politikáját, mint az országra és a népre károsat, nagyon elítélte s minden részletében megbíráta. Ritchie azt fejtette, hogy a gyártmányokra vetett beviteli váma a soveraigneinek vá-

sárló képességét 17½ shillingre fogja lenyomni, továbbá biztos kilátásba helyezte, hogy Amerika Kanadán fogja magát megbosszulni, ha az amerikai gyármányt hátérbe szorítják. A gyűlésen jelen volt chamberlainisták heves közbeszólásokkal igyekeztek a szónokot megzavarni, de végre is a gyűlés egy Ritchie mellett szóló határozati javaslatot fogadott el.

Az orosz-japán feszültség. A *Morningpost*-nak azt jelentik Csifuból, hogy Japán ultimátumot intézett Oroszországhoz, melyben Manduria kiürítését követeli. Az ultimátum negyvenyolc órai határidőt szab a feleltre.

A *Köln. Ztg.* azt a hirt kapja Pétervárról, hogy a Japán és Oroszország közt jelenleg folyó tárgyalások *Koreára* vonatkoznak, hol Oroszország hajlandó bizonyos modus vivendire. Manduriát illetőleg azonban minden valószínűség szerint háborúra kerül a dolog a két nagyhatalom közt. Az orosz kormány azoknak a tiszteknek, kik mostanában Port-Arthurba akartak menni, meghagyta, hogy utjukat halasszák el.

Békeszerződés Franciaország és Anglia közt.

A *Matin* szerint Franciaország és Anglia szerződést kötött, hogy ezental, ha konfliktusba keveredik egymással, az ügy eldöntését állandó választott bíróságra bizza. A szerződést Londonban kötötte a francia nagykövet *Landsdowne* külügyminiszterrel; a tárgyalások iránt Eúvárd király nagyon érdeklődött s a szerződés az ő kívánságára jött létre. A szerződés nem vonatkozik a régi vitás ügyekre, (minő például az egyiptomi és ujjundulni kérdés), hanem csak a jövőben keletkező konfliktusokra. Ma a londoni lapok is irnak erről a szerződésről, melyet azonban nem tartanak oly fontosnak, mint a *Matin*. Szerintük a választott bíróság csak jogi kérdésekben fog a két állam között ítélni, s ezekben is csak akkor, ha a rendes diplomáciai tárgyalásoknak nem lesz eredménye. Hogy mi a szerződésnek igazi tartalma, azt is hamarosan meg fogja tudni a világ, mert a szerződéshez a francia és az angol parlamentnek is hozzá kell járulnia s a kormányok megállapodását törvénybe kell iktatni.

A balkáni események. Bolgár forrásból eredő táviratok szerint Maecdoniában a török hatóságok arra kényszerítik a bolgár lakosságot, hogy az exarchatustól szakadjon el. Maecdoniában főképp a goszivári körületben már egész falvak szakadtak így el s *nevezik magukat szerbeknek*. Ennek az az előnye, hogy a szerb nemzeti-séget Maecdoniában a porta elismerte s az elszakadt falvak lakosságát a törökök nem üldözik többé, mert hiszen már nem bolgárok s még kevésbé komitadsik.

Bulgáriában attól tartanak, hogy *Szerbia* ezt arra használja ki, hogy török támogatással hangulatot teremtsen maga mellett Maecdoniában. A bolgár kormány a napokban e vallási presszió miatt tiltakozó jegyzéket akar Konstantinápolyba küldeni.

Bulgáriában ismét *harciasabb a hangulat*, de arról is meg vannak győződve, hogy Törökország maga fog ürügyet keresni a háborúra, mert pénzügyileg nem képes kintartani, hogy télen át akkora sereg legyen összpontosítva Maecdoniában s mert így vagy úgy, de még a tél beállta előtt tiszta helyzetet akar teremteni.

A belga király Bécsben.

Budapest, október 10.

Az angol király, német császár és orosz cár után még egy monarcha látogat el Ferenc József udvarába. A bécsi burgnack oly vendége lesz, aki ezt évek óta nagy óvatossággal kerüli. Ez a vendég *II. Lipót* belga király.

Szomorú családi események és rokoni viszályok hídegítették el évek óta a brüsszeli és bécsi udvarokat s Lipót király éveken keresztül Ausztriában nem kereset föl mást, mint a gasteini forrásokat, felséges rokonának a látására azonban nem volt kíváncsi. Lehet, hogy jól érezte, miszerint királyunk, lelkének minden szelidsége mellett sem helyesli azt a bánásmódot, melyet leányaival s áldott lelkű feleségével, a mi szeretett József főhercegünk növérevel szemben követett. Valószínű, hogy a király most sem személyi és rokoni tekintetek és ügyek készítetik Bécsbe, hanem rá nézve igen fontos anyagi ügyek és uralkodói érdekek. A Kongó-

ügyről van szó, melynek viszonyai utóbbi időben nagyon bonyolódni kezdenek. Ez a Kongó-állam egyik legnevezetesebb alkotása volt a XIX. századnak. Bár négyezerakkora, mint Ausztria-Magyarország, de csak 14 millió a lakosa. Keletkezését az 1885. július 13-iki Kongó-konferenciának köszöni, mely ez államot semlegesnek jelentette ki, élén II. Lipót belga királylyal, mint szuverén kormányzóval, aki szuverén jogainak örökösévé később Belgiumot tette.

Nem rokonszenvezünk az apai, férji és rokoni érzelmeiben nem igen kiváló királylyal, de azt hisszük, hogy abban a fontos ügyben, amely őt Bécsbe készítette, neki van igaza. A király majd az egész magánvagyonát földőldozta annak idején a Kongó-állam átkutatására és közigazgatására. Ezt a rengeteg nagyságu vad területet roppant anyagi áldozatokkal, vasutakkal, közutakkal, ültetvénytelepekkel s lankadást nem ismerő gyarmatosítással oly virágzóvá és jövedelmezővé tette, hogy már 1893-ban egysensly volt a bevétel és kiadások közt, s azóta termékei közül például a *kaucsuk* jelentékeny szerepet játszik a világpiacban. A kaucsuk-termés főrésze fölött a király rendelkezik, belőle évente rengeteg jövedelme van, de ezt most nem élvezné, ha annak idején rengeteg összegeket nem kockáztatott volna befektetésekre.

Természetes, hogy a Kongó-állam gyarmati fejlődése szertelenül fölkelte a kapzsi Anglia irigységét, mely kezdetben azért fogadta nagy örömmel a Kongó-állam létesítését, mert gátat képezett a franciák terjeszkedési ellen. Chamberlain imperialisztikus és kapzsi politikája óta azonban, melynek áldozatul esett Transvaal és Oranje is, Angliának nagyon megfájdult a foga a Kongóra, erre a gesztenyére, melyet más kapart ki a tűzből.

Anglia könnyen talált ürügyet a beavatkozásra: a Kongó-államban az európaiak által elkövetett kegyetlenségeket, holott a belgák itt sem jártak el másként a bennszülöttekkel szemben, mint ahogy az angolok szoktak a maguk gyarmatain. S a Kongóban elkövetett kegyetlenségek ellen épp az angoloknak van legkevesebb okuk felszólalni, akik Transvaalban és Oranjeban — tehát ott országokban, hol a nap heve nem hibbantja meg az agyvelőt s nem ösztönzi kegyetlenségekre — a hirhét koncentrált táborokban oly baromi szivtelenséggel bántak a boer gyermekekkel és asszonyokkal. A Kongóban elkövetett kegyetlenségek fölött való fölháborodás csak ürügyet szolgáltat az angol kapzsiságnak, hogy belenyulhasson a Kongó közigazgatásába, e révén gazdaságilag is befurakodhassék e termékeny területbe s majdan ugy bánjon a Kongó-állammal, mint ahogy Transvaallal és Orajeval bánt.

Ez az aggodalom ösztönözte Lipót királyt arra, hogy Ferenc József királyt fölkeresse, mint ahogy nemrég Loubetnél járt. Azt mondják, hogy Bécs után Berlinbe is ellátogat s mindent megmozgat Anglia ellen. Ha a Kongó-ügy békebíró-ság elé kerül, több mint valószínű, hogy a belga király a mi királyunkat fogja fölkerülni békebíróul.

Bécs, október 10.

A belga király e hó 17-én délelőtt érkezett ide; a nyugati pályaudvaron ő felsége, a főhercegek és a hatóságok tejei üdvözlék a királyt, aki a Hofburgba szállott. Délután a Hofburgban diszebed lesz, este diszeledás az operában. 13-án este Schönbrunnban lesz ebéd, mely után a király visszatauzik Brüsszelbe. A király mellé diszeledgálaira *Windischgrätz* József herceg lovassági tábornokot, *Vucetich* ezredest és *Apor* őrnagy szárnysegédet rendelik ki.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 15-ikén

új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Andor és András

Heroez Ferenc legújabb regénye most jelent meg. Budapesti történet. Márk Lajos rajzaival. — Ára füzve 3 korona 20 fillér, diszeledésben 5 korona 20 fillér. Singer és Wolfner kiadóhivatala Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

HIREK

A nevelő ur.

Poroszországban azt tette a nevelő ur, hogy a rábizott két gyereket addig kinevete, míg az egyik belehalt. Koch Róbert, a berlini német bank igazgatója, a fiuk atyja, a temetés után büvrádi feljelentést tett a jeles pedagógus ellen és most folyt le a tárgyalás. Egész Németország lázas izgatottsággal olvasta a felvonuló tanuk vallomását és az anyákat minduntalan megremegette a borzalom. Hajmeresztő részletek kerültek a nyilvánosság elé. Dippold András, kit a boldogtalan szülők negyven jelentkező közül választottak ki fiaik nevelőjéül, mielőtt nyári utazásukat megkezdték, nemcsak testileg sajnargatta tanítványait, hanem lelkük tisztaságát is bemocskolta. Az idősebb fiu, ki áldozata lett a nevelő ur pedagógiai rendszerének, megható szavakban panaszolta édesanyjához írt leveleiben, hogy milyen rettenetesen telnek napjai és hogy milyen életmóddal nyújt nekik követendő példát tanítójuk. Ha nem foglalkozik velük, leiszassa magát, elzúllott asszonynéppel tivornyázik, a szemérmelenség ezernyi változatát produkálja. Ha pedig tanítói "hivatását" teljesíti, akkor a magyarázást, felvilágosítást, az intést és rábeszélést: kötéllé és bottal helyettesíti. Éjente kezüket a hátukra köti, lábukat pedig az ágyhoz, hogy ki ne szökhesse. Testüket tenyérnyi sebek borítják, arcuk, szemük dagadt...

Most már nem panaszkodik a fiu. Meghalt. Ott pihen a sirban, ahol nincsen bot és nincsen kötéllé és ami a legnagyobb boldogság: nincsen nevelő.

Az anyák szeme pedig vörös a sirástól. A tárgyalás termét betöltötte zokogásuk. Mikor pedig finom zsebkendőjükkel végigtörölték felhevült arcukat, nagy meglepődés szállta meg lelküket. Meglepedés és boldogság, hogy az 6 nevelőjük nem ilyen. Talpig derék ember. Minden idejét a gyermekekkel tölti és legfőbb gondja, hogy jól érezzék magukat. Azért hát nyugodtan bízzák rája továbbra is fiaikat, lányaikat, ók maguk pedig végzik a dolgukat. Rengeteg dolgot! Amely elfoglalja minden percüket és megfosztja őket az "édes kicsikék" élvezéséről. Mikor is juthatnának hozzájuk? A délelőtti bevásárlásokkal, rendelésekkel telik el, a délutánt pedig a látogatások és fogadásuk foglalják el. Mikorára este a színházakra és koncertekre kerül a sor, már holtfáradtak.

De nemcsak a gazdagok és előkelők bízzák gyermekeiket teljesen a nevelőre, hanem maibolnap a középosztály jobbmódu képviselői is. Mind nagyobb és nagyobb azoknak a gyermekeknek száma, kik a szülők közvetlen felügyelete nélkül nőnek fel. Kiknek elküldöttét szobáját nem tölti be az anyai szív melege s nem deríti fel az édesanyai mosolygás. Az utcákon, a sétatereken százával jönnek velünk szembe a gyermekek, kiknek arcin valami sajátságos közöny ömlik el. Parancsszóra járnak, parancsszóra játszanak, mint valami mesterkézből kikerült automaták. Mozdulataikból hiányzik a fesztelenség kecsessége, a fiatalos elragadó vadsga. Szavukból nem eseng ki a zabolátlan jókedv, a rakoncátlan pajzanság őszintesége. Egész lényükön valami titokzatosság árad el, maguktartásából hiányzik a közvetlenség, a nyíltság: a gyermeknek ez a két legnagyobb várársa. Mintha köd nehezédnek lelkükre, mely megakadályozza, hogy merészen szárnyaljon, szabadon csapongjon. Járásuk, kelésük csupa rend, csupa szabályosság. Erzéseiteknek, hangulataiknak megnyilvánulása a hangfogóval ellátott hegedű szólására emlékeztet. A hang tompítva, komoran, szomorúan száll tova és elfojtott sóhajként vész el a messzeségben... Rabmadarakra gondolunk ezeknek a kimérten mozgó gyermekeknek láttára, akiknek kalitkája egy utca- vagy város. De nem röpülhetnek a kék levegő-égre,

a gyorsan tovasuhanó felhők közé, a fák bólogató lombjának sűrűjébe, az erdőre, a mezőre... Nem hull rájuk pazar napugár, árnyék húzódik nyomukban. Árnyék, mely velük együtt nő és növekedésük arányában sötétedik.

Pedig a nevelő nem mindég: Dippold András. Gyakran talpig derék, becsületes ember, de csak ember és nem szülő. Ember, még pedig gyakran elkeseredett ember, kinek komor hangulatát nem enyhíti meg a szülői szeretet derüje. Ember, kit a kétségbeesés pillanataiban nem erősít az apai érzés hatalma, kit haragjában és gyűlöletében nem féke az anyai szív véghetetlen odaadása. A nevelő olykor csak szomorú sorsának, szerencsétlenségének élő szimbolumait látja a gyermekben, a szülő pedig a reményt, a vigaszt, a biztatást. A nevelő hivatása, hogy segítsen a nevelés munkájában, nem pedig, hogy irányítsen. Ha a szülő megadja az alapötéseket, ő színezhet, árnyalhat, kiegészíthet; de jaj a gyermeknek, ha rája, az idegenre, a nevelőre bízzák nemcsak a részletezés, hanem a tervezés munkáját is. A nevelőre, ki csak felületet ismeri a rábizott gyermek lelkének és nem is sejtí, hogy mi él és fejlődik mélységeiben. Az idegen emberre, kit a felület színárnyalatai, fodrozódásai és hullámszélei nagyon gyakran megtévesztenek, és veszedelmes vihar következtét sejtí ott, ahol csak pajkos szellő játszadozásáról van szó. Akinek látását nem erősíti és nem élesíti az anyai és apai érzés véghetetlen finomsága és akinek szemében néhány hónapi vagy legfeljebb néhány évi foglalkozás az, ami a szülő számára fél életet elfoglaló szent feladat. És hogy nyilatkozzék meg a gyermek teljes nyíltsággal az előtt, kiről érzi, hogy nem tudja egészen megérteni, akiről tudja, hogy előbb-utóbb másnak fogja átadni helyét? Uj embernek, akinek más a lelke, más a szíve, más az ítélte és más a gondolkodása. Nem lévén senki, aki előtt feltárhassa lelkét: magába zárkózik. Az őszinte beszéd helyett: töpreng és terveit, szándékait, érzéseit a színelés, a tettetés gubójával vonja be. Az őszinteség, a közvetlenség himpóra lehall lassan lelkéről és beléje fészkelődik sápadt, rancos arccal a bizalmatlanság. Ennek kémkedő tekintete sandít ki szeméből és óvatos, tétovázó mozdulataiból. Ezzel néz olykor szüleinek is és a lángoló szeretet helyét elfoglalja a kötelességszerű, jeges hideget árasztó tisztelet, sőt nem egyszer a fagyasztó közöny vagy az irónia. A szeretet nélkül felnőtt emberek gyilkos iróniája...

Jaj a szülőknek, kiket ennek szuró tekintetével néz végig saját gyermekük. Az anyáknak, kiket nem óskol, hanem bíral a gyermeki szem, akik előtt később csak meghajlik felserdült magzatuk, de nem öleli meg a gyermeki rajongás tiszta hevével... Örömtelen és sivár lesz ezek aggkora, mint aminő volt egykoron gyermekük ifjúsága. Az őrgség hidegsége borzogatja lelküket és nem melegíti fel egy pillanatra sem a szeretet... A drága ruha nem nyújt már örömet és az egykori zsúrkókból csak az unalom és sivárság kíséri göröngyös utjukon...

Es beáll az ősz, de virágok és bucsuzó napsugár nélkül. És jó az örök szomorúság...

Nem a berlini Koch-ék tragédiája a legborzalmasabb!

Roboz Andor.

Budapest, október 10.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Japán tudósok Budapesten. A japán kormány újabbán ismét három kiváló tudóst küldött európai körútra, hogy a nagyobb városok intézményeit tanulmányozzák. A három japán tudós tegnap érkezett Budapestre s ma reggel tisztelettel Halmos János polgármesternél. Előkelő japán tudósok: Seimo C., a japáni belügyminisztérium tanácsosa, dr. Rinoz Tivadar, a földművelésügyi minisztérium bánvaigazgatója és dr. Tadashiro Inujok tanár. A polgármester zsúriasan fogadta a tudósokat s gondos-

kodott róla, hogy megfelelő kalauzolásban részesüljenek.

— Zarándoklás Szegedre. Az egyetemi függetlenségi párt elhatározta, hogy tiztagu küldöttségével megkoszorúztatja a szegedi Kossuth-szobrot. A küldöttségben való részvételre azonban oly nagy számmal jelentkeztek, hogy a párt intézősége ma esti összejövetelén nagy lelkesedéssel magává tette előnye indítványát, mely szerint a koszorúztató nagyszabású hazafias demonstrációval köti egybe. Nevezetesen kétszázán gyalog indulnak kedden reggel Budapestről s Monor, Czegléd, Keoskemét, Kis-Kun-Félegyháza városokon át, tervük szerint, szombaton estére Szegedre érkeznek. Az említett városokban tartanak hosszabb pihenőt. Hétfőn este 6 órakor az Andrássy-uti Klivényi vendéglő nagytermében állapítják meg a végleges utitervet. A küldöttségben való részvételre hétfőn délután 1—4 óra közt lehet jelentkezni a Bodó kávéház (József-körút 56.) külön helyiségében. A nagy küldöttség, amelyet Hoffmann Ottó vezet, előreláthatólag több száz főre szaporodik. Lelkeségével egyik legérdekesebb s legnemesebb megnyilatkozása lesz a nemzeti kegyelet szent érzésének.

— Deák Ferenc emlékezete. Gróf Apponyi Albert ma Tallia Béla képviselőházi alelnökkel és Cséwossy Béla házgyalgyal megállapította az október 17-én tartandó Deák-ünnep programját. E szerint gróf Apponyi Albert, mint a képviselőház elnöke részt vesz a Deák Ferenc emlékezetenként szentelt istentiszteleten. A képviselők az Országházban gyűlnek össze, ahonnan Tallia Béla alelnök vezetésével testületileg vonulnak a Deák Ferenc szoborhoz és megkoszorúzzák. A zalaegerszegi Deák-ünnepen a képviselőházi Daniel Gábor alelnök vezetésével küldöttség képviseli. — A Belvárosi Polgári Kör október 16 án este 7 órakor ünnepli meg Deák Ferenc születésének századik évortulóját. Az emlékezésedet a kör elnöke dr. Kauts Gyula tartja.

Az egyetemi Deák-emlékünnepély rendező-bizottsága küldöttségileg ma tisztelettel Wlassics Tibor vezetés alatt a haza bőlese komaasszonyánál, gróf Von der Osten Plathe Leopoldina urasszonyánál. Wlassics Tibor hosszabb beszédben üdvözölte a grófnét és arra kérte, hogy mint a haza bőlesége leghevibb barátja és komaasszonya, tiszteleg meg az Egyetem október 16-iki emlékünnepélyét szives megelenésével. A grófné, aki eledekn róta le kegyeletét Deák Ferenc emléke iránt s birtokán, Pojben (Kraassó-Szörénymegyében) tényes ünnepélyt rendezett szivesen fogadta az ifjakat és hosszas, igen érdekes beszélgetésbe elegyedett velük.

A grófné sok kedves dolgot mondott Deákról, atihhez a legbensőbb barátság osatolta.

Többi között elmondta, hogy Deák Ferenc két hónappal halála előtt azt mondta neki:

— Egy év múlva már csak a grófné gondol én reám.

A mostani nemzeti küzdelemre vonatkozólag azt az érdekes kijelentést tette, hogy emlékezik gróf Andrássy Gyula és Deák Ferenc egy tanácskozására, melyben a magyar nyelv érvényre juttatásáról volt szó. Soha olyan izgatottnak a mindig nyugodt Deákot nem láttam — gyomond. — Mindig azt mondta:

— A magyar nyelvet okvetlenül érvényesíteni kell. Rendkívül örült, hogy éppen a magyar ijtuság az, amely Deák emkét oly híven megőrizte és a Deák-kultusz megteremtési fáradozik.

A grófné kiátsába helyezte az ünnepon való megjelenését és azt is, hogy Deák Ferenc emlékére két nagyobb egyetemi alapítványt fog létesíteni szegénysorsu egyetemi ifjak részére. Végül az ifjakat vilásgregelre hirta meg.

Az egyetemi ifjak e látogatásában természetesen csak kegyeletos vonás van, de maga a közlemény nines minden pikantéria híján. Mert ime magának a kultuszminiszternek fia állította a legklasszikusabb tanut annak a bebizonyítására, hogy a hadsereg kérdésében sem ejtette el Deák Ferenc a magyar nyelvet.

— Kossuth-szobor Hagyatádon. Nagyatádon e hó 25-én lényes ünnepségek között fogják leleplezni Kossuth Lajos mellszobrát, amelyet a nagyatádi kerület képviselője saját költségén készíttetett Horvai Jánossal. A leleplezési ünnepélyre Kossuth Ferenc társaságában leutaznak: Mezőssy Béla, Rákosi Viktor, Olaj Lajos, Kacsokovits Géza, Kapocsffy Jenő, Hentaller Lajos, Kubik Béla, Kállay Leopold, Nessi Pál és Pally Sándor.

— Két tólap és a Rákóczi-ünnep. A főhivatalos Budapesti Tudósító jelenti: A fővárosi Rákóczi-ünnep alkalmából megjelent hirdemények, bizonyára tévedésből, két illusztrált egyházfőjedelem neve is szerepel. Félreértések elkerülése végett illhatalmastak bennünket annak kijelentésére, hogy a két tólap teljesen távol áll a hirdettét mosgalomtól és nevít a plakátokra jóvábagyásuk nélkül került.

— **Mi a cím?** A budapesti tudomány-egyetemen tanítják, a katedrálról tudós professzor hirdeti, vaskos kötetben meg is írta, hogy a címek a társadalmi javak közé tartoznak. A konzervatív életfelfogás a tanító mestere: dr. Concha Győző, aki a tegnapi napon lett udvari tanácsosa. Az új udvari tanácsos ma megokolta, hogy miért örvend a kinttételeknek. De valamiképpen a *Politika* című, emészthetetlenül súlyos mondatokkal terhelt munkájában nem elég bátorsággal vallja reakcionárius meggyőződését, éppen így ma sem merete nyíltan megmondani, hogy roppant öröme van az udvari tanácsosságban. A hallgatói éljeneztek, mire a tudós professzor megszólalt, mondván a következőket:

— Akik az én a Társadalomtanból tartott előadásomat hallgatták, vagy akik most hallgatják, azok tudják az én elméletemet a társadalmi javakról. A társadalmi javak közé sorozzák a címeket is. Az én magyarázatom, melyet ezekről adok, azt hiszem uraim, eléggé felvilágosítja önöket arról, hogy én magamat nem sorozom azok közé, akiknek szükségük volna ilyesmire, hogy dolgozzanak, hogy valamit tegyenek, mert hiszen én e nélkül is tettem és teszek. Az én társadalmi javam, amely után mindig törekedtem és amelyre mindig be is értem: a katedra volt, ahol önmagammal beszélhettem és amelynek árnyékában én tudományomat folytathattam. Ez volt az én társadalmi javam. Hogy most valamit hozzáadt az én királyom, az ellen, mint monárkikus ember, nem tehetek semmit, meg kell előtte hajólnom, de maradok aki voltam.

A derék hallgatók erre aztán újra éljeneztek. De aligha érték már most a Concha tanár ur doktrínáit. Valóban a társadalmi javak közé tartozik a cím? Hát akkor miért nem örvend a professzor ur azon, hogy a társadalmi javakban gyarapodott? És ha a katedrálval mindig beérte, miért hogy most másfajta társadalmi javakat gyűjt? Igaz, erre is válaszolt a tudós. Ő monárkikus ember s nem tehet semmit, ha királyának kegye feljéje fordul. No ez naiv és gyöngye argumentáció. Akkor még sokkal jobb a Concha-féle *Politika* tételei, igaz kevésbé világosak, de valamivel ésszerűbbek. A könyv reakcionárius hangja inkább fedi az udvari tanácsos ur egyéniségét. A katedrál mint ha megtehető a tudományos konzervativizmus. És nem a konzervativizmus méretein mulik, hogy a mentegődzés szofizmába vezet. A fiuk előtt úgy látszik elpirul a címkorság. Bezeg az Akadémia jutalmával ellátott Concha-politika utvesztőben diszhelye van a címkorságnak.

— **Zarandoklat Rákóczi sirlájához.** Ma indult el Konstantinápolyba a Rákóczi sirlájához zarandoklók második csapatja. A zarandokok küldöttsége hála-feliratot nyújt át a szultánnak. A pazar kiállítás, vörös bőrbő kötött pergament-okmány fölrata így hangzik: Császári felség! A magyar nemzet küldöttei, kik felejtethetetlen, dicsőséges emlékü nagy fejedelmük, II. Rákóczi Ferenc sirlájához zarandokoltunk, hogy szabadságharcunk felsegés küzdelmének 200 éves évfordulója alkalmából a honfői kegyelet adóját lerójuk, mely hódolattal kérjük császári felségedet kegyeskedj legmélyebb hódolattal és hála-érzelmel kegyesen fogadni azon jóakaratu rokonszenv és nagylelkűség számos jeleiért amiket császári felséged és a török nemzet a megpróbáltatások napjaiban száműzött testvéreink iránt tanustani kegyeskedtek,

A fölratot valamennyi zarandokló aláírta. A zarandoklatban hivatalosan képviseltette magát: Budapest székesfőváros, Békésmegye Szepesmegye, Abauj-Tornamegye, Pozsony, Győr város, Karozag város, Toronálmegeye, Sopronmegye, az Akadémia, az Országos Kaszinó, az Ügyvédi Kör, a Bencésrend, a Ferenciek rendje stb. A zarandoklok hét ón, e hónap 12-én érkeznek Konstantinápolyba. Másnap van az ünnepi istentisztelet a galati templomban Rákóczi sirlájánál. A misét dr. Wosinsky Mór apát-plébános mondja, az emlékbeszédet dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár. A tisztelő küldöttséget pénteken szemlélik után fogadják a szultán.

— **Egy szál virágot.** Az országos-Kossuth-Társaság szervező-bizottsága a következő felhívást bocsátotta ki:

Alakulóban lévő társaságunk dísztagjaink sorából *Ruttkayné-Kossuth* Lujzát kitorrölte a halál s azután az alapszabályainkat módosító beütemizsítésűm. A magyar szivemből azonban *Ruttkayné-Kossuth* Lujzának szép emléke-etét kitorrölni nem lehet. Ő ápolta Kossuth Lajost élve fogvatáig a hontalan bujdosás keserves évtizedei alatt. Ő gondozta, ő őrizte távollévő nemzetét helyett a mi érdekeinkre őrködő kormányozót, az üldözött, az elhagyott, az agg *Kossuth* Lajost. Amivel *Ruttkayné-Kossuth* Lujzának tartozunk, rójjuk le emlékezetünk. Halálának évfordulóján október 13-án, kedden délután 3 órakor leplezik le a Kerepesi-temetőben sírmlékét. Zarandokojunk ki e

napon a Kossuth-sírhoz s hintünk virágot Kossuth Lajos nővérének Ruttkayné Kossuth Lujzának a sír-halmára. A síremlék leleplezésén részvevő hazafiak s hazafiak egyesületek gyűlékezése kedden délután 2 órakor lesz a Sas-körben Irányi-utca 17. sz. Akik kizarandokolunk, vigyünk mindannyian egy-egy szál virágot! Az Országos Kossuth-Társaság szervező-bizottsága: *Lakatos* Miklós elnök.

— **Edison új villamos batteriája.** *New-Yorkból* jelentik, hogy *Edison* új villamos batteriát talált föl, amely kétezer koronába kerül s alkalmas egy nagy autómobil hajtására vagy egy négyemeletes ház világítására. A készülék kezelése igen egyszerű és rendkívül olcsó és mindössze csak hat négyszög-lábnyi hely kell neki.

— **A Himnusz áldosatal.** Botrányos dolog híre érkezett *Fiuméből*. Eszerint négy magyar tengerészt a magyar Himnusz énekléséért négy-négyhavi börtönrre ítélték. A dolog, a *Magyarország* értesítése szerint, úgy történt, hogy az *Árpád* nevű osztrák-magyar hadihajó *New-Yorkban* horgonyozott és a legénység a városra ment a nevezetességeket megtekinteni. Mikor a tengerészek az osztrák-magyar nagykövetség előtt elhaladtak, a magyar szülölesei legények a magyar lobogó láttára lekapták sapkájukat és énekeltek a magyar Himnuszra. Ezért, mikor *Fiuméba* hazaértek, haditörvényszék elé állították őket és most a börtönben elmékednek azon, hogy mi is tulajdonképp a bűnük.

— **Ingeny-könyvek.** A fővárosi iskolák egy rendelkezésükre álló alapból ingyen-könyvekkel látják el a szegény iskolás-gyermeküket. De minthogy az alap nem nő, míg a főváros szegénye egyre nagyobb arányokat ölt, az idén nagyon sok gyermek hiába várta a könyvvalakban jelentkező segítséget. Dr. *Bárcsy* István tanácsnok, kinek éberségét a rája bízott iskoláknak semmiféle problémája nem kerül el, igen okos rendellel igyekszik emillett nehezségén segíteni. Meghagyja ugyanis az igazgatóknak, hogy számtant és nyelvtant ne vásároljanak a rendelkezésükre álló alapból minthogy a tanulóknak ezekre a könyvekre csak a legrikkább esetben van szükségük. A nyelvtant és számtant olyan tárgyak, melyek elsajátításához bő alkalma nyílik a tanulóknak az iskolában. A tanár magyarázata és a folytonos gyakorlás sokkal többet nyújt, mint akármelyik tankönyv. Az ily módon megtakarított pénz azután olyan tetemes összegre rug, hogy belőle a többi könyvek százait lehet beszerezni és minden szegényebb tanuló lehet segíteni.

— **Politika a kaszárnyában.** A *Magyar Sónak* táviratozzák *Igléről*, hogy az ottani katonai ellenőrző szemlén *Braun* főhadnagy a beszédett katonakönyvből kitépte a magyar nyelv utasításokat és helyébe német és tót szöveget illesztett. A városban fölháborodással beszélnek a magyar nyelv ellen elkövetett okatlan sértésről.

— **Lebány pöröl.** *Párisból* írják, hogy *Lebány* rágalmazási pört indított egy amsterdami újság ellen. A beporított újság úgy írt *Lebányról*, mint egy operett-hírsről, és az apjáról sem emékeztelt meg valami nagy tisztelettel.

— **Posta- és távirat-növény-ékek felvétele.** A kereskedelmi miniszter szeptember 18-án kelt rendeletével a posta- és távirat-növény-ékek felvételére megállapított határidőt ez évben kivételesen október végéig kiterjesztette. Ez idő szerint még 14 posta-távirat növény-dékálás tüntendő be a következő városokban székelő posta- és távirat-hivataloknál: *Eger* 1, *Fiume* 2, *Jászberény* 1, *Kecskemét* 2, *Losonc* 2, *Selmeczbánya* 2, *Szeged* 1, *Szolnok* 2, *Vác* 1. Pályázhatnak azok a magyar honosságú 14 évesnél nem fiatalabb, 16 évesnél nem idősebb újak, kik a középiskolának legalább IV-ik, vagy ezzel egyenrangú más iskola megélelő osztályát sikerrel végezték, a magyar nyelvet szóban és írásban bírják, tetszhetlen magaviseletűek, épek és egészségesek, mely leteleket iskolai, születési, erkölcsi és közhatalági orvosi bizonyítványokkal kell igazolni. A növények a gyakorlati kiképzés első felévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kincstári hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 20 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 60 korona napdíj-átalányt kapnak. Azok, akik 18 éves életkoruk betöltése után a vizsgát sikerrel leteszik, posta- és távirat-déklétekké való kinevezetésükig mint segédust-jelöltek kincstári posta-távirat hivataloknál napidíjas minőségben nyerneik alkalmazást. Az iventek egy koronás bélyegge elátott, sajtókézüleg írt folyamodványok, a budapesti m. kir. posta- és távirat-gazdálkodásighoz címzve, legkésőbb 1908. október 31-ikéig annál a posta-távirat hivatalnál személyesen nyújthat be, melynél a pályázók gyakorlatra bocsátattai óhajtanak.

— **Szűreti mulatság.** A *Budapesti Mészárossegédék Segítőegyesülete* október 18-án a Sas kör d sztermben hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendez. A hangverseny nyolcadétl crakor kezdődik.

— **As új polgármester.** *Alimena* ottani városának új polgármestere, aki miután ottani szokás szerint mint legidősebb bizottsági tag került a megválasztott polgármesteri székbe, új seprőnek képzelte magát, s ugyancsak dolozott. Energiája annál is meglepőbb, mert senki más ő, mint a városka plébános, *Trippi*. Mihely méltóságába lépett, rögtön magára is öltötte a hatalom jelvényét a háromszínű övet és meggyitotta a közgyűlést. A tárgy, amely erre megleszélésre került, nagyon érdekes volt. Erősen hasonlít arra az esetre, amelylyel nemrégiben nekünk is dolgunk volt. A *péksúszoráról* tanácskozott a képviselőtestület s arról volt szó, hogy a város védelmébe vegye-e a közönséget sütkemenőek felállításával. De volt ellenzők is, két pékmester. Azok felállítottak és szónokoltak. A plébános-polgármester csak hallgatta őket egyideig türelmeseen, aztán gondolt egyet. Roppant egyszerűen. Rendőrtöket hívott, lefogatta és becukkatta a pékmestereket. Ez radikális eljárás volt, annyi bizonyos, a szőnyegen levő kérdést ilyen módon a legkönnyebben lehetett volna elintézni. Csak-hogy az eljárás törvénytelen is volt, amit az új polgármesternek felsőbb helyről az értésére adtak. A prefektus, akihez panaszszal fordultak a pékek a plébános-polgármester energiája ellen, utasítást küldött, hogy rögtön bocsássák szabadon a foglyokat. Ez meg is történt, azonban csak harmadnapra a pékek elzáratása után. Azonkívül még állásába is került a dolog az új polgármesternek. Elcsapták.

— **Mária Terézia levelei.** *Bécsből* jelentik, hogy *Felső-Ausztriában* egy ősi kastélyban *Mária Terézia*-nak eddig még teljesen ismeretlen levelei kerültek napvilágra. A leveleket *Mária Terézia* leánykorában írta *Hager* főudvarmesternek és a nagy királynő vidámsága, tiszteletlen modora és a spanyol etiketten felü emelkedő temperamentuma sugárik belőlük. *Hager* asszony utóda a nagybecsű leletet nyilvános árverés útján fogják e napokban a leveletráknak és muzeumoknak hozzáférhetővé tenni. A levelek egy évszázadon keresztül beverték szétszórvára ládákban és mindenféle polcokban, ahonnan minden valószínűség szerint sok elkallódott. A levelek köteleg legnagyobb részét egy szedték össze a beöltötes-űvegek alól, mert a fontos historiai okmányokat papirborítéknak használták a gyümölcsös-állványokra. A levelek kevéske kivétellel francia nyelviűek és egy híres bécsi antikváris állítása szerint a történetírők eddig még semmit sem tudtak róla. Egy bécsi újságírónak alkalma volt a leveleket elolvaisni és azokból lapjában szemelvényeket is adott ki. Az ő nyomán közöljük a következő levelet:

Drága Hagerem, tegnap nagyon fáradt voltam. Rossz éjszakám volt pedig nem is sejtettem, hogy mire fogok ébredni. Gondolhatta, milyen hangulabban voltam mikor megtudtam, hogy másodsor is elvesztették a csatát a poroszok! Sokkal szemben isten volt ellenünk! Ezt a vereséget sokkal inkább sajnálom, mint az elsőt. Más okom is van a szomorúságra. A császárnő szerzőt aggódok a hercegrét aki isten tudja, ha nem hal-e már meg. Nincs erőm írni neki, amíg biztosit nem tudok. Istén önnel: *Theres.*

A *Mária Terézia*-féle levelek közt van *József* főhercegnek, a későbbi *II. József*nek egy érdekes autogramma. Az ifjú főherceg beküldte feleséges anyjának mint penzumot a német császárok jegyzékét. *Alja* nevéhez ezt a kedves megjegyzést fűzte *II. József*:

Franciscus primus — legkegyelmesebb atyám, akit isten sokáig tartson meg ami járunkra! Amen! 1745.

A penzum mellé ezt a levelet mellékelte a főherceg:

Felsőgi Minthogy nem volt szerencsém *Felségedet* ma látni, kérek melőbbi kegyes engedelmét arra, hogy megmondam Önnek hogy ezental is a legmélyebb tisztelettel leszek *Felséged* iránt. Engedelmek fia *József*.

P. S. Tegnapi elfelejtettem megköszönni apámanak kegyes látogatását.

— **A Dunáról.** A folyamamérnöki hivatal jelentése szerint a Duna tegnap óta a fővárosnál 3 centiméterrel emelkedett. 15 loknyi meleg mellett a mai magassága 120 centiméter. A folyam többi szakaszán, úgy a mellékfolyókon is egyre tart az apadás.

— **Megnyitó ünnep.** A Szabásztati Mintaiskolának, mely a magyar iparpártoló bizottság párt okása alatt működik, ma délelőtti órákban ünnepélyes megnyitása, nagy és előkeő hölgyközönség jelenlétében. Az iskola második év.olyamat *Gelléri* Mór királyi tanácsos nyitotta meg lenületes beszéd kíséretében. melyben ismeretile az iskola célját és nemes törekvéseit. Majd *Rekoyts* J.-né igazgató intézett szép beszédet a növendékekböz.

Figyelmeztetés. Gyászruhákat 4 óra alatt készít **SZÓKE és KOVÁCS**
ELSŐ MAGYAR NŐI GYÁSZRUHA KÉSZÍTŐ VÁLLALATA
Most: IV., Váci-utca 25., a régi Városház-tér sarkán.

— **Ég az Eszedi láp.** Végítéleti rombolás képét mutatja az a közel százezer hold terület, mely a föld-leírásokban Eszedi láp név alatt szerepel. Ez óriási területeken még néhány évvel ezelőtől a nád, sás és egyéb vízi növényzetnek az erdeje hullámozt, amikben a vad madarak, rókák és egyéb állatokon kívül élő lény évezredek óta meg sem fordulhatott. Óriási anyagi és testi erőfeszítéssel aztán a legutóbbi évtized alatt az egész területet művelhetővé tudták tenni. Kis- és nagybirtokosok, mint báró Uray Kálmán, gróf Károlyi Sándor, nagy áldozatokkal tanyákat építettek a lakhatóvá és művelhetővé tett területre. És ez a hosszú, fáradságos munka a tűz martalékává lett. Az a vastag réteg, mely a sok század óta termelt és elrohadt vízi növény maradáka, egy helyen kigyulladt. Ez máskor is meg szokott történni, de gyors körülárkolással könnyen elejét vették a veszedelemnek. A mult hó végén iszonyú szélvihar volt, a vidéken esett, lehetetlen volt a védekezés a pusztító elem támadása ellen. Két-három méternyire a felszínről, pokoli égés uralkodik négyesög-mérföldekre rugó területen. Tegnapielőtt a szélvihar belekapott az égő földre, kitepte az égő földdarabokat és vitte tovább, a még eddig tüzmentes helyekre, úgy, hogy az egész vármegyében, sőt még a szomszédos megyékbe is ellátszott a rémes égés, amelynek hír szerint hat körvelyi lakos is áldozatul esett. Három férfi, két nő és egy gyermek a mezőről hazafelé igyekeztek, de a tűz körülfogta őket és nyomon vesztett. Fácánok és egyéb madarak repkednek ide-oda, míg holtra égve leessenek a földre. Hiába minden emberi igyekezt a védekezésre! A közeli vidék közigazgatási tisztviselői, élükön a csengeri járás főszolgabírájával, dr. Komoróczy Ivánnal, éjjel-nappal a helyszínen vannak, a csendőrség kivonult, de nem tehetnek semmit. A szegény emberek egész évi keze-munkája, a széles tengeri-táblák, mint a tűz legjobb táplálói, rendre pusztulnak el. A tűz még egyre tart és teljes erővel pusztít. Nem lehet tudni, hogy mikor és hogyan lesz vége. Legnagyobb kárt eddig gróf Károlyi Istvánnak okozott, akinek ezer hold tengeri-termését tette semmivé s elpusztította hatvan házból álló tanyáját. Báró Uray Kálmánnak nemrég fölépült Kálmánd tanyája odayeszt.

A belügyminiszter az oltási munkálatok vezetésére kormánybiztost küldött ki Böcs Gyula osztálytanácsos személyében.

— **Sakkverseny az állatorvosai főiskolán.** Az *Allatorvosnagykör* Kőre kétfoldulós sakkversenyt rendez. A verseny védnökei: Tormay Béla miniszteri tanácsos, dr. Huttya Ferenc rektor és dr. Kössa Gyula főiskolai tanár. A verseny iránt a főiskola halgatóság körében nagy az érdeklődés. A verseny első napja e hó 12-én lesz.

— **Bélyegtelen levelek.** A kereskedelmi miniszter a bérmentés nélküli vagy elégtelen bérmentéssel postára adott levélpostai küldemények portóösszegeinek lerovására kiadott portójegyek tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki:

A rendszerszerű értékelés érdekében és hogy a közönség a levélpostai küldemények után a kézbesítés alkalmával fizetendő postadíjak (portóösszegek) iránt mindenkor kellőleg tájékozva legyen, a királyi postai- és táviratbivatalok a bérmentés nélküli vagy elégtelen bérmentéssel postára adott levélpostai küldemények (levelek, levelező-lapok, nyomtatványok, kereszküldemények, árjegyzékek és üzleti papírok) után beszedendő portóösszegeket folyó évi november 1-étől kezdve portójegyekben rögzítik le, illetve a portóösszegeknek megfelelő értékű portójegyeket ragasztanak fel magára a bérmentés nélküli vagy elégtelen bérmentéssel levélpostai küldeményre. E célra 1, 2, 5, 6, 10, 12, 20, 50 fillér és 1 korona értékű portójegyek bocsátattak ki. Ezek a portójegyek tipográfiai nyomásban diszjegygyel ellátott vékony fehér papíron és enyvezett hátsó részzel, füzöld színi képnomással és tekete színi értékszámokkal 26 milliméter széles és 22 milliméter magas csipkézett széli alakban vannak kiállítva. A vizsgyrája a papírosíveken egymásba fonódó köröket ábrázol, azok közepén a magyar korona képével. A portójegyeket postai küldemények bérmentésére felhasználni nem lehet és azok kizárólag a postai bekezelésben, a beszedett levélportóösszegek lerovására és elszámolására szolgálnak. Ezeket tehát a közönség részére elarusítani vagy a közönségtől fizetésükre postai díjak lerovására vagy becsesítésére elfogadni a postabivataloknak szigorúan tilos. Folyó évi november hó 1-étől kezdve a közönség csakis azon portóösszegek beszedésére tekinthet a postabivatalokat és kézbesítő levélhordókat feljogosítottaknak, amelyek bérmentés nélküli vagy elégtelenül bérmentezett fentemlített levélpostai küldeményekre felragasztott megfelelő portójegygyel vannak kiróva; az ilyen jegyek nélkül kövölt portó megfizetését pedig tagadja meg és a levél borítékát (a küldemény burkolatát, keresztszalagját) különje be bérmentés nélkül levélben bármely posta- és MÁV irodavezetésnek.

— **Sztrájkoló hentesek.** A landani hentesek és mészárosok negyven napig sztrájkoltak, boltjaikat be-

oszták és ez idő alatt Landauban nem lehetett friss húst kapni. A sztrájk azért tört ki, mert a városi hatóság a vágóhidon túlságosan szigorúvá tette a hus ellenőrzést. Végre is a hatóság engedett a közönség követeléseinek s a vágóhidon alkalmazott két husvizsgálót elocsapta, mire megszűnt a sztrájk.

— **Vidéki lap.** A magyar sajtó fejlődésének és haladásának egyik fényes tanujale az a magas színvonal, amelyen a vidéki sajtó hivatásának eleget tesz. Lbből a szempontból kétszeresen örünetes és érdekes, hogy immáron van vidéki lapunk, amely estilapot is át olvasóinak. *Szeged és Vidéke*, amelyet dr. Balassa Ádám, az ismert jeles író szerkeszt, október elseje óta két kiadásban jelenik meg: reggel és este. Az első vidéki esti lap kelle érdekes dátuma lesz a magyar sajtó történetének és egyaránt tesz tanuságot egy a sajtó, mint a magyar vidék fejlődéséről.

— **Házasság.** Sárkány Béla hírlapíró kollégánk, a *Magyarország* munkatársa október 18-án tartja esküvőjét Pozsonyban Barach Terosi kisasszonnyal. Barach Mór ügyvéd leányával. — *Keresztény* Gyula állami rendőrségi segéd-fogalmazó eljegyezte néhai Mihók Sándor földművelésiügyi miniszteri igazgatónak, a *Magyar Kompass* megalapítójának leányát: Margitát. — *Ascher* Béla brassói kereskedő eljegyezte *Unóár* Jeny kisasszonnyal, *Ungár* Jónás földbírói leányát Békés-Csabán.

— **Egy félsziget kirándulása.** Berlin egyik külvárosában a Gústrow-Goldberger-ut lakóinak szombat este ritka természeti tüneményben volt részük. Gústrow mellett van az ugynevezett *Inselsee*, s ebben a tóban egy félsziget, amely isten tudja mióta, éppen csak laza összefüggésben volt a szárazfölddel. Egy sereg juharia tervezett némi árnyékot erre a területre, amelyre szívesen jártak el vadászok, mert időnkint tanyázott a félszigeten vad is. Szombat este Gústrow népének a nagy meglepetésére aztán az történt, hogy ez a félsziget egyszerűen elvált a parttól és uszott befelé a tó vizén. Meglehetősen messzire. A félszigetnek e nem mindennapi kirándulása alatt a fák részben oldalt hajoltak, részben egészen feldőltek. Most már csónakokon járnak az egykori félszigetre s úgy szállítják partra róla a fát.

— **Halálozás.** Szalkai Gyula, a mátészalkai Polgári Kaszinó elnöke hosszas szenvedés után f. hó 8-án Mátészalkán elhunyt. Temetése folyó hó 10-én ment vége az egész város nagy részvétele mellett.

Szászseben elhunyt *Conrad* Ottó közserzetben állt közigazgatási hivatalnok e hó 8-án 51 éves korában. A boldogult 21 évig működött a hivatali pályán.

— **Sztrájkoló tanítójelöltek.** *Esztergomból* táviratozók: Az elégtelen tanítójelöltek száma ma reggelre hatvanról nyolcvanra szaporodott, mert a másodévesek egy része is közbükk állt. Az igazgatóság az ifjuságot ma reggelre az intézetbe szólította, hogy ott vele a tegnapi tanártestületi határozatot tudassa. A tüntető diákság a tanintézet udvarán gyülekezett. *Guzvenitz* igazgatótanár felhívta őket, hogy három megbízottat küldjenek a tanácsterembe, kiknek a tegnapi konferencia határozatát kihirdetik. Az ifjuság ezt nem tette, mondván, hogy a határozatot mindannyian hallani akarják, és újból előadták panaszait, melyeket most még azzal toldották meg, hogy *Keményfi* Kálmán tanár, ki ellen a tüntetés éle irányult, túlszigorú velek szemben és illetlen, gorbma kifejezéseket használ, tehát addig nem mennek az előadásokra, míg *Keményfi* az intézet tanszékén lesz. A tanári kar dr. *Walter* Gyula preláts ítanfelügyelő elnökletével újból tanácskozott és az értekezlet az önképzőköri választás megsemmisítését *Keményfi* tanár által okolta meg, hogy meg nem engedett korteskedés és zavaros szavazás volt. A tanári kar kimondta, hogy az önképzőkör működését bizonyítatlan időre felfüggeszti, a zavargókat a tanári kar megkövetésre ítéli, az intézeti rendszabályokat megszigorítja és felhívja az ifjakat, hogy haladéktalanul vonuljanak a tantermekbe az előadásra, mert az ellenkezőket kizárják az intézetből. Ezen ítéletet *Walter* preláts hirdette ki, mit a diákság zajos abugóással fogadott és kijelentette, hogy mindaddig nem jár előadásra, míg *Keményfi* tanár az intézetben van. Tudomásul vették kizárásukat és elfogadták. A tüntető diákok az utcán a tanártestületi tanácsterem ablakai alatt a Himnusz énekeltek, majd zajos abugóással közben a szigeti előányokra mentek tanácskozni. Ott elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a hercegprímáshoz és a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a tanári kar határozatát semmisítsék meg, sérelmeiket orvosolják. A tanártestület elhatározta, hogy határozatának érvényt szerez és az ország összes tanítóképezőivel tudatják a kizárlat nevéit. A diákság táviratilag fordult a miniszterhez. *Walter* preláts Budapestre utazott a primásnak jelentést tenni. *Vargyas* Endre királyi tanácsos, királyi tanfelügyelő szintén Buda-

pestre utazott a miniszternek jelentést tenni. A tüntető diákok kivonultak a honvédelemetöbe, ott megesküdtek, hogy együtt mindvégig kitartanak és sérelmeik orvosolását követelik.

Egy *esztergomi* távirat, amely kétségtelenül a tanári kar informálása alapján küldetett szét a budapesti lapoknak, a következőket mondja:

A főtanfelügyelő vezetése alatt megtartott vizsgálat során kiderült, hogy a vádolt tanár csatogva nem alkalmazkodott az *Önképzőkör* alapszabályaihoz, hanem tetszése szerint ejtette meg a mult hó vége felé az elnökválasztást. Hogy azonban szigorú a fegyelmezés körül, az büneül fel nem róható, mert csak kötelelőszabályokból és hivatalosa szeretéből származik. Buzgalmanak a heve lehet hogy néha elragadta, de amiatt, hogy valakit tanára va amely kevésbé bizelgő nével tüntetett ki, soha senki sem lett eddigelő boldogulásában megakadályozva. A többség határozatát és ítéletét, amely az említett tanár ellen legfőbb panaszra nézve teljes elégtételeit szolgáltatott az ifjuságnak és a tanár intézkedését megsemmisítetnek jelentette ki, de az ifjuság önbíráskodását, az iskolabajjárás önhatalmu beszűntetését némi, igen enyhe büntetéssel sújtotta, ma reggel hirdették ki az ifjuság előtt. Az ifjuság azonban ahelyett, hogy alávetette volna magát az intézet fegyelmenek, a kizárlást választotta, amely az engedetlenekre kimondottat. Sajnálatos jelenség, hogy az ifjuság ily féltelenségekben leli örömét, ahelyett, hogy komolyan folytatta tanulmányait.

— **A direktor bosszúja.** Szép fővárosunk közepében néhány évvel ezelőtől új üdülő-telep nyílt meg. Az igazgató, ki az idén nagyon élenk szeszóra számított, állandó muzsikuskokat szerződtetett, azzal a kikötéssel, hogy október 25-ig kötelesek játszani. Am az igazgató csalódott, mert már szeptember hó elején alig lézongott egy-két vendég a fűrdőben. Azért egy szép napon székjába hivatta zenészeit és így szólt hozzájuk:

— Kedves barátaim ...

Ennél a megszólításnál a művészek egymásra kacsintottak és köhéscelni kezdtek. Nem voltak ugyanis ehhez a nagy udvariassághoz szokva és rosszat sejtettek. A direktor, kit megzavart kissé a köhéscelés, újra kezdte:

— Kedves barátaim, a viszonyok arra kényszerítettek, hogy a szezonat hamarabb bezárjam, minsem szerettem volna. Remélem, hogy önöknek kedves barátaim, kik mindég olyan szeretetet ...

A primás itt olyant tüszentelt, hogy a direktor ur újra megakadt egy pillanatra ...

... tanusítottak irántam, nem lesz ez ellen kifogásuk.

A primás végighordván tekintetét társain és látván, hogy ezek vállukat vonogatták, megköszöriülte torkát és bizonytalan hangon mondta:

— Húszan mért volna?

— Helyes, akkor tekintésük egy, hogy szerződésük szeptember 25-ikén lejár. Tovább tehát nem játszanak ...

— Ha nem muszáj, nem játszunk, — felelték a muzsikuskok egyhanguan.

— Tehát fizetésüket is szeptember 25-ikéig húzzák.

— Már arról szó sem lehet, felelte akkor a primás határozottan.

— Szó sem lehet, hangzott társai kórusa.

— De ha nem játszanak ...

— Már mért ne játszanának, játszunk október 25-ig.

— De már beleegyeztek, hogy nem játszanak ...

— De hát akkor a fizetés se dukál!

— Hogyne dukálna! Az október 25-ig dukál, egy krajcárt sem engedünk, kiabáltak egyszerre tizen!

— És a játék ...

— Játszunk!

A direktor arca vörös lett, mint a paprika. Azután sápadt, mint a hold. Néhány pillanatig némán bámult a vizgörgő muzsikuskokra, aztán hirtelen elkeddt ő is mosolygni és a világ legártatlanabb arcával mondotta:

— Jól van. Játszani fogtok. Este a kertben lesz a koncert!

És este, mikor a muzsikuskok már megjelentek a kertben, ahol játszaniok kellett, feltűnt egyszerre a direktor alakja is. Haragosan rivalt a muzsikuskokra:

— Hát rajtatok mi van? No még az kellene, téli bundában koncertezni, mért nem hoztok mindjárt jegesmedvét is magatokkal? Nem tudjátok-e mi van a szerződésben, öltözök, frakk, fehér nyakkendő. A koncert helye: vagy a kurszalon vagy a kert, ahol a direktor kívánja. Nos én október 25-éig a kertben kívánom. Minden este! Aló-mars frakkok!

És a zenészek tíz perc múlva frakkosan buzták a bus magyar nótákat. A foguk vacogott, a hívős esti szél pedig szomoruan zörgette a fák sárguló

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos szakkiváltott orvosok által. CIRKVENICÁN, Fiume mellett.

Nyáron tengeri-fürdő. Télen hidegvizgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar leveletés. — A tengerpart főnyo Knapp tura.

leveleit. És a direktor? Rájuk csukta a kertajtót, egyetlen lámpát meg nem gyújtott és csak a koncert határidejéül kitűzött óra lepergése után engedte őket távozni.

És így megy ez nap-nyolc napig! Tegnap végre nagyolt határozta a szerencsés zenészek, deputációt küldtek a direktorhoz és a primás folyton orra körül forgalva zsebkendőjét, keszerves könyveket hullatva szólalt meg:

— Dadságos direktor ur... dem bírjuk a dódhát... be'legyeznünk, felbontjuk a szerződést...
A direktor arcon szardonikus mosoly futott végig és stentori hangon riválta:

— Fiaim, ti játszani akartatok, hát játszatok...
— De a dáda... a hideg...
— Mi közöm hozzá? Ez az orvos dolga... a szerződés azt mondja, hogy október 25-ikéig játszanatok kell, én ebből egy perocet sem engedek...

És a muzsikuskok játszanak. Orruk megdagadt, szemüknön nem látnak, feleségeik nem győzik zsebkendővel, de játszanak. Hegedűjükből olyan bus hangok szállnak fel az éjszakába, hogy a fák is sirnak, a levelek is zokognak... de más senki, mert az utolsó vendég is éppen megszökött. A direktor pedig pokoli gyönyörűséggel hallgatja a siralmas hangversenyét és olykor-olykor kipirult arccal libegi: édes a bosszu!

— Jövendő. Bródy Sándor magas színvonalu revüjének, a Jövendőnek e heti száma is érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Az új szám a következő cikkeket tartalmazza:

B. S.: A bukott miniszterelnök levele. A trúnörökös miniszterelnök. — Bródy Sándor: Pesti dekaméron. Regina övezgy lesz. — Hegedűs Gyula: Egy fiatal nagy színeszróli. — Szász Zoltán: Testvérek. — Huszár Imre: Deák Ferencről. — Hermann Heijmans: Bartje a fiát keresi. — Erdős Renée: Az asszony — a térfi. — Ambrus Zoltán: A szinbáz áldozatai. — s.: A hypnotizmus bírálatá. — Tolstoj Leó: Háboru és béke. Természettudomány. A természettudományos világnézet fejlődése. A hold változásai és az időjárás. A hosszú élet filozófiája. A torradaom. Meglepetés készüli. Írókról — könyvekről. Tolstoj legújabb arcpele. Ady Endre versei. Holt vizeken. Valasz a Jövendőnek. A szinjátek. Két szék közt a pad alatt.

— Elszakított egyházi pénzek. Eszékéről jelentik, hogy a szerb egyházi kongresszus állandó felügyelő-választmányra a szerb nemzetiiségi alapok átviszálásánál több rendbeli szabályellenességet konstalált. A kongresszus bizottság elhatározta, hogy a felelős közegek ellen tegyelmi vizsgálat elrendelését fogja indítványozni. A kongresszus ügyészt megbizták, hogy az újvidéki szerb gimnázium kuratóriumra és patronájusa ellen a nemzeti alapítványok kárára elkövetett sikkasztások miatt tegyen bünyenítő följelentést.

— Vakok felvétele. A siketnémák és vakok államilag segítéyzett kezeskéméti intézetébe a kosár- és nádszék-íonásban való képzés céljából 14-ik évüket meghaladott és 30-ik évüket még be nem töltött vakok november 15-ig felvételeknek. A felvételi kérvények az intézet felügyelő-bizottságához cimezve az igazgató-székhez küldendőek be. A felvételi kérvényhez keresztlevél, illetékesi-bizonyítvány is csatolandó.

— Sztrájkolnak a cseledek. Ugy látszik, hogy Pécsset a sztrájk mostanában az epidémia jellegét öltötte fel. Rövid időn belül sztrájkoltak már ott minden kivétel nélkül az összes iparoslegények. Most aztán ott ütött ki az elégedetlenség, ahol legkevésbé lehetett rá számítani: a cseledekszóban. A szabályok földehez vágják a fehér bőbitájukat, a szakácsnők a főzőkanalat, s kivonulnak a cseledekszóbaól egyenesen a sztrájkanyára. Ott zajos érkezeteket tartanak s kényük-kedvük szerint szidják a nagyéagákat. De egyikéket igen komolyan veszik a dolgukat s még megiehet, hogy nagy memorandumot szerkesztenek a nagyságák számára, akik bizonyosan inkább felemelik a bérüket mint hogy elolvassák a szabociák bő cseségeit.

— Nyomorék gyermekek Otthona. A nyomorék gyermekeket ápoló egyesület a választmányi ülést tartott, amelyen bejelentették, hogy az alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyta. Vite fejlődött ki afölül, hogy internátus alakjában kezdé-e meg az intézmény a működését. A többség az internátus állítása mellett határozott s karácsonyra megnyitják a nyomorék gyermekek számára.

— Bestiális nevelés. Tegnap ítélte el a bayreuthi törvényszék Dippold András joghallgatót, aki a nevelésre bizott gyermekeket, Koch német bankigazgató Henrik és Joachim fiát emberellen módon kinozta. Az egyik fia Henrik meg is halt a Dippold keze alatt. Örjási érdeklődés mellett ment végbe a tárgyaás. A vádiolt szivósan védekezett, de a tanuk mind ellene bizonyítottak. A tanuk közt megjelent az agyonvert fia fivére, Joachim is és sirva mondta el, hogy mily rettenetesen kinozta őt és bátyját a szörnyeteg Dippold. Gyakran az asztalhoz köztötte és boital vagy kölélel addig verte őket, míg el nem vesztették eszméletüket. Es ezeket a kínzásokat rendszeresen üzte a vádiolt. A törvényszék a kegyetlen tanítót nyolcévi fogházra és tízévi hivatalvesztésre ítélte.

— Megszökött család. A mult hónapban egy fiatalember hónapos szobát bérete a Rózsa-utca 46-ik számú házban s a bejelentési lapra a következőket írta: Balázsház Iván joghallgató. Elmondta, hogy nem fizetheti a lakbért előre, mert csak pár nap múlva kap pénzt hazulról. A fiatalember nyomban táviratozot Nagyváradra, Képes Jenő földbírókóshoz és ezer koronát kért. Képes Jenő egy kávéházban kapja meg a táviratot és nagy meglepetéssel látta, hogy Balázsház neve van a távirát alatt, holot Balázsházny éppen az ő asztalánál ült. Nyilvánvaló lett a család. Nyomban táviratozta a budapesti rendőrségnek, mely megállapította, hogy a család Grünfeld Gyula 28 éves rovtól multu ügynök, aki azonban nesztét vette, hogy leleplezték és megszökött.

— Az osztályországek huzása. Az osztályországek mai huzásán tizenöt koronát nyert az 88569 számú sorsjegy; ötezer koronát 6642 102598 24710; hétézer koronát 7733 8070 68309 31860 37884 43103 106279 24389 86116 43804 83444 70444 94048 22612 6754 72623 102265 70225; ezer koronát 3383 24616 32423 11103 24931 17963 87570 107902 80904 107461 78484 6955 12226 109312 8915 104988 93031 11544 99056 81849 40283 88311 96363 96351 68206 46423 83828 103478 8834 7661 20457 84864 88490 62428 67928 2-109 82618; ötszáz koronát 27203 16331 107157 74451 85163 64507 87440 56389 20347 72361 67924 13962 97862 68901 16565 104100 7694 90387 44451 17011 30174 82005 100912 3472 2852 82935 77473 69654 35462 107196 99054 90870 54633 23802 99027 37269 16634 97139 4469 71350 19902 7361 78388 1601 80531 100408 71127 8759 85784 számú sorsjegyek.

— Rendőri hírek. A rendőrség ma délben leártozta Kuscsera István tizenöt éves, Kuscsera Verona huszonhárom éves és Keosis András tizenöt éves napzamosok, akik Kósbányán több lakást kitoszítottak. — Ugyancsak letartóztatták Pokorny Gusztáv tizenhétéves csavargót, aki a Városligetben lopkodott, és Ginczy Részó kereskedősegédet, aki Klein Vilmos gyomai kereskedőtől 500 koronát és új arput el. Neumann Papi varróné pedig Steiner Sámuel utazótól lopott el 200 koronát. Ot is elfogták. — Fülöp Sándor irodaszoaljának ma délután az új Erzsébet-hidon ellopták az ezüst óráját. — Weiss Jenő bádögölegény ma délután sétá közben megszökött a tolonbáz fogházának udvaráról. A rendőrség keresi.

(x) Állatkert. Az örjási érdeklődés, amelylyel Budapest közönsége Brunnernek, a világhírű művésznek hajmerezott mutaványait és a magában bemutatott páratlan fényű üztijátekát kíséri, arra indította az állatkert igazgatóját, hogy Brunner vendéglátását meghosszabbítsa. Brunner elfáradás egybekötve fényes üztijátekát vasárnap délután 4 és 6 óraor mutatja be. Ezész délután 4 óraorazena hangverseny lesz. Beléptidij mint rendszeren. Méréskelt áru munkások vagy a dohánytözdeksében kaphatók.

(x) A jó hírnévnek örvendő Lessner D. cég (Budapest, Bécsi-utca 8.) mai hirdetésére t. olvasdink ügyelmét felhivjuk.

Az Erzsébet-hid felavatása.

Budapest, október 10.

A hidavatas ünnepét iltte ma a főváros közönsége a király képviselőjével az ország méltóságival együtt. A főváros hatodik és legszebb, legmonumentálisabb Duna-hidját, az Erzsébet-hidat avatta föl a király nevében a mi József főhercegünk, akinek népszerű alakja sohsem hiányzik onnan, ahol a magyar tudás és a magyar munka ünnepe. Mert az Erzsébet-hid a magyar technikai tudásnak hirdetője, emlékoszlopa a magyar nemzet erejének, örök dicsősége Budapest székesfővárosának. Az új hid csodaszép vonalaival méltóan illeszkedik a dunaparti felleges panorámába és ama gyönyörű palotaszorhoz, amely a régi Belváros romjain megdobogtatja magyar szívünket. Még szorosabban fonja össze az egygyé vált testvérvárost, és mig egyfelöl elvisz bennünket a nemzeti mult forrásához, amely Budavár históriai falai közt fakad, másrészt ragyogó látványt enged az ifjú Pestre, amely a polgári munkával neveli a nemzetet nagy hivatására. A közönség emelkedett érzéssel vett részt a hidavatas szép ünnepen és lelkebe véste József főherceg szép szavait nagy királynekről, akinek felejtetlen emléké fogja hirdetni a magyar elmének e remek alkotása is.

A kereskedelmi miniszterium nagy körültekintéssel készüldött a hidavatas ünnepeére és reggelre teljesen elkészült a rendezés munkája. Sajnos, mindez igyekezet kárbavesztett, mert az ünnepeg alatt örjási zápor zudult alá, amely alaposan megrontotta az ünneplők hangulatát. A hölgyek részére külön trübün épült, amelyről síelve menekültek nagyon sokan, de így is elmondható, hogy legalább ezer díszes ösi toiette ment tönkre a zuhogó záporról. De azért a hölgyek nagyrésze is vitélül kitartott a szakadó esőben és mikor József főherceg és neje megérkeztek, a nő ajakról is lelkes éljen csendült a szeretett főhercegi pár felé.

A kora délelőtti órákban még elég kellemes volt az idő, bár borult volt az ég s a főváros közönsége hatalmas áradatban tödült a Duna-partra, az új hid környékére. A rendőrség reggel 8 óraor elzárta a két

hidfő feljáraához vezető utakat és az elzárt területre csak a meghívott vendégeket és a küldötségeket bocsáította. A közönség így a kordonon kívül gyönyörködött a festői látványban, melyst a földszített új hid és környéke nyújtott.

Az új hid hatalmas oszlopfőin és két ivezetén hatalmas cimerez zászló lobogott. A pesti hidfő előt babérkoszorúkkal ékesített diadalkapu emelkedett s a tőr közepén a királyi sátor, melyet egész kis pálmaligettel vettek körül. E sátorral szemben állott az emelvény, melyet a miniszterium a hölgyvendégek számára csináltatott. A hidfőt környező paloták, valamint a régi Városház-tér báiai keleti szőnyegekkel és nemzeti lobogókkal voltak feldisítve.

A budai hidfő is érdekes látványt nyújtott. A Gellért-hegyet rengeteg közönség szállotta meg s különösen a Gellért-szobor lépcsőzetét, melynek alján a mai napra megeresztették a mesterséges vizesést. Még a vízmű boltozatos medencéit is ellepte a közönség.

A felavató-ünnepe színhelye a pesti hidfő volt, ahol reggel fél kilenckor ment végbe az egyházi szerlatás. Az új hidat ugyanis Kirner Károly belvárosi apátplébános nagy segédlettel beszentelte. A megáldás után egyre sürűbben érkeztek az ünnepe színhelyére a világi, egyházi és katonai méltóságok, továbbá a meghívott előkelőségek, akik esernyők alatt, bögig ázva vártak a király képviselőjének érkezésére. A közönség soraiiban ott voltak:

Gróf Khuen-Hederváry Károly miniszterelnök, Láng Lajos Wlascics Gyula, Kolosváry Dező, Lukács László és Plécs Sándor miniszterek, báró Fejérváry Géza és Hegedűs Sándor uti miniszterek, Bánffy György zászlósr. gróf Wickenburg Márk, Gromon Dező, Nemeskürí Kiss Miklós és Molnár Viktor államtitkár. Beniczky Ferenc főispán, Beniczky Lajos alispán és Fazekas Gusztáv főedző Pestvármegye képviselőtében, Márkus József főpolgármester, Halmos Janos főigazgató, Csekélus Aurél min. tanácsos és Szántó Albert min. osztálytanácsos, a hidépítés vezetői, Libis Adolf és Unterauer József m. kir. udvari tanácsosok, Vértessy Kálmán, Berzók Árpád, Gyöngyössi János, Abonyi Emil és Schytrta István min. tanácsosok, dr. Képpesy Árpád, dr. K. Lippich Elek és dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsosok. Dárday Sándor az állami számszék alelnöke. Fehér Ipoly pannonhalmi főpát, Rudnay Béla főkapitány. Ludvígy Gyula, a m. kir. államvasutak elnökigazgatója, harasztói Jelének Henrik, a budapesti közúti vaspályakereskedelmi elnök-vezérigazgatója, botlai Hüvös József királyi tanácsos, dr. Demeczky Mihály a Ferenc József nevelőintézet kormányzója, Heinrich Gusztáv a tudományegyetem, Hauszmann Alajos a müegyetem és Hutyra Ferenc az állatorvosi főiskola rektorai. Talián Béla képviselőházi alelnök és Csévossy Béla háznagy vezetővel Klobucsikzy János, Hegedűs Károly, Miklós Ödön, Gorove László Szóts Pál, Brezovay László, Szamári Mór, Szűllő Géza, országgyűlési képviselők, Farkas János főteremtobizt kiserelőben, az idegen államok konzulai teljes díszben, a Belvárosi Sas-kőr és Belvárosi Polgári Kőr tagjai testületileg, továbbá a városi tanács és a törvényhatóság tagjai, valamint a kereskedelmi miniszterium műszaki osztályának tisztviselői teljes számban. A katonaság részéről megjelent Lokbovics Rudolf herceg hadiesparancsnok, Surányi Ferenc tábornok, téparancsnok, Csubinka, Steingner, Weigel, Minarelli, Bihar, Hoffmann, Schreiber, Ludmann, Ruprecht, Hanskari, Kaffka, Nyíry, Bihar és Papp tábornokok, Koller ezredes, vezérkari főnök és több tisztok.

Az eső zuhogott s így várakozott az előkelő társaság, amíg tizenegy óraor József főherceg kocsija a sátor elő érkezett. Hatalmas éljenzés hangzott fel erre. A kocsiból elsőnek Klotild főhercegnasszony szállt ki. Farkas János képviselőházi főteremtobizt esernyőt tartott a főhercegnasszony fölél, aki úgy sietett föl a sátorba Nyomban utána haladt József főherceg. A főhercegi pár után haladt gróf Szirmay Sarolta udvarhölgy, Klobucsaró altábornagy honvédségi adátus és báró Veeszy István kapitány szárnysegéd. A király képviselőjét József főherceget és nejét, Klotild főhercegnasszonyt Láng Lajos kereskedelmi miniszter üdvözölte és kísérté föl a királyi sátorba, ahol a megnyitási ünnepe letolyt.

Az üdvözlések után Láng Lajos kereskedelmi miniszter a következő beszédet intézte József főhercegehez, a király képviselőjéhez:

— Császári és királyi fenség! A forgalom fokozatos fejlődése kívánatosabbá tette, hogy a fő- és székfőváros új hidat nyerjen, lehetőleg közel ahhoz a helyhez, amelyen a Duna két part a közt az átkelési hajóforgalom kezdetűl fogva mindig a legélénkebb volt. Hogy ezen kétségtelen szükséglet mindenek dacára csak ily későn nyert kielégítést annak oka abban keresendő, hogy a Duna Dévénytől Kazánig ita a legkeskenyebb és ezen a helyen pillérekkel épített úgy az árvízveszedelem tekintetéből, mint a hajóforgalom megnehezítése szempontjából nem volt tanácsos. Csak amióta a technika annyira haladt, hogy oly nagynyílású hidat tudunk alkotni, amely a hatalmas Duna egész medrét átölelheti: csak most lehetett veszély nélkül ezt az összeköttetést ismét helyreállítani, melyet a régi hajóhid már századok előtt megteremtett. Csak most lehetett a főváros legrégibb kerületét a budai részekkel közvetlen kapcsolatba hozni és ezzel ezen városrészt, a fő- és székfővárost s azzal az ország szívével

eddig elhagyatottságából kiragadva új életre kelteti. És most, midőn ez új hidat sok nehézség leküzdése után végre létrehozhat, lehetetlen örömmel nem gondolnunk arra, hogy e szép és merész építmény, mely a legnagyobb nyílású lánchíd, a magyar technikai tudomány dicsősége. Növeli ezen örömlünkét ő felségének azon legmagasabb kegye, hogy megengedni méltóztatott, miszerint ez új hidat Istentelen boldogult felséges királyné után Erzsébet-hídnak nevezhetjük el. Legyen e híd újabb emléke annak a soha el nem muló mély hódolatnak és rajongó szeretetnek, amelylyel a magyar nemzet megdicsőült királynéknak iránt mindenkor viseltett. Midőn még arra kérésnek engedett, kegyeskedjék ő felségének, koronás királyunknak legmélyebb hálaikat tolmácsolni azért a kegyért, hogy megengedni méltóztatott, hogy az új híd ülvatása és a forgalomnak való átadása ő felséges nevében történhessék, a legmélyebb alázattal kérem felségedet, hogy a hidat ő felsége nevében a közlekedésnek megnyitni kegyeskedjék.

Jószeg főherceg erre a következő beszéddel válaszolt:

— Ezen híd, mely előtt állunk, a magyar iparnak és mindazoknak dicsőségére válik, akik létrehozatalán közreműködtek. Egyedül áll a maga nemében, nemcsak székesfővárosunk, de hazánk dicsőre is. Az a fejeletetien név, melyet visel, melyben be van vésvé minden magyar szívbe. Boldogult Erzsébet királynénak, hazánk védangyalának neve ez, akit nemcsak tiszteltünk, de rájónva szeretünk is és akinek emléke élni fog minden magyar hű szívében, míg magyar él a haza földjén. Boldognak érzem magamat, hogy ő császári és királyi felsége, legkegyelmesebb urunk és királyunk képviselőjében van szerencsém ezen ünnepélyen résztvehetni. (Élénk éljenek.) Ezenel megnyitottnak nyilvánítom ezen hidat és átadom a közforgalomnak és óhajtom, hogy örökké hazánk dicső maradjon. Eljen a híd és éljenek boldogul mindazok, akik rajta járnak foglalkozni!

A főherceg a beszéd után, amelyet lelkes éljenzés követett, megszólította gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt, Lohkowitz herceg hadtestparancsnokot, Hosszabbán társalgott Láng Lajos miniszterrel, aki bemutatta Czekeius és Szántó tudósokat, a hidépítés vezetőit, aiktól behatóan tanácsozott a hidépítésről és a híd szerkezetéről. Féltilkenkettőre járt, mire az ünnep véget ért.

A főhercegi pár és kísérete ezután kocsira szállt és áthajtott az új hidon, melyen a közlekedés azonnal megnyílt. Az érdeklődők ezrei fekete gomolyban lepték el a hidet, amelyen ma ingyen lehetett járni kocsin és gyalogszerrel. Dél rég elmúlt, mire az ünnepi sokaság szétjeloszlott.

Etikett.

Az olasz királyi pár párisi fogadtatása alkalmából Loubetnél csak a legszigorúbb etikett szerint érintkezhetik az olasz királynéval.

Előkné, az Elysée bár
Fejedelmi, úri lakás,
De mivelhogy trón nincs benne,
Őn egy semmi, csak egy bagázs!

Őnt csupán a nép választá,
S nem az Uristen kegyelme;
És a derék franciáknak
Trónra talán nem is telne.

Ezért, hogyha jön az olasz
Király és a felesége,
Hogy őn közöttünk lehessen,
Ne is vegye a fejébe!

S hogy az egész fogadtatás
Komoly fényét el ne rontsák;
Főleg az olasz királynak
Kezet csókoljon, asszonyság!

És ne szójon egy kukkot se,
Egész időn át hallgasson!
Őn csak francia előkné
És nem királyné, jó asszony!

Szegények ám a franciák,
Nincsen pénzüik koronára;
Kíváncsian néznek ők majd
A felséges vendég-párra.

Ni, ni! — mondják, — fejük is van,
Ilyenhez a nép nem szokott,
Hajdan náluk a királynak
Feje rendszeren lekopott.

S ezért, Loubetnél asszonyság,
Most az utból félre Őnek!
Mert egy előkné az semmi,
Hogyha koronás fők jönnek.

SZÍNHÁZ, ZENE

Operaház. Ambrus Zoltánné, az Operaház jeles, fiatal művésznője, akit többször szeretnek a színpadon látni, mint ahányszor a műsor odaállítja, — ma este Mignon ezismerszében lépett fel. Örömmel konstatáltuk, hogy a művésznőnek ez az ismert kőltői alakítása egyre nyér mélyebben és jellemző erőben, valamint organuma is lényegben és tömör melegségben. A közönség sok szimpátiával fogadta ezt az eszményi megjelenést Mignon és különösen romancát, styrieni-jét és imáját hálálta meg intenzív tapssal.

Rákóczi-ünnep a Vígsházban. A Vígsházban ma délután ifjúsági előadások Ocskay brigádéros került színe. A közönség, amely a nézőteret egészen megtöltötte, lelkesedéssel hallgatta Herczeg Ferenc színművét, Fenyvessé Emilt, aki a címszerepet adta, zajosán ünneplétek, Tisza Ilona szerepét a gyengédkedő Csillag Teréz helyett az utolsó pillanatban vette át Harasztly Hermin s igen jól megállotta a helyét. Új szereplő volt még Nőgrádi Jolán, aki a Dili cigányleányt drámai erővel játszotta. Este a közönség hosszas tapsal fogadta a Rákóczi-nyitányt, azután megilletődéssel hallgatta Góth Sándort, aki a Rodostó című drámából Mikes Kelemen befejező magánbeszédét mondta el. A Rákóczi emlékének szentelt ünnep befejeztél a Dr. Nebántsvirág tréfáin mulatott a hallgatóság.

Lear király. Hétfőn, e hónap 12-én Shakespearé tragédiáját, a Lear királyt adják a Nemzeti Színházban. A címszerepet ezutal is Szacsay Imre fogja játszani, immár huszonötödöször. A tragédia eddigi 71 előadására a címszerepnek Szacsayval együtt tíz ábrázolója volt és pedig Egressy Gábor a szerep kreálójá tizenkilencszor, Megyeri egyszor, Bartha kilencszor, Fancsy egyszor, Komáromi egyszor, Rónai kétszer, Molnár Gyula hatszor, E. Kovács Gyula ötször és Ira Oldridge, a híres néger tragikus 1888-ban kétszer játszotta. A hétfői előadásban a főszerepeket Jászai Mari, Török Irma, Szacsayné, Gál, Mihályfi, Gyenes, Horváth és Pálffy fogja adni.

Küry Klára fellépetel. A Népszínház nagy művésznője, Küry Klára a jövő hét minden estején eljártassa Bokor József operettejének a Huszárkisasszonynak 16 női szerepét, amelynek szombati bemutatójára az összes jegyeket elővételben adták el, ugy, hogy a premiére napján a Népszínház pénztáránál már dében hirdette a kibélyezett tábla, hogy minden jegy elkelt. A Huszárkisasszony valamennyi előadásán a Magyar dal is színe kerül. A jövő vasárnap délutánján Erkel Jenő dallamos operettejét adják Komlóssy Emma felléptével egy, hogy e hét minden előadása ismét hazai darabokból kerül ki.

Vígsház. A Vígsház jövő heti műsorát ismét a Dr. Nebántsvirág tölti be egymagában. Mars és Desvallières bohózatának szinte példátlan sikere előadásról előadásra emelkedik és így természetes, hogy a Dr. Nebántsvirágot egyhamar nem váltja fel másik darab. Az újdonság minden eddigi előadása zsúfolt nézőtér előtt folyt le. A Dr. Nebántsvirágot nagy népszerűségére való tekintettel a jövő vasárnap kétszer is adják, este és délután. Holnap, vasárnap, délutáni előadásul Ocskay brigádéros adják.

A Nemzeti Színház bemutatója. A Nemzeti Színházban pénteken, október 16-án, mutatják be a Nemzeti Színházban Ruttkay György Sötétség című 4 felvonásos eredeti társadalmi színművét a következő szereposztással:

Váry Kálmán — Szacsay. Clementine — Helvey Laura. Emma — M. Márkus E. Andor — Dezső. Rudas József — Gabányi. Vera — Ligeti J. Erdős László — Gyenes. Istvády Gedeon — Ujházi. Istvádyné — Jászai M. Istvády Lajos — Császár. Bognár — Rózsahegy. Veres — Mészáros. Halas — Szőke. Vértessé — Vizváriné. — Róza — Váradi Aranka. Mici — Paulay Erzsike. Franci — Batizfalvi G. Miska — Körösmezői. Inas — Faldut.

Magyar dal. Holnap, vasárnap este a Rákóczi-ünnepélyek első napján lesz a Népszínházban a Magyar dal című melodráma bemutatása. Szerzői Heródecs Sándor főhadnagy és Kerner Jenő honvédkarmester e szerzeményük miatt voltak kénytelenek a honvédség kötelékéből röviddel ezeltől kiválni. Ma volt a melodráma főpróbája a Népszínházban s az értekes zeneműhöz a Népszínház zenekarát több zenészszerrel megerősítették. A melodráma verseit Szirmai Imre fogja szavalni; délután, amikor Rácz Laci zenekara is hangversenyez, ugyanő fogja Balla Miklós költeményét is elszavalni. A melodráma dalait a Népszínház egész személyzete énekei s a zenekart Fekete József karmester dirigálja. A közönségnek holnap alkalma lesz megítélni, hogy a szegedi honvédkaszárnyában született zeneművet mily hazafias szellem lengi át a néklül, hogy bármily irányban sértő volna, de e mellett a mű hangszerelése Kerner Jenőnek, a főváros legifjabb karmesterének kiváló zeneiről tehetségére váil. Az egész melodráma egyébként a magyar dal apo-

theozisa, elkezdve a legrégebb magyar zsolnároktól egészen a Szózatig s közben a Rákóczi-idők zenei emlékei s a 48-iki szabadságharc Kossuth-nótája olvadnak össze szép harmóniában.

Egyfelvonásos reprize. Szerdán, folyó hó 18-án eleveníti fel a Nemzeti Színház Varrey Egyik olyan, mint a másik című egyfelvonásos vigjátékát Pázmány Dénes fordításában. Szereposztás a következő: Donna Silvia de Torellas — T. Dellé E., Tschermiloff hercegnő — Halmi M., Trany Mária gróf — Horváth. A vigjátékkal együtt A föld, csütörtökön pedig a Két szék kint a pad alatt kerül színe.

Várszínház. A Várszínházban a Nemzeti Színház társulata csütörtökön a Monna Vannát szombaton pedig a Vasgyarost adja elő.

A Magyar Színház bemutatója. A Magyar Színházban, melyben A drótostól rendkívüli sikere miatt április elseje óta nem mutatnak be újdonságot, pénteken, e hónap 16-ikán, lesz a bemutatója a Tavasz (Frühlingsluft) című operettnek, amelynek zenéjét Strauss János hagyatékának legdallamosabb szemből való, s amelyet bécsi óriási sikere után most Berlinben is nagy hatással adtak elő. A Tavasz női főszerepeit Szentgyörgyi Lenke, Keleti Juliska, Kornai Bertla, Fenyvessé Margit, Horváth Paula, Balty Emma, Rácz Margit, Abelovszky Margit és Szabó Erzi játszzák. Fenyvessé Margitot, a kolozsvári Nemzeti Színház volt tagját, a darab egyik énekes, altiszerepére, mint vendéget szerződtette a színház igazgatósága. A férfi-főszereplők: Sziklai, Ráthonyi, B. Szabó József, Tollagi, Fenyér, Girőth, Gömöri és Farkas. A Tavasz zenei részét Virányi Jenő, a színház új karmestere tanította be, s ő dirigálja a zenekart is. Strauss János operettje lesz a színház új bemutató bérletének első estje. A pénteki bemutatóra vasárnapról kezdve váltható jegy a színház pénztáránál és a Bárd-tesztvérek zeneműkereskedésében.

A Grünfeld-Sopronyi-Berkovics-Bürger négyes ez idei nyolc hangversenyén a következő műveket adja elő: Beethoven vonós négyes (B-dur) 135. mű; a-dur 18. mű; vonós hármas g-dur; hetes. Bellacay vonós négyes a-dur; Bocherini vonós ötös (elsőszőr); Borodine vonós négyes (elsőszőr); Brahms vonós négyes c-moll; Dvorák zongora négyes es-dur. Frank César zongora ötös (elsőszőr); Glänka vonós négyes (elsőszőr); Goldmarck zongora ötös; Haydn vonós négyes; Herbeck vonós négyes (elsőszőr); Mendelssohn vonós négyes d-dur; Mozart vonós négyes g-dur; vonós ötös d-dur; zongora négyes es-dur; Schumann zongora hármas d-moll; Sülks hegedű szonata (elsőszőr); Spohr hárfa hármas (elsőszőr); Szendy vonós négyes (elsőszőr); Csajkovszky zongora hármas. Bérletit lehet Rózsavölgyi és társánál (Krisztof-tér 3).

A Király-Színház megnyitása. A főváros legújabb színháza, a Király-Színház, az utolsó hónapot, amely az előkészületek megteletére rendelkezésére állott, teljes erővel felhasználta, úgy hogy a színház megnyitása az október hó 20-ika és 25-ike közé eső napok valamelyikére immár biztosítva van. Az építkezési munkák befejezése után a színház tágas helyiségeit most már a díszítők, kárpitosok, festők, villany-szerelők csapata tartja megszállva, akik a Márkus Géza által tervezett pompás építménynek külön, diszes köntösöt adták meg. A színház építésével egyidejűleg folyt a munka a színház előadásainak előkészítésén is. A megnyitó est darabja Martos Ferenc és Huska Jenő operettje, az Aranyvirág szereplőivel Fedák Sárival, Szántó Elizával, Nagay Annával, Baracsy Rózával, Szentgyörgyi Györgyivel, Hidvéghy Margittal, Gyöngyi Izsóval, Ferenczy Károlyval, Vesei Gézával, Körmeny Jánossal, Gabányi Lászlóval, Cseh Ivánnal, Csizsér Arthurral és Thoma Zeigával együtt készen várja azt, hogy a közönség elé kerüljön. Az operettet ij. Bokor József rendezi és Konti József dirigálja. A megnyitó előadás jegyei, amelyekből az igazgatóságnál már igen sokat előjegyeztek, a jövő hét elejétől kezdve már kaphatók lesznek. A Király-színház a szezon folyamán tíz bemutató-előadást tervez s ezekre bérletet is nyit. Erre a premiére-bérletet előjegyzést már most elfogad a színháztitkári hivatala, amely ideiglenesen a Kerepesi-ut 60. sz. a. van, mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

A filharmóniai hangversenyek iránt szokatlannul nagy érdeklődés nyilvánul, úgy hogy az összes páholyok, III. és IV. rangú körszékék, I. és II. rangú pamtagok, karzat és zenekari I. sor már elkelték. A filharmónikusok közönsége az idén bérletben megismétlik a IX. szimfóniát. Az I. hangverseny szerdán, e hó 21-én lesz, s ezen lép föl elsőszőr Anthes, az opera új hőstenőria, mint hangverseny-énekes. A bérletet szombaton, 17-én zárják s hétfőn 19-én kezdődik az I. hangversenyre szóló jegyek árusítása Mery Béla zeneműkereskedésében (Andrássy-ut 12).

A drótostól utolsó előadás. A Magyar Színházban a héten befejeződik A drótostól sorozatos előadásai. Vasárnap kétszer is játszzák a népszerű operettet, mely azontul már csak hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön kerül egyelőlytban színe. Csütörtöki, 11-ik előadása után helyt ad A drótostól a színház egy másik, nagy sikerrel biztató újdonságának, a Tavasznak. Sorozatos előadásainak befejezése

után legközelebb jövő vasárnap délután kerül színre *A drótoszt*, amelynek utolsó előadásaira máris tömeges előjegyzés történt.

Bonoi Az idei hangverseny-szezonnak egyik legkimagaslóbb eseményé bizonyára az a hangverseny lesz, melyet *Bonoi* Alessandro, a híres tenorista rendez. *Bonoi*, aki a tavasszal Operaházunkban művészi énekével elragadta a közönséget, legutóbb Párisban és Londonban a Rigolettoban lépett fel s oly példánnyal nagy sikert aratott, hogy az egész sajtó elragadtatással írta róla. *Bonoi*, mielőtt hosszabb körútra indul Amerikába, november 9-én a Vigadó nagytermében dalestélyt rendez, mely iránt már most is meglepően nagy érdeklődés van a közönség körében. Jegyek erre a dalestélyre kizárólag a *Harmonia* zenemű- és zongorakereskedésben (IV. Váci-utca 20.) kaphatók.

A Városligeti Színkör. A *Városligeti Színkör*-ben vasárnap két népies előadás lesz. Délután fél 4 órakor *A betyár kendője* este 7 órakor a Rákóczi ünnepély alkalmából a *Rákóczi* nyitány után a *Notre-damei toronyőr* kerül előadásra.

Jótekonvölő előadás. *Eszéken* a napokban sikerült jótekonvölési előadást rendeztek az izraelita népkönyhaja javára. A gazdag program keretében *Schiffer* Adolf kiváló gordonkaművész Popper, Bach és Schumann műveiből összeállított műsorát előkelő izéssel és technikai tudással játszotta. Tiszteletű óriási bábékoszorúval lepték meg. Nagy sikere volt még *Selinger* Henna asszonynak, aki a *Zsidónó* operából énekelt néhány gyönyörű áriát.

Uránia Színház. A *Berlini élet* egész héten műsoron marad, vasárnap délután *Strausz* Adolf nagyhatású darabja, *Szerbia* kerül színre, mely négy előadás után immár ötvenedik előadását fogja elérni.

Legújabb zeneművek kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zeneműkereskedésében (Budapesti árkálykört 26.). Teljes operák és operettek szöveggel: Goldmark, *Berlichingeni Gőz* 18.—K. Wagner, *Tristan és Isolda* 12.—K. Lohengrin 10.80 K. Leoncavallo, *Bajazzo* 14.40 K. Verdi, *Aida* 14.40 K. Szöveg nélkül. Wagner, *Tannhäuser* 10.80 K. A bolygó hollandi 6.20 K. *Siegfried* 12.—K. Verdi, *Aida* 9.60 K. *Rigoletto* 4.80 K. *Traviata* 4.80 K. *Trovatore* 4.80. Offenbach, *Hoffmann* meséi 9.60. *Orpheus* a pokolban 4.80 K. *Szép Heléna* 4.80 K. Operettek: *Strausz* *Deney* 5.40 K. *Chinai* mézesetek 6.—K. Az édes lánya 5.40 K. *San Toy* 5.40 K. *A drótoszt* 2 füzetben 6.—K. *Lincke*, *Indra* 3.—K. *Luna* asszony 3.—K. magyar szöveggel. *Bob herceg* 6.—K. *A drótoszt* 6.—K. *Katalin* 6.—K. *Casanova* 6.—K. *Hoffmann* meséi 6.—K. *Kerincgök*: *Luna*-kerincgő 2.40 K. *Édes lánya* 2.40 K. *Lincke*, *Verschmühte Liebe* 2.40 K. *Hunnia*-kerincgő 2.—K. *Eredeti Cake Walk* a Mici hercegnőből 1.80 K. Legkedveltebb kupa és dalok: *Patat*, *Dori* von *Freischmacker* 1.80 K. *Huber*, *Stör* új 2.40 K. *Lincke* *Es war einmal* 2.16 K. *Aleter*, *Légyótt*, *Intermezzo* 1.80 K. *A rózsabimbó* és a nap 2.16 K. *A napvirág* és a nap 2.16 K. *110 magyar népdal* zongorára cigányos módorban 3.—K. *Dankó* *Pista* 50 dala zongorára 4.—K. *Cymbalomra* 4.—K. *hegedűre* 3.—K. *Dóczy* dalok gyűjteménye 5.—K. *Kurucnó* legújabb gyűjteménye 3.—Kapható ugyanott az összes zenedekben előirt tananyag. Allandó vevők kedvezményben részesülnek. Könyv- és zeneműjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Huszárkisasszony.

— A Népszínház premijere. —

Budapest, október 10.

Legjobb, ha az ember követi az első gondolatát. Kiséret egy szó, hogy azt mondjam a Népszínház új darabjának címére: fess. Mert az is igazán. Huszárkisasszony! Van benne frissesség, hangulat, elevenség, szín. Már maga a cím szerencsés inspiráció szülte. Az maga a darab is, amelynek mai bemutatója úgy pergett le, hogy a legviharosabb tapok szárnyán ottgött neki a siker. *Bokor József* ma diadalt ért a Népszínház színpadán. A legnagyobbat eddigi pályáján. Innentől a színházak, amelyeknek deszkáin pajkos operettmelódiák kacórkodnak kíváncsi fülekkel, vétéknekni fognak az elsőbségért, ha *Bokor József* valamely darabja végére pontot tesz. De e kitűnő színpadismerő aligha lesz hitelen első szerencséshez, mert egy rendkívüli tehetség, akinek ihletet gondjaira a darabja sorsát bizta, olyan zajos sikerhez juttatta, hogy pár hét alatt dícsőségben fürdik meg a *Huszárkisasszony* szerzője országszerle és nem kell rá, csak egy kis életrevalóság éppen, hogy ez az operett túl jusson a határainkon, no meg egy olyan eklektikus színpadi zseni, amilyen *Küry Klára* kisasszony. Lehet, hogy éppen ő lesz, aki ebben a darabban megint magyar szerzőt fog messze külföldön is a nemzetköziségünkben is egyformán édes tapok zenéjéhez juttatni.

Az operett egy irodalmi vadhajítás, amely tréfálkozó mivoltában kacagja a szabályt. Kell-e, jó-e neki az egység, kerek mese? Ugyáltszik, igen: a mai est rengeteg tapsai mutatják. *Bokor József* kerek darabot írt. Török huszárszázados (*Szirmai*) legény-szobájában nótázik a tisztáival. Afféle bucsu a szabad élettől, mert a szép huszár az este jégváltásra készül Haraszthy ezredes (*Kovács*) leányával (*Rédei Szidi*). A jókedvét, amelylyel át akar evézni a nagy házasrendbe, birtelen megakasztja egy telegram,

amely neki régi szeretője, *Pepita* sanzonett (*Küry Klára*) érkezését jelenti. Kedves jelenetek egy őreghuszárral (*Ujvári*), hogy most mit tegyen a vén család és a kis gazdjája. Szaladnak a pályaudvarokra, elfogni, ha nem is fogadni az érkezőt. Közben betoppan a huszárban a kis menyasszony az atyjával, megtalálják az asztalon felejtett táviratot és bár a kis lány még azután is szerelmes, de atyja az ezredes, már kevésbé. Ő is csöcsap volt. Másfajta volt akar. Elmennék. Közben megérkezik *Pepita*, a kis Pípi, bübajos, csupaszív leány, már nem is az, egy duszagdag milliomm, *Müri* *Vilhald* (*Solymosi*) felesége. Szétnéz az üres fészekben és minduntalan édes, vétékes emlékek sarjadnak fel benne. Nótázva esztítja őket. Gyönyörűen nótázik. Megjön *Török kapitány*. Szorong mellette, amíg hajózonák sejt, őril neki és kis játékok is próbál, amint asszonynak tudja. De visszajár az ezredes a kosárral. A kapitányt búemészi: pisztoly kerül a kezébe. Aki kirántja, az elhagyott, bár közben szintén megvisszatalodott kis énekesnő, aki birtelen — a darabban megvan rá az okos mód — huszárkadét-ruhát öli és elmegy az ezredes estélyére, hogy mindent rendbe hozzon. (Közbevetőleg illik mindjárt megemlékezni *Küry Klára* kisasszony remek huszáruniformisáról, amely a zajos est egyik nagy attrakciója volt és, az óriás tapok mutatják, kolosszális örömet kellett. De pompásan is test benne. Gyönyörűen. A huszáruniformis most nagyon rászorul a népszerűsége. És soha se volt még oly populáris, mint ma este.) Az átlózködés már a fél jelenetében történik, aki olyan szenvedélyes régész és sakkjátész, hogyha partija akad, hát el lehet tőle lopni a lelke üdvösségét. Hát akad. Az őreghuszár a partner. Átlózködés, szökés megy, mint a karikacsapás. Az ezredes házában azután a kis Pípi eloven őrdögé alakul át. Elcsábítja az ezredes feleségét (*Hegyi Aranka*), régényes hajlamokat mutatván. Az ezredesben régi kalandok emlékeit idézi fel, bevallja asszonyváltát és a férje megtevését mondja céljának csökös jutalom ellenében. Már az övé az asszony, a férj, övé nemokára a leány is, akiben mint a kapitány küldöttje és rokona pecsételi meg a boldogtalan volégenyének nyíló szerelmét. Hát minden rendben. Utóbb a dolog megint bonyolódik, tévedések történnek, nem a helyes párok kerülnek össze a szökés pillanataiban. Párba is történik az amerikai férj és az ezredesnek atyja ruhájába bujtott leánya közt, amíg végül megint a kis Pípi eszéből, szívéből, bátorságából minden rendbe verődik. Boldog az ezredes, akinek megnyílik tizenöy év után a felesége szobája. Boldog a kapitány, aki keblére öleli a leányt, és boldog az amerikai férj, aki azt kezdé hinni, hogy a felesége megcsalja, pedig nincs szarv a darabban más, csak — az ezredesé. Az is véletlenül.

Mindaz persze vídám, pajkos, bolondnál-bolondabb helyzetek közepette történik. Ocsupa jókedv, elevenség, hangos kacagás minden. És lüszere a bohózat történetnek a frissességben, invencióban és hangszerelésben briliáns zene, mindvégig kedves, fülbomlászó, pikáns. Gyorsnépszerűsége kétszer kettő. Már a mai bemutató végén is dudáltak.

Mint hogy soha még darabot nem írtam, nem ismerem a bála mértékét, amelyet a szerző darabjának élettől lelke, erejének fenntartója, fogyatékainak elejejtetője, erősségeinek kiaknázója iránt érezhet. De a *Huszárkisasszony* szerzője e hálnak és hódolatnak legkivételesebb mértékével adósa *Küry Klára* kisasszony, a nagy csodától iránt, aki ma fényes tudása, gazdag ihlete, mélysége, humora, virágos kedélye forrásából megint olyan bő kézzel merített, mintha soha előbb még minde kinevezek hozzá nem nyult volna és soha a jövőben többé új színekre, új hangokra, új formákra és árnyalásokra szüksége nem volna. A kezében, a szemében, az ajakán, a mozgásában, az énekében minden csillogott, szikrázott és kifényesedett. Nem parányi operett-kedves volt ez, hanem a legnagyobb stíli játék, amelyből törvényeket és esztetikai rendet lehetne megállapítani, ha seokás volna és lehető a színjátszás szabályainak kodifikálása. Három óra hosszat ugyszólva szünetlen a színpadon van. Teremt, igazgat, intéz, kacag, könnyez, nem tiz, de száz váltakozó alakot ölt, egy színen három különböző cőlnak egyidejűleg három nagy, nehez pártit játszik, válóságos körfáték már ez és soha egy hang, egy tekintet, egy sóhaj, egy kézmozdulat, egy megindulás vagy tréia, amely ne volna egész és tökéletes. Mikor a színe beállit, bübajos a varieté-tempók finom nivellálásával, találkozás azután a kapitánnyal, önfeláldozó nekiindulása a mentésnek, kis huszárkadét-allűrjei, szemforgató udvarlása a ház asszonynak osábitó munkája a férjfel szemközt, meg másnémi viselkedése a leány iránt, aki pedig régi szerelme féltését is neki-nekilendíti, közben csodásan pontozott önszítgatása, amelyben pár szót vissza-visszatérve százszor százelekképpen trond, végig az egész alak-

táson váltakozó helyzetek szerint lágy érzékössége, makacs eltökélese, kedves alakossága, meleg őszintesége, szilaj tüze és csöndes elmélyedése, — mennyi fényességei e bravuros, gyönyörű alakításnak. Amit a kisasszony ez estén az énekesbeszéd és a színes dalprodukció terén a színe vitt, az ennek a művészetnek a teteje. Már belépője szenzáció gyanánt hatott. Viharosan ismételték ezt is és a sanzonetról szóló dalt, amely követte és amely nagyon szép, meleg és a népszerűség felte igen hajló reifenjéni válik ki. Harmadik számának, a kapitányról szóló gyönyörű dalnak előadásával már akkora hatást váltott ki a közönségtől, hogy az előadás percekig szünetelt. Vannak, akik egy dalnak ilyen előadásából megélnék egész pályájukon. És a kisasszony ez egy estén sok ilyen produkált. Valamennyi gyujtott és a legtitesebbek közül is kivált egy angol rokonságu remek induló, amelyet falrengelő tapok közepette kellett megismételnie és egy szellemesen komponált parodisztikus dal az ezredesről és az őrnagyról, amelyben a nagy művésznő pajkos és gazdag humora legteljesebb virágzásában mutatkozott. Közbe estek a *Banda* *Marci* kísérete mellett előkelő *Gőre-nóták*, amelyeket huszáruniformisban, oigányszóval olyan elementáris hatású énekel, játszott és testelt, hogy négyzseres ismétlések után is szüntelen porzott a taps, amely már valóssággal a mámor felé hajlott. Mindez tanúsága a gyönyörű estének, amelyet a kisasszony önmagának, színpadjának, egy magyar szerzőnek és a magyar művészetnek szentelt. A közönség a kisasszonyt ünnepele, éljenzte, szíve szerint szerette, válósággal a tenyerén hordta, ment vele és teljesen átengedte magát a ritka gyönyörűség élvezésének. Felvonások végén kiujtattak a tomboló tapok, hívták a rendkívüli művésznőt tiszszor, huszszor a szerzővel együtt és nélküle. Isten tudja hányszor és a tüntető, rengeteg orváció mellett koszoruk teher ezüstje, zöld babérja, egész virágzó illata példázta a színpompás, pazar sikert, amely *Küry Klára* kisasszony tünemény tehetségének megérdemelt, nagyon, nagyon megérdemelt jutalmazó részül jutott.

Hegyi Aranka asszonynak a darabban kisebb feladat jutott. De megoldotta azzal a distingvált izéssel, előkelőséggel és művészi mértéktartással, amely minden alakítását jellemzi. Énekszámaikat zajosan tapsolták és ujjalták. Virágokkal is kedveskedtek neki. Öltözékeinek fényessége is feltűnt. Kellemesen lepte meg a közönséget *Rédei Szidi*, aki egy ügyes kis fruskát teljes készséggel és biztonsággal játszott meg. Határozottan hivatottsága van az ilyes szerepekre és ha foglalkoznak vele, a sikerei fogják megszoigálni. Az énekhangja gyönyörű és volt sok virág, amely felkereste. Kitűnő, minden jelenésében pompás, külső színre is elegáns és kedves volt *Szirmai* a kapitány szerepében. A férfiar sorából ma az övé volt a palma és érdeme a darab sikerében nagyon jelentékeny. *Kovács* mindig biztos a dolgában. Az volt ma is. Volt egy pár momentuma, amelylyel kolosszálisan megkacagattala a közönséget. *Solymosi* a sanzonett férjét játszotta derekasan, jól, lelkiismeretesen, minden adott helyzet kitűnő kihasználásával. Erőssége 6 minden darabban, amelyben feladata jut. Az őreghuszár szerepében *Ujvárinak* voltak kitűnő hangjai. Olynkéan harsogó derültség járt a nyomán. *Kenedich*, *Pázmány*, *Irsai* kisebb szerepekben jeleskedtek. *Stoll* *Károly* rendező munkájá pompás, avatott és a legnagyobb dologértésre vall. A második felvonás magyar csárdás és toborzótanóba átjátszódbó fináléja kitűnően érvényesült és roppant tetszett. Nagy siker volt és ha van a városban ez órában boldog ember, *Bokor József* az bizonyosan!

Előadás előtt az egyetemi ifjak egy nagy küldöttsége kereste fel *Küry Klára* kisasszonyt és az ifjuság nevében remek művi óriás ezüstkoszorút adott át neki. *Simonovits* joghallgató mondott hozzá formás beszédet, amelyre a művésznő szíves szavakkal válálszott.

MŰVÉSZET

□ **József főherceg a Műcsarnokban.** *József* főherceg nevével, *Klotild* főhercegnővel, *Szirmai* *Sarolta* csillagkeresztes és udvarhölgy kíséretében ma délután meglátogatta a Műcsarnokban levő Eisenhut-kiállítást. A magas vendégeket *Paar Géza* ügyvivő kalauzolta, akik közel háromnegyed óráig időztek a tárlaton. Vásárolni is szerettek volna a műtárgyak közül, de azok valamennyienek akadt már vevője. A főhercegi pár innen egyenesen a pályaudvarra hajtatott és Alcsuttra utazott.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A magyar birodalom története.** *Acsády Ignác* a magyar történelemtudomány és jeles munkása, *A magyar birodalom története* címen igazán monumentális stílusban írta meg hazánk történetét. Nagy művének első kötete most jelent meg az Athenaeum kiadásában. A gyönyörűen kiállított, művészi illusztrációkkal gazdagon felszerelt kötet a honservezéstől bezárólag a Hunyadiak koráig terjed. Terjedelmes forrástanulmányok, éles történelmi kritika, lángoló fajszeretet és a historiai igazságnak elfogulatlan keresése; ezek a tulajdonságok jellemzik *Acsády*nak történetírói egyéniségét általában, s ugyancsak ezek adják meg a karakterét e lecsujabb és legnagyobb művének is. *Acsády* könyvét kiváló értékűvé mind e becses tulajdonságokon kívül még a vonzó előadás is teszi. Minden sor írásán meglátszik belletrista multja. Irodalmi ízű, vonzó előadás, historiai lendület dolgában alig vetekszik *Acsády* és művével történelemtudományunk bármely más alkotása. A nemzeti újjáébredés e korszakában a művelt magyar közönség bizonyára rokonszenves módon fogja e kiváló munkát fogadni.

○ **Sípulusz művel.** *A Révay Testvérek* kiadásában ismét négy kötetet jelent meg a *Rákosi Viktor* művei gyűjteményes kiadásának, mely immár tizenkét kötetnyire bővült. A legújabb kötetek közül az egyiket két hosszabb elbeszélés foglalja le: *A bűntudat* és *A Téli regye*; a másodiknak *Elbeszélések és tavak* a címe; a másik kettő *Rákosi Viktor humoros novelláinak* újabb sorozatát hozza. Mind a négy kötetben gazdagon csillog *Sípulusz* kedves humora, pajzán jókedve, kőitői vénája. A közönséges bizonyára élénk rokonszenvvel fogja fogadni a jeles író összes műveinek ez újabb sorozatát.

○ **Képes Kereskedelemtörténet.** Az Athenaeum kiadásában most jelent meg *Kerekes György* *Képes Kereskedelemtörténetének* harmadik kiadása. A szerző e kézikönyv keretében kitűnő áttekintést adja a kereskedelem lefordésének s ügyesen szövi bele hazánk gazdasági fejlődését s számul több illusztráció magyarázza az amugy is vonzó és tanuságos előadást.

○ **Hogyan készül a szivar?** Az *Új Idők* a mai számban hat példányt nyújtva mutatja be, hogyan készül a szivar a magyar dohánygyárakban. Sok aktualis képpel vegyett illusztrációkat látunk a füzetben a kocsisok sztrájkjáról a versenygyőztes cigányprimásokról végre művészi képeket, amelyek közt kiváló Eisenhut Ferencnek egy szép leányt is. A szöveg részben tojlik R. tóók Emma pártokosoruzott regénye, mellette ezv híres dán regény, Herceg Ferenc elbeszélést, Erdélyi Zoltán verses novellát, Farkas Imre verseket, Keve történelmi okket írt. E szám közli Láncoz Fél X novelláját is, amely 100 korona díjat nyert az *Új Idők* pályázatán. Az *Új Idők*, Herceg Ferenc képes hetilapja negyedévi négy koronáért kapható Singer és Wolfner kiadóhivatala utján (Andrássy-ut 10.), amely kérelemre szivesen küld e magas színvonalon álló lapból ingyen mutatvány-számot.

EGYESÜLETEK

(A **Műgyvetemi Kör**) ma választotta meg az idei tisztviselő karát. Elnök lett *Reitter Iván*; alelnök: *Rejtő G. u* a szakbiztosági elnök: *Sasvári Géza*, idénkar: *Ösz Lajos*, ügyvező *Boydó Ötö*, főkönyvtáros: *Erreth Ede*, időpénztáros: *Lay József*. A választások egyhangúlag folytak le.

(E **nőkiválasztás**) A *Magyar Zsidó Ifjak Egyesülete* vasárnap 11-én este 6 órakor elnökiválasztás céljából rendkívüli közgyűlést tart.

(Az **orvosgyesület**) Az orvosgyesület e hó 17-én szombat délután 5 órakor Szemékirályi-utca 21. számú helyiségében tartja legközelebbi nyilvános ülését. A jelenlévőknek szivesen látanak.

SPORT

○ **Galamblovászt Szent-Lőrincsen.** Az Országos Galamblovó-egyesület ennek nagy versenye volt ma Szent-Lőrincsen, amely a kalomból nagy számmal gyűlt egybe az előkelő közönség. A nap egyik lövészét, melyen a győztest nagy ezüst serggel jutalmazták, egy fiatal magyar kezdőlovó, gróf *Festetics Andor* nyerte meg, hiba nélkül löve a galambokat. Növeli a győztes érdemét az a körülmény hogy e sikert olyan kiváló galamblovóval szemben aratta, mint a versenyben résztvevő *Szék Kálmán*. A jelenlévők, közöttük herceg *Páffy Miklós* gróf *Zichy István*, gróf *Vojtech Oszkár*, gróf *Degenfeld Pá.*, *Dora Szilárd*, dr. *Wimmer*, *Dreher Jenő* és *Tivadár*, továbbá *Szék Kálmán* és *Libits Adolff*, *József főherceg* jószágkezelője szívélyesen üdvözölték *Festetic*ket. Legközelebb vasárnap és hétfőn lesz verseny, amelylyel azután be is zárul az idei meeting.

○ **Labdarugás.** Holnap vasárnap délután három órakor igen érdekes mérkőzés lesz az Erzsébet királyné-utcai pályán, ahol a *Budapesti Atléta Klub* és a *Fővárosi Torna-Klub* csapatai mérkőznek. Megelőzleget két órakor a II. csapatok mérkőznek. Belépődíj 40 fillér. A millenárius pályán holnap nemzeti kerékpáros és atlétikai verseny lesz, mely után a

Műgyvetemi Football-Klub és a *Magyar Usz-Egyesület* csapatai mérkőznek.

○ **Szűréségi díj.** A Budapesti Torna-Klub és a postások második csapatai e hó 11-én, vasárnap délelőtt 9 órakor mérkőz össze ereüket a millenárius verseny pályán. A küzdelem a M. L. Sz. díjéért fog folyni s tréningjegyekkel tekinthető meg!

○ **A vasárnapi kriketomatok** délután 3 órakor lesz a *Margitszigeten* Amint alant összejáratásból látjuk, a béseki erős csapatot küldenek Budapestre. A kapuban *Wagner* játsszik, aki a megelőző évben a B. T. C.-nek volt egyik főerőssége, mint háttvédők *Stems I.*, *Stems II.*, mint fedezetek *Schmiller Lang Loue*, a csatlósorban *Krug*, *Horsák*, *Hoffman Schönewitz Könyv*, *A Vienna Cricket and Football-Club* helyi ellenfele ezúttal a *Magyar Athletikai Klub* lesz, melynek csapatszeállítására a következő: A kapuban *Terray* játsszik mint háttvédő *Nagy* és *Hoffe*, mint fedezet *Mészáros*, *Sisovich*, *Jeney*, mint csatárok *Médgyesi*, *Fitt*, *Kraft II.*, *Rajna*, *Teardale*. A mérkőzés rendez belépődíjakkal tartatik, melyekben a szigeti belépőjegy bent foglalatik páholyülés 4 kor. tribünjegy 2 kor. 50 fillér, sportjegy 1 kor. 20 fillér, állóhely 60 fillér.

○ **A Budapesti Torna Klub** e hó 20-án tartja legközelebbi bajnoki mérkőzését a Magyar Athletikai Klub II. csapatával a millenárius verseny pályán. Tavasszal a két csapat eldöntetlenül játszott, ami főleg a B. T. C. rossz kondíciójának és a neki nem konvencionális margitszigeti gyors pályának volt tulajdonítható. Az idén jobb formában és az általa megszokott pályán találkozik a M. A. C. I. csapatával.

Őszi löversenyek.

— Tizedik nap. —

Budapest, október 10.

Ma kezdődött meg voltaképpen az igazi őszi futtatás. Borongós ég, hűvös szellő, kis közönség és sok, sok favorit. Ezenkívül egy szenzációs meglepetés. *Taral* egy versenyt sem nyert. És még egy sokak szenzációsabb meglepetés: *Bultord S.* nyert versenyt. S hogy ráterjünk a legnevezetesebb momentumra: *Cypess* a totalizátor-handicapban játszva lett első s alaposan rácafolit *St.-Leger* tornájára. Az egyes futamok eredménye:

I. **Nyeretlenek versenye.** Díj 8000 korona. Távolság 2000 méter. *Egyed L.* *Roggeroia (Lewis)* első. *Applaus (Southey)* második, *Vulemer (Taral)* harmadik. Azután: *Küncse II.* Totalizátor: 10: 22. Helyrefogadások: I. 50: 60, II. 50: 82.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. *Szemere M.* *Perlasas (Bonta)* első, *Mayor (Lóvász)* második, *Sardou (Ujka)* harmadik. Azután: *Orgona*, *Marneur*, *Vezér*, *Tepla*. Totalizátor: 10: 56. Helyrefogadások: I. 50: 104, II. 50: 122, III. 50: 80.

III. **Totalizátor-handicap.** Távolság 2600 méter. 20 000 korona az elsőnek 8000 korona a másodiknak 10 000 korona a harmadiknak. *Szemere M.* *Cypess (Bonta)* első, *Altöld (Milburn)* második, *Busento (Southey)* harmadik; azután: *Semperdem*, *Carmin Nemes*, *Ka' Gall*, *Uzvanaz*, *Ignatieff*, *Glory*, *Kioto*, *Bonapace*, *Barbörine*, *Paprika*. Totalizátor: 10: 74. Helyrefogadások: I. 50: 158, II. 50: 126, III. 50: 98.

IV. **Kétévesek handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. *Schossberger L.* *Bátorja (Bultord S.)* első, *Zarina (C. eminson)* második, *Kinos (Holmes)* harmadik; azután *Petroia*, *Haros*, *Ordensfex*, *Tilinaó*, *Snip-snap*, *Aldozat*, *Seaweed*, *Bona Grazia*, *Coralie*. Totalizátor: 10: 80. Helyrefogadások: I. 50: 692, II. 50: 224, III. 50: 178.

V. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. *Gróf Wenckheim D.* *Csevekje (Lews)* első, *Fruska (Heidt)* második, *Ornrud* harmadik. Azután: *Rominten*, *Tialom*, *Orno*, *Pista*. Totalizátor: 10: 24. Helyrefogadások: I. 50: 64, II. 50: 84, III. 50: 70.

VI. **Handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. *Mauthner V.* *Boltvarja (Adams)* első, *Rhapsodie II (Martinkovics)* második, *Galaute (Bultord S.)* harmadik, azután *Cambridge*, *Veinard*, *Baitmore*, *Maisv*, *Aba*. Totalizátor: 10: 30. Helyrefogadások: I. 50: 72, II. 50: 72, III. 50: 130.

A meeting tizenegyedik napján futják a kétévesek legnevezetesebb versenyt, a 32 000 koronás *Szent László*-díjat. Az 1400 méteres verseny indulói:

Ma	lov.	Huxtable
Vice-versa		Bonta
Eisz-Buzi		Holmes
Mizi		Russel
Rabulist		Ciemiuson
Réve d'or		—
Bloekberg		Southey
Hadar		Spencer
Wood Péter		Adams
Ezerkilencszázegy		Van Dusen
Galahad		Taral

Ezek közül eddig *Ma* és *Galahad* veretlen s csaknem bizonyos, hogy frontban is ez a két telivér lesz. Jól futni *Bloekberg* és *Ezerkilencszázegy* is. Jelöljeink:

- I. *Klára*—Egyedi íst.
II. *Caudry*—Barbi
III. *Galahad*—Ma

IV. *Vigjiték*—Robber
V. *Bonbon*—Légyott
VI. *Mariska*—Tyranon

Nyiltér.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyítóintézete

Abbaziában, a Szanatórium és vizgyógyítóintézete. Csaklókának, a tanuló ifjúságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyermek 6 éven felül kúrást nélkül is felvétehetnek.

Annuitásos Kölcsönök
60 egyenlő, tőkét és kamatot magában foglaló havi részletben való visszafizetésre kaphatók:
a Hazai Leszámitoló és Takarékszövetkezettől
— Budapest VI., Andrássy-ut 47. sz. —
Előnyök: Nincs kamat és be-tételezés! Kez-dhetők a törlesztés bármikor utánfize-tés nélkül! Egyenlően fizetési kö-telezettség! Kamatmegtakarítás!

DELBECK & Co.
Reizmi pezsgőbor- Brázay Kálmán-nál,
gyár főlerakata. főzész- és csomagolókereskedő.
Budapest, Múzeum-korut 23.

Természetes forró-mező kénes források, iszapfürők, iszapborogatások,
szanatórium vizgyógyintézet villany-fényterápiával, gyógyfürők és kád-fürők, gyógyvíz üsodák. Olcsó és gondos ellátás. Csak, kőszvény, ideg-, borbáok stb. felől kimerítő procecutat küld ingyen a Szt.-Lúkácsfürdő igazgatósága Budán

Gyomorégés ellen rendszeresen használva a
ROHITSI Tempel- vagy Styria-forrás savanyúvizet, megszünteti azt.

Élső biztosító-intézet katonai szolgálat esetére
6 ca. és kir. fenségek József főherceg véd-méköze alatt mint szövetkezet
Budapest, Váci-utca 34.

Fügyermekok ellátása a védőkötelezettség, illetve a nagy korúsá idejére. A gorkori, özvegyjuttaték és nyugdíjbiztosítás — **Olcsó díjtételek, szabadelvű feltételek.**
Jelentékeny nyereségérzésesedés, képviselők, utazók és fő-gyűzők előnyösen alkalmazhatnak.
Biztosítási állomány 45 millió korona.
Biztosítási alapok 12 millió korona.

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító-társaság.
A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.
Részvényesek nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én
1,981,516,483-42 frank.
Biztosítási állomány 1902. december 31-én
6,958,093,587-09 frank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
Budap. st. IV., Károly-körut 26.

Ovja az egészségét!
Ezernél több kiváló orvos ajánlja!
KRISTÁLY ASVÁNYVIZ
Arjegyzés kivánatja mindenková díjmentesen küldetik. Védőkre 25 vagy 30 évreig lakás: a fuvardíj oda és az áras üvegekért vissza fogl a
SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.
(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmát, sem alakját nem felelő a szerkesztőség.)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva kőszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és bürökjában Bistos védelem azérthűség és elmezavar ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

A gyógymód megalkotójának és egyedüli képviselőjének, **Dr. Kovács J.** egyet. orvosának (Hemopatia rendelési irodája van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám a. Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig.** Díjazott levélre válaszol. — Betegnek látnihoz kívül is kocsol. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymód.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Válás után.** Az igazságügyminiszternek mint legfőbb közigazgatási hatóságnak és a kir. Kurianak mint legfőbb ítélőszéknek hatásköri összeűtközése dolgában kellett ma döntenie a budapesti ítélőtábla polgári tanácsának *Bubla Ferenc* táblai tanácselnök elnöklete alatt *Rispler Naohun* ausztriai illetőségű budapesti lakos ellen a felesége *Aigner Katalin* válópörét indított, melynek során a budapesti királyi törvényszék főloldotta őket a házassági kötelék alól. A jogerős ítélet után az elvált asszony polgári házasságot kötött, s volt ura is csakhamar jegyet váltott.

Amde, amikor ez utóbbi az anyakönyvi hivatalnál ki akarta hirdettetni házasságát, azt az utasítást kapta, hogy előzetesen vagy az osztrák kormány igazolasával be kell bizonyítani azt, hogy a tervezett házassága az osztrák törvény szempontjából akadályokba nem ütközik, vagy pedig igazolnia kell, hogy a magyar házassági törvény értelmében a fölmentést az igazságügyminisztertől megkapta. A véglegény az utóbbi választotta abban a hiszemben, hogy így hamarabb ér őt. Az igazságügyminiszter azonban *chutasiotta* a kérelmet azzal a megközléssel, hogy *Aigner Katalinnal* kötött házassága még *jogerős*, mert a bírói ítéletek nem oldhatják fel a házasságot, tekintve, hogy a magyar törvényszék ítéletei magyar honos házassági perében nem bírnak joghatállyal Ausztriában. E határozat következtében az anyakönyvvezető megtagadta az új házasságot, *Rispler* megállapítási keresetet indított most a magyar kormány ellen, melyben kérte a budapesti törvényszéket, hogy mondja ki ítéletileg, hogy a kormány köteles *Rispler* kárát megtéríteni, mert a kormány átépette a törvények által szabott határt, amennyiben a törvényes bírák által jogszerűleg hozott és jogerős ítéletet adminisztratív módon jogérvénytelennek jelentett ki s ítélettel törvényesen feloldott házasságot még fennállóknak nyilvánított. A tárgyaláson a kir. jogügyek igazgatósága hatásköri kifogással élt, a törvényszék azonban a kifogásokat elutasítván elrendelte az érdemleges tárgyalást. A királyi jogügyek igazgatóságának folyományosítása folytán az ügy a királyi ítélőtáblához került, amely ma helybenhagyta az elsőbírószék határozatát.

§§ **Küntüntetett gyilkosok.** A *Népszavában* tavaly július 1-én ilyen cím alatt erős támadó cikk jelent a csendőrség ellen. A cikk megjelenésére az szolgálattal volt okos, hogy a "pincehelyi" választókörzetben lefolyt véres választás után mintegy félre, azt a három csendőrt, aki a nép közé lőtt, felsőbb hatósága a hadierőmmel tüntette ki. A *Népszava* cikkének az ügyességgel által inkriminált része a következő:

A holtak sírját benőtte a fű, a csendőrök gaztettét pedig belepte a feledés homálya. Most aztán mégis felelevenítették a bestialis tettet. Hirül hozták az országnak, hogy hadierőmmel tüntették ki azt a három csendőrt, aki belelőtt a néphez. A gaztettet tehát tetőzték egy másik gaztettel. Küntüntetett a gyilkosokat, kik a nép sílőreibe táplálkozva, kijusztitják kenyéradó gazdáikat. Az ember kiköp az undortól, ha látja, mily erkölcsien mely elvetemült az uralkodó tanácsadónak a gondolkodása, de ököbe szorul a kezünk, ha látjuk hogy a nép fiainak vérontott kűntetek, dicőstük s magával a kűntetéssel arra büntítik, hogy csak öljön bátran, nem lesz bántódása. Odáig jutottunk tehát ebben az országban, hogy a legközönségesebb gyilkosság erényszámba megy? Az emberölést erénynép próklamálták a "felségőjok". Mi következik ezek után? A nép bosszúja, a nép ítélkezése.

A budapesti királyi törvényszék hivatalból üldözendő rágalmazás és becsületsértés vétségé miatt helyszere vád alá a cikk szerzőjét *Rolkó Márton* asztalossegédet, aki fölött ma ítékezett ezért a budapesti büntető-törvényszék esküdtbírószága *Agoraszt* bíró elnökölete alatt. *Rolkó* elismerte a cikk szerzőségét s elvállalta a felelősséget. Hivatkozott arra a köztudomású tényre, hogy Pinczehegyen a függetlenségi és néppárti választók harabába beleavatkozott a csendőrség is s a nép közé lőtt. A véres választás után pár hó-

napra éppen azokat a csendőröket tüntették ki, akik löfegyvereiket használták s több emberéletet kioltottak. E feletti felháborodása késztette őt cikke megírására. Az esküdték bűnösnek mondták ki *Rolkó Márton* a nyilvános becsületsértés vétségében s ezért a törvényt alkalmazó bíróság a vádlottat hat kavi fogádra ítélte. A vádlott és védője semmiségi panaszszal étek.

§§ **A német császár — magyar király.** A *Bevés* című hetilapban így cummel jelent meg egy cikk, amelyet a királyi ügyesség a trónörökös rendjének megtamadása s az uralkodóház egyik tagjának megsértése címen inkriminált. A törvényszék e miatt vád alá helyezte a cikk közzölő, *Pongráts Béát*. Az esküdtéki tárgyalás 12-én lesz a budapesti királyi törvényszéknél. A védelmet dr. *Benek* János teljesíti.

§§ **A halálos labdarugás.** A Budapesti Athletikai Klub és a Törökvez sporttársaság tagjai tavaly május 11-ikén a soroksári-úti versenypályán footbalt játszottak, amikor az egyik párt kapuvédője *Weinber József* volt. *Dávid Vilmos* ki mint csatár vett részt a játékban, a labdát a *Weinber* által védett kapufelé rugta. *Weinber* a kapuját megvédelmezendő, a guruló labda és *Dávid Vilmos* közé ékelte be magát s az utóbbi úgy rugta hasba, hogy az nyomban elesett, harmadnapra pedig belső sérülés következtében meghalt. A szerencsétlen fiatalember szülei emberölésért följelentették *Weinber Józsefet* a királyi ügyességnél, mely azonban a nyomozást megszüntette.

Semmi alap sincs arra a föltevésre, így szól az ügyészi végzés megokolása, hogy *Weinber* szándékosan tört *Dávid Vilmos* élete vagy testi épsége ellen. A nyomozástól is csak annyit lehet megállapítani, hogy a verseny hevében nem tartotta be a szabályokat, nem oda és nem úgy rugott, ahogyan és ahová szabad rugni. A footbal-játékos mindig ki van téve annak hogy egy gyakorlatlan vagy akár a legjobb játékosnak helytelen rugása nem a labdát, hanem az ő bokáját vagy egyéb testrészt éri. Ez a körülmény és a versenyessel együtt járó izgalom pedig csak növeli a játékszabályok be nem tartásának és ezzel a sérülések esélyeit, amint-hogy mindennapi dolog, hogy a labdarugó-versenynek súlyos sebesülései vannak. *Akik az ilyen játékban részt vesznek, azok járnak el gondatlanul.* Mind-egyikük tudja, hogy játék közben minek van kitéve. Amikor közös egyetértséssel mégis játszanak, életüket és testi épségüket szolgáltatják ki egymás ügyességének és nyugodtságának. Ezen a ponton megszűnik az élet és testi épség büntetőjogi védelme.

A vádatlanok szintén megszüntette a vizsgálatot s ez ellen a határozat ellen dr. *Földes Árpád* a királyi táblához appellált, mely *Weinber* ellen a vizsgálatot elrendelte.

§§ **A román állam megkároztói.** *Bukarestből* jelentik: A főlebbviteli bíróság tegnap foglalkozott a büntetőbírószágtól a román járadékok huzásánál elkövetett csalás miatt elítélt személyek fő ebbenzével és helybenhagyta *Dimitresko Pál* hivatalnoknak négy évre *Albarchy B.* pénzváltó és *Becher Áron* alkusznak három évre való elítélését, továbbá *Balli Ralael* büntetését a nevezett bíróság tízenyolc hónapra *huszonkét hónapra* emelte föl, végül *Albarchy Morene* és *Beharra*, kik a huzások alkalmazva elkövetett hamisításaikkal a román államot megkároztották, a kiszabott pénzbüntetést *híltelencsezer frankra* szállította le. A büntetőbírószágtól öt évre elítélt *Pariano* azt állítja, hogy távollétében ítélték el, miért is a bíróságnál panaszot tesz. Ez ügyben a bíróság külön fog dönteni.

§§ **A szegények jogvédelme.** Csanádvarmegye törvényhatósága, amint már említettük fölterjesztést intézett az igazságügy miniszterhez, kérve, hogy a szegény emberek jogvédelmére névbe gondoskodják törvényhozási intézkedéseiről. Fölkérte Csanád megye a társ-törvényhatóságokat, hogy ehhez a mozgalomhoz csatlakozzanak. A főváros közigyelése foglalkozott ezzel a kórrattal s hozzájárult ahhoz, hogy a szegény nép jogvédelme érdekében országos intézkedések tétessenek, de nem osztotta Csanád megye köriratának a megokolását, amelynek mintegy az lenne a létszata, mintha a mozgalom az ügyvédek ellen irányulna. A székes óváros hatósága nem az igazságügyminiszterhez intéz fölterjesztést, hanem a képviselőháztól fogja kérni a szegényügyi jogvédelem országos rendezését. Az erre vonatkozó határozatáról most körrratilag értesíti az összes törvén. hatóságokat.

§§ **A kadarkuti nábó végrendelete.** A királyi tábla a mai ötödik napon tartott tárgyaláson felolvasta a Nagy Ákos okirathamisítási és lopási ügyben hozott elsőbírószági ítéletet. A felolvasás az egész napot vette igénybe, minőlfogva a perbeszédreket hédón kerül a sor. Hédón *Polónyi Géza* Nagy Ákos védője fog beszélni kedden *Szalay Károly*, *Poré János* védője és valószínűleg *Vargha Ferenc* ügyész helyettes.

§§ **Kényszerrel nyugdíjasolt járásbíró.** *Gárdy Béla* székesiehevári kir. járásbíró, aki már 27 éve szolgálja az államot most egy éve, a megfizetett munka folytán, súlyos idegjelében esett. A törvényszék, emelke ekkor szabadságot ta, amely szabadságot részben hidegvizgyógyintézetben s részben az angyal-úti tébolydában töltött. Onnan kikerült az orvosok állandó munkaképtelen betegnek deklaráltak, minőlfogva föltes hatósága felhívta a bírót, hogy nyújtsa be nyugdíjaztatás iránti kérvényét. *Gárdy Bé* a bírón azonban vonatkozott eléget tenni e elszólításnak s ekkor megindították ellene a kényszernyugdíjaztatás

iránti eljárást. A budapesti tábla fejelelmi bírósága a szakértő orvosok egyhangú véleménye alapján *kényszernyugdíjaztatást* kimondta mely ítéletet a Kuria fejelelmi tanácsa *Sebestyén Mihály* elnökletével *Thassy Pál* koronagyógyész helyettes indítványára ma helybenhagyta.

TÁVIRATOK

Róma, október 10. A pápa ma délután szász magyar szaradókot fogadott, kézesókra bocsátotta őket és áldást osztott.

Oermont-Ferrand, október 10. *Combes* miniszterelnök, *André* hadügyminiszter és *Mougeot* földmivélelügyi miniszter ideértek; nagyszámú néptömeg élénken üdvözölte őket.

A cár és Bebel.

Róma, október 10. Az olasz szocialisták vezére, *Valero* azt a kérdést intézte *Bebel*hez, vajjon helyesli-e az olasz szocialistáknak azt a tervét, hogy az orosz cárt Rómában ki akarják fűtyölni. *Bebel* azt válaszolta, hogy nem akar olasz pártfelelőnek dolgába avatkozni, csak annyit mondhat mihez tartás végett, hogy ha a cár Berlinbe jönne, a német szocialisták nem is hederitnének reá.

A fegyveres béke ellen.

Marseille, október 10. A radikális szocialista kongresszus határozatot fogadott el, amelyben a parlamenti elvtársakat felszólítja, hogy a más államok parlamentjeihez tartozó azon társakkal, kik a világbéke és a nemzetközi jogrend elveit követik, egyezzenek meg az iránt, hogy a különféle parlamenteknek egy időben határozati javaslat terjesztéssel elő, amelyben a kormányok felszólítanak, hogy megtörjék előzetes megbeszélés után a hadsereg és a haditengerészet költségvetését redukálják, mert a katonai terhek a munkásosztályokra erősen nehezednek.

Az orosz sajtószabadság.

Pétervár, október 10. A belügyminiszter a *Petersburgskijá Vjedomosztit* különösen tegnapi vézéroikében leltűnő káros iránya miatt elsőbőben megintette. E cikkben nevezett lap egy itt különben ismeretlen állítólagos támadásról ír, melyet *Muens* német meghatalmazott a hágai választott bíróság harmadik ülésében intézett *Muraviev* orosz igazságügyminiszter ellen és azt azon megjegyzéssel kíséri, hogy *Muens*nek vagy felhatalmazása volt Oroszországot provokálására, vagy pedig elővigyázatlanuságból elárulta az összes németek azon titkos kívánását, hogy Németország épp úgy támadja meg Oroszországot, mint 1870-ben Franciaországot. A *Novoje Vremja* mindenképp autoritativ forrásból megjegyzi, hogy ezen esetről hágai illetékes helyen mísem tudnak és hogy a *Petersburgskijá Vjedomosztit* közlése koholt.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 10. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladottak: buza: 80 kg. 7.25 K. Kunhegyesről. 7.35 K. Karozagról, 77 kg. 7.25 K. Surányról, 79 kg. 7.60 K. Martbergből, 78 kg. 7.30 K. Kengyeliről, 79 kg. Kapuvárról. 7.90 K. Ross: 6.75 K. Debrecenből, 6.20 K. Galgózról. Tengeri: 6.50—6.65 K. Zab 5 fillérrel olecsóbb. Magyar zab minőségéhez képest 6.70—6.20, válogatott 6.70 K., régi 6.—6.75 K. Lisztben az üzleti viszonyok még mindig a lehető legkeveszötenebbek, a malmok hasztalan adtak 26 fillérvit engedményt. Korpa lángha, kereslet nélkül.

New-York, október 10. (Törvényközlés.) (Zárlat.)

Gyaprot: New-Yorkban nehyben 9.60 (9.60). Októberre 13.19 (13.11). Januárra 9.26 (9.19). New-Oreansban helyben 10.1/4 (10.1/4). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.90 (8.90). Stand white Philadelphiában 8.85 (8.85). Refined in Cases 11.60 (11.60). Credit Balances at Oil City 1.65 (1.65). — Zsv: Western steam 8.10 (7.75). Rone és Brothers 7.50 (7.60). — Tengeri irányzata tartott. — Októberre —. — (—). — Dec-re 52.— (52.—). — Májusra 50.1/2 (50.1/2). — Buss irányzata tartott. — Píros ózsa nehyben 84.1/2 (83.1/2). — Októberre —. — (—). — Dec-re 85.1/2 (84.1/2). — Májusra 83.1/4 (82.1/4). — Juliusra —. — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolra 1.1/2 (1.1/2). — Káv: Iair Rio T. sz. 5.9.16 (5.9.16). — Októberre 4.75 (4.65). Januárra 5.15 (5.05). — Lass: Spring Wheat clears 8.55 (8.65). Casser: 3 3/4 (—). — 3.3/4. Ó: 25.90—26.37 (26.90—26.37). Bús: 13.—13.25 (13.—13.25). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, október 10. (Törvényközlés.) (Zárlat.)

Bussa: irányzata tartott, Októberre 79.1/4 (78.1/4) Dec-re (79.1/4). (78.3/4). — Tengeri irányzata tartott, Októberre 45.3/4 (44.1/4). — Zsv: Októberre 10.67 (10.77) Dec-re 8.60 (8.52). — Seatonina snort clear 8.62 (8.62). — Sertéshús: Októberre 11.— (11.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A hold leányai.

— Tündérmese. —

Hajdanában, danában, mikor még éjszaka esupán a hold látta el világossággal a földet, nem pedig a lámpások cseréi, a holdnak három leánya volt.

Három gyönyörű szép leánya volt az öreg holdnak. Esténként, mikor eluntak otthon a harisnyakötést és a lenfonást, szépen leereszkedtek a földre azokon az ezüst sugarakon, amelyek éppen a földig érnek. Leereszkedtek ide és bejárták az erdőket, mezőket és daloltak, majd virágot szedtek, soha sem látták az embereket.

Persze, hogy ezt is megunták hamarosan. Egy hajnalon, mikor a leányok az ezüstsugarakon hazamentek a holdba, azt mondta a legidősebb leány:

— Én már nem szedek többé virágot az erdőszélben.

— Én se dalolok többé a tóparton, — kiáltotta a másik.

— Nekem is elég volt már a csavargásból; bizony belefáradtam, — mondta a harmadik, — valami új mulatságot kellene kitalálni.

— Például ismerkedjünk meg az emberekkel! — szölt a legidősebb, akinek őszi róza volt a feje.

— Bizony az jó lesz, — felelt a második, akinek olyan hangja volt, mint a hárfáé.

A legkisebb, aki szebb volt, mint az álom, nevetve szölt: —

— Legalább nem fogunk unatkozni.

Másnap tehát, mikor a hold sugarai elindultak az éjszakai földre, a leányok egy olyan sugárra ültek fel, amely az erdő szélére, egy kis kunyhóba vitte őket.

A kis kunyhóban egy fehérszakállú öreg ember lakott.

Az öreg megörült a látogatónak:

— Be jó, hogy jöttetek! Én már öreg vagyok, nem tudok tüzelőt fűgni. Ti fiatalok vagytok, vágjatok helyettem fát.

A lányok nagyon szívesen teljesítették az öreg ember kérését és reggelig fát vágtak. Annyi fát vágtak, amennyit az öreg esztendő alatt sem tüzelhet fel.

Persze, mikor reggel hazamentek, nagyon fáradtak voltak.

— Nem valami mulatságosak az emberek — mondta a legidősebb leány.

— Nekem majd leszakad a karom a fáradtságtól — mondta a másik.

— Különösen a szakállá volt nagyon félelmetes! — szölt a harmadik. — Ezentúl csak olyan emberekkel ismerkedjünk meg, akiknek nincs szakálluk.

Estére tehát, amikor a hold leányai a földre

indultak, olyan sugárra ültek fel, amely egyenesen a király palotájába vitte őket, még pedig a kis királyi szobájába.

A kis királyi bezzeg nem küldte fát vágni a lányokat. Nagyon megörült nekik. A kedvükért még a háztetőre is felmászott és ott a kémények között nagyon vigan érezte magát. A lányok egész éjjel kacagtak és már éppen azon gondolkodtak, hogy elviszik magukkal haza a kis királyt játszó társnak, mikor alulról egy mély, dörmögő hang hallatszott.

Az öreg király ébredt fel és nagyon mérges volt, mikor a fiát a háztetőn látta:

— Nem jössz le mindjárt a kéményről! — kiáltotta. — No megállj, lesz a pipaszárnak dolga!

A hold leányai erre úgy megijedtek, hogy mindjárt hazaszaladtak; a kis királyi pedig busan mászott le a tetőről. Tudta, hogy apja nem szokott tréfálni a pipaszárral.

— Nagyon mulatságosak az emberek, — mondta a legidősebb leány, mikor hazaérték.

— Én nekem még soha se volt olyan jó kedvem, mint az éjjel — mondta a másik.

— Szeretnék a kis királyi felesége lenni! — felelt a harmadik és nagyon szomorú volt.

Estére persze egyenesen a kis királyihoz utaztak.

A királyi már várta őket a háztetőn. Nagyon szomorú volt és könnyek ragyogtak a szemében.

— Nagy baj van, — mondta. — Az apám nem engedi, hogy veletek barátkozzam. Barátkozzam inkább a menyasszonyommal, — mondta az apám. — A menyasszonyom pedig senki más, mint egy rut vén hercegisasszony.

Ezen aztán nagyon busultak a hold leányai.

Reggel szomorúan mentek haza. De itthon volt csak a hadd el hadd. Az öreg hold elővette a nadrágszíját és úgy várta a lányokat a kapuban:

— Megálljatok ti selymák, majd adok én nektek! Láttalak benneteket éjszaka csavarogni a király palotája körül. Az kell még csak, hogy a király megharagudjon rám és kiharancsoljon az országából. Többé el ne mozduljatok hazulról.

A lányok egész nap sirtak.

Sirt a királyi is otthon a palotájában.

Addig sirt, addig busult, amíg este lett.

Este lett és ő vette a tarisznyát.

— Elmegey inkább bojtárnak, mégse veszem el a hercegisasszonyt.

Bucsut vet a kapufélfától.

A hold leányai se sirtak tovább esténél.

— Elmegeyünk inkább hazulról, de a királyt el nem hagyjuk, — mondták.

A legelső sugárra a földre ereszkedtek.

Hogy pedig az apjuk ne találjon rájuk: a legidősebb a sűrű erdőbe rejtőzött. A második a tóparton dalol éjjelente. A legkisebb pedig a réteken jár lebegve.

A királyfi az erdőn, mezőn, vízparton járulázik. S mindig együtt van a hold leányaival.
Gyula bácsot.

KÜLÖNFÉLÉK

Ha tenni tudnánk...!

Ha tenni tudnánk úgy, mint tünepelni,
Ha karunk volna olyan, mint a hangunk:
Rég megmutattuk volna a világnak,
Hogy nem temetjük el, hogy meg se haljunk,
Hogy a golyó, bitó, börtön, átok,
Fájt, fájt, de a magyarnak mégse ártott.

Ha mindasoknak vértant-halált,
Kiket e népért gyilkolt meg az önkény,
Megérdemelte volna ez a nemzet:
Úr volna rég a magyar ősi földjén,
S nem tűnék el jött-ment saok saját
Szabadságának turul-madarát.

Ha még ez a nép magyar tudna lenni,
Métő azokhoz, akik érte haltak:
Nem volna párja a kerek világou
Dicső tetteikben a szabad magyarnak
És álma a kiölt bitók helyén
Új kolosszus Világos mezején.

De így... örökre bezárult sírokhoz
Horjúk az imát, könyvet, koszorúkat...
A kegyelottünk gyászos, fájt tünep,
Mert nem tudok én annál szomorúbbat,
Mint aki csak oly népért halhatott,
Amely maga is akkor lett halott!

Farkas Antal.

A divatról.

Budapest, október 10.

Mindenkor jellemző vonása a divatnak, hogy erősen alkalmazkodik az időjárásához és fejlődését a hőmérő fokaihoz szabja. Az ideai szokatlan meleg ősz eredményét máris szemlélő-szembe láthatjuk az előkelő divatszalonok ruháiban. A sok, remeke készült női pipere csaknem kivétel nélkül az őznek készült, amikor még vissza-visszamosolyog rák a nyárnak egy sugara és ninos szükség a hideg ellen védekezni. Az igazi téli ruhák és kabát miniatúrák látnak még, annál többet az ősz öltözékeiből.

A kabátokról föltétlenül áll az, hogy csaknem kivétel nélkül hosszab, testhez állóan és gallérossan készülnek. Ez mindenesetre érzékeny csapást jelent azokra nézve, akik talán csak az elmult télen vettek egy drága, bő kabátot, amely a divat szarnok parancsa folytán most teljesen hasznavehetetlenné vált. Mert ez a két szabás annyira különbözik egymástól, hogy még az átalakítás is lehetetlen.

REGÉNY

A szép özvegy

— REGÉNY —

Írta: KEVILL-DAVIES ALBERT

(51)

Egy fényesen kivilágított utcában volt két leány, aki éppen kijött a színház oldalbejáróján, kérdezte tőlem, mit keresek erre ily későn. Aztán megjegyezte az egyik, hogy szép ruhám van, a másik így szölt:

— Vigye haza a kioskát, talán nagy jutalom vár arra, aki anyjához visszavezeti.

Elvittek magukkal piszkos szobájukba és ki-kérdeztek. De én nem akartam semmit sem elmondani az anymról és csak annyit feleltem szavukra: Eltévédtem. A leányok aztán unoditó sört itattak velem és végre lefeküdtem. Másnap reggel újra kikérdeztek. De én nem akartam nekik semmit elmondani és mikor kérdeztek tőlem, hogy náluk maradnék-e, beleegyeztem. Aztán megérezte az egyik, hogy nagyon csinos vagyok, és kérdezte tőlem, szeretnék-e táncolni tanulni. Azt válaszoltam, hogy tudok már táncolni és énekelni. A leányok próbát tartottak velem, aztán tapsoltak és azt mondták, hogy nagy hasznomat vehetek. Tudtam franciál énekelni és ők el voltak ragadtatva. Egy-két hónapig ballet-táncokra tanítottak és eljött egy barátinójuk, aki francia énekekre oktatott. Amikor már azt hittük, hogy mehet a dolog, feléptettek mint a legújabb francia csodagyermeket. Délután és este táncoltam és énekeltem és az emberek megtapsoltak. Alacsony-rangu színház lehetett, mert a férfiak az egész előadás alatt szivaroztak. Ha fáradt voltam, az igazgató pálinkát itatott velem és ha az előadásnak vége volt, a leányok mindig egy sörháza vittek, ahol rendszeren az ület sártáig maradtunk.

Én sohasem kaptam fizetést. A leányok mindent megtartottak maguknak és csak ruhát, lakást és ellátást adtak, de pénzt soha. Nemsokára megvett a leányok egyik igazgatója és elvitt vándortársulatával. Az se fizetett semmit nekem. De az egyik művész német vetett reám és vett ruhákat. Ha hibát követtem el vagy hamisan énekeltem, megvert és ez alatt az idő alatt nagyon boldogtalan voltam. Három évig bebarangoltam e társulattal Amerika minden részét és egyszer elvetődünk Angliába is. Egy napon, amikor Chicagóban kileptem a színházból, ahol énekeltem, egy férfi közeledt felém és meghívott vacsorára. Azt mondta, hogy direktor. Elmentem vele és azt mondta nekem, ha mostani állásomat otthagynom, hetenkint husz dollárt fog adni és nála maradhatok egy évig és még tovább. Azt mondtam neki, hogy én már a másik igazgatóé vagyok.

— Sebjaj. Mondja csak, hogy velem akar jönni, és akkor én mindent el fogok végezni.

Beleegyeztem és az idegen ur mindent elvégzett helyettem. Így valóságos színész lettem, kaptam fizetést és magam költöttem el. Elhalmoztak csokrokkal és ajándékokkal, még szerelmes levelekkel is. Csakhamar a szórakozások forgatagába merültem el és nagyon kedveltek. De e mellett nem feledkeztem meg a nevelésemről sem, mert az volt a legfőbb vágyam, hogy nagyvilági nő lehessenek. Aztán mikor kissé idősebb lettem, sok házassági ajánlatot kaptam. Egy fiatal emberhez mentem férjhez, alig voltam, akkor tizenöt éves voltam. De az apja nem adott neki többé pénzt és minthogy semmi kedvem sem volt eltartani egy férfit, elhagytam. Az apja intézte el a válást. Később újra férjhez mentem, de csakhamar meguntam férjemet és nem akartam többé róla semmit tudni. Aztán művészi körtut tettem Mexikóba és körülbelül egy évig voltam ott. Visszatérve, újra férjhez mentem és beutaztam férjemmel Európa különböző részeit. Egy év után összeveszttem vele és visszatértem a szinpadra. Nemsok-

kára azután megismerkedtem egy neworleansi gyapotkereskedővel. Elmentem vele New-orleansba és egy évig maradtam ott. Ott ismerkedtem meg azzal a férfival, akitől azt a szereszmórt kaptam. Orvos volt, mérgekkel kísérletezett és mérges kigyókat tartott laboratóriumában. Azt mondta, hogy pontosan felfedezte a csörgőkigyó mérgeinek vegyi elemeit és mesterséges uton tudja előállítani a mérget. Elkészítette a szérumot és állatokon gyakran kipróbálta. Az általa készített és az igazi mérgei között, mint mondani szokta, csak az a különbség, hogy az ővé sokkal gyorsabban hat és öldözteti nyomban elkábítja. Egybékén a két mérgei teljesen egy és ugyanaz volt. Azt is mondta, hogy épp oly halálos, ha beveszik, mint ha beleszedszik a vérbe. Egy napon elloptam ezt a szereszmórt és egy palack mérget laboratóriumából és egy hónappal később a gyapotkereskedőt Texasba utaztatva megharapta egy kigyó, miáltal a függőágyon hintázott. De azt hiszem, az orvos gyanakodott reám. De szerelmes volt belém és maga iránt való tekintetből, gyanuját nem árulhatta el. Nemsokára azután Californiába utaztam. Nagy nyomorúságban voltam akkor. Mert a gyapotkereskedő csinált ugyan végrendeletet az én javamra, de halála után kint, hogy tönkrement ember volt, minthogy ő-szes spekuláció az utóbbi időben balul ütöttek ki. A vasuton Európában találkoztam egy öreg ural, aki belém bolondult. Ugy látszik, rendkívül sok pénze volt és el akart venni feleségül. Én azt mondtam neki, hogy övegy vagyok. Miután San-Franciskóba értünk, némi ellentállás után felesége lettem. Utáltam, de kétségbeesett helyzetem kényszerített arra. Aztán elhatároztuk, hogy hosszabb utazást tesszünk, és nagy összeg pénzét veti ki a bankból. A többit tudja ön. Mérget veti be egy pohár spanyol borban. Ezt a szereszmórt nem alkalmazhattam, mert a börtöndömben volt, amely a többi utasok méháival külön kocsiiban talált helyet. Átöltözöttem és San-Franciskóból Chicagóba utaztam és később Newyorkba mint őszhajú, ráncos arcú ítes

Ennek a hirtelen nagy változásnak okát a határozott oppozícióban kell keresnünk, mely a francia divatmádatdorok — legyenek bár annyira vetélytársak — a reformruha elleni szövetségben egyesítette. Az ellentét szembeállt. Míg az utóbbi években az elől egyenes fűző, a testelenséget célzó redőzet és a bő kabátok, bolerók révén ők is a kényelmet — a nők egészségének e fontos tényezőjét — hangsúlyozták, most ellenkező véleményről tesznek tanúságot.

A divatos kabátok teljesen kimuták az alakot, ennél fogva szükségessé teszik a szoros fűzést és magas fűzőket. Sőt fűző, hogy az annyira kedvelt és kényelmes bluzokat is hátrébb fogják szorítani, mert feszes kabát csak feszes, halosontos derékre állhat igazán jól. Pedig kar volna, mert a bluz szinte nélkülözhetetlen kiegészítője lett a női toalettnak.

S mégis lesznek sokan, nagyon sokan — különösen a karos, széptermű női között — akik nagy örömmel fogják üdvözölni a testhez álló kabátot. Kevés viselet van, amely az alak minden szépségét ennyire érvényre tudná emelni, mint éppen ez. Ahol pedig a kényelem és női hűség állt szembe egymással, még mindig az utóbbi győzött.

De igaz is, hogy szépek, tagadhatlanul nagyon szépek azok a minták, amiket *Monasterly* és *Kusmik* útdatának műtermében láttam. A cég főnöke, *Fertik Béla* már visszatért párisi szemleutjából és megnyitotta műtermében az őszi és téli toalettek kiállítását. Ott már igazán „haute saison” járja! A szép női asszonyok és leányok egész nap benépesítik a termeiket, ezeknek üvegfalai édes kacagástól és csevegéstől lesznek hangosak. A hódítási vágyának eleven apoteozisa ez a sok fontos tanácskozás és aggodó fontolgatás, amelyvel itt minden redő és tűzés meg lesz vitatva. Szépek akarunk lenni mindannyian és ez elvitáztatlan kötelességünk is! Azt akarja a pirosposztás parasztlány, aki vasárnap este félóra társadalmi jón haza a táncból és álmos szemekkel mégis csak rakosgatja, kötözgeti az ő szárazú szoknyáját. S ezt akarja a főrangú nő, akinek a műveltség révén finomult izlés és a divat minden rafinált eszköze a segítő társai.

S hogy ez a divat mennyire rafinált, azt a laikus ember csak akkor látja, ha megtekinti az elsőrangú műtermek egyikét, például a *Monasterly* kékét. A kiállított ruhák minden redője öntudatos s épp oly biztos a hatása is. Ez idén főleg *Paquin*, *Callot* és *Domec* remekait mutatják be, kabátokkal *Redfern* van képviselve. Ezek közül kiválik egy fekete posztó-kabát, selymes, mely feleterős szövettel szabott hosszú lebbennyel. Elöl bokeróforma kihajtok szőlő posztóból, amelyek kerek acélgombokkal legombolhatók, de kihajta is viselhetők. A vállat széles gallér takarja, mely elől csinos ékbe véz és folytatása egy szépséges mintázott tűzésdísz lesz. A lebbenny hátul mély ráncokba rakott, ami különben jellemző

nő! Csak a Bulgária hajón, fülkémbe vettem le a lárcomat. A személyzet egy nőtagja azt mondta, hogy egy öreg nő foglalta a fülkém. De én azzal haligattattam el, hogy az éltés nő nagymamám, aki a hajóra kísért. Ez a történetem. On előtt mindez bizonyára úgy tűnik föl, mint a bűnök borzalmas sorozata. De emlékezzék rá, hogy én attól a naptól fogva, melyen őzt a folyóba dobták, az elvetemlenség és bűnök légkörében éltem. Az én életemnek csaknem vége van. Nemrég még azt hittem, hogy ajkaimhoz emelhetem az öröm poharát, de most tudom, hogy örökre eldobtam magamtól. Nem mondom, hogy fáj ez a fordulat. Mindig vad életet éltem és gyermekkorom óta nem ismertem soha sem gondot, sem bánatot. De mindig nagyra vágytam a boldogságra. Mindig azt reméltem, hogy egyszer nagyon gazdag és előkelő leszek, és e végett kockáztattam mindent.

— Csendesen — szolt Alice — ne beszéljen tovább. Borzasztó önt tovább hallgatnom. De még egy kérdésre szeretnék választ: Harden Laura ismerőse önnök. O is íly életet élt?

— Nem illik másokat megszólítani — válaszolt Effie.

— Igérem, hogy senkinek sem mondom el — szolt Alice.

— Hiszek önnök. Igen, Laura és én barátok voltunk. Éveken át együtt játszottunk. De ő sohasem volt oly vad, mint én, és bűnbe sohasem esett. A mi társadalmi helyzetünkhez mérten ő mindenkor megérdemelte a tisztességes leány híret.

— Es most — jegezte meg Alice — ideje, hogy gondolkodjunk a menekülés eszközzein. Kész vagyok önt ebben tölem telhetőleg segíteni. Van pénze?

— Igen. De juthatok el innen? Négy órányira van a legközelebbi pályaudvar.

— Tudom, de meg kell történnie.

— Es ön valóban segítségemre lesz a szókezésben, amikor én önt meg akartam gyilkolni és végighallgatta egész történetemet?

(Folytatása következik.)

ismertetőjele az idej kabátoknak. Az újjak csuklóban dudorosak, szűk kézelővel.

Míg a mult télen gallér alig volt, de a kabátok mindig szabadon hagyták a nyakat, most csaknem fűzők érnek a gallérok, sőt többnyire kettősek. Azonfelül minden kabát szines posztóráttal van díszítve; és szinek a smaragdzöld, sötétvörös, vakondszürke, barackszin sötétlila és sötétkék. Példa erre *Monasterly*ek egy drap kabátja, amely alig másfél araszsal rövidebb a ruhánál. A vállon kerek, széles gallér, az ujjja könyökben bő, alul szűk kézelővel. A nyaknál mazas, áthatott gallér vörös posztóból. Kerek acélgombok adják a díszet.

A kerek, úgynevezett katonagombok lesznek a divat kedvencei. Es talán sehol sincs annyira helyén az alkalmazásuk, mint azon a huszaros kabátán, amely teljesen rávall a magyar izlésre. Szabása elől-hátul téli, háta egyenes, csak két oldalán vannak apró, rövid ráncok lerakva. Elöl öt báromsoros minta van széles, lapos fekete paszományból; szakasztott olyan, mint a huszarok mentéjén; mindéggyik kerek, okszidált gombbal csukódik. Nyakgallérja hátul fehér posztó, fekete sujtással sűrűn levarrva. Alatta sötétkék posztóból van a dísz letűzve, melynek folytatása egy kerek vállgallér. Az újjak dudorosak, kézelővel.

Egy másik fekete kabátban pazar alkalmazásait látjuk a hálóoroma paszományak. Ebből van a hegyes vállgallér csaknem teljesen elborító dísz is, mely a hátón hosszú csüngőben, azaz inkább rojtban végződik. A pagode-ujjak kézelőiu is széles pánt van belőle. Hátul a kabát lebbenén is mélyen lerakott ráncok libegnek.

De nehogy azt higgyük, hogy bő kabátot egyet sem számíthatunk a divatos újdonságok sorában. Dehogy, ilyen is akad, még pedig pompás kiveteiben. Finom fekete posztó a szövete, fekete irlandi csipkével dusan betéve; ezek a betétek elől két sorban tűnnek le és a pagode-ujjakat szegélyezik. Bélése nehéz créme duchesse, amelyre zöldeskék posztó van művészi mintában rátéve.

Ezek lennének a legirisebb és legszenzációsabb újdonságok, amelyekkel Páris nekünk ezidőszent kedveskedik. Hogy melyik lesz a mi kedvencünk, azt csak a jövő dönteti el. Mert minden új évadban látuk, hogy a divat a kofatásit minden nép saját faji izlése szerint, e népek minden asszonya pedig saját egyéni izlése szerint megváltoztatja. S jól van ez így, mert különben idegen egyenruhává, izlésünk elnyomójává fajna a divat.

a. b.

— A földrengés. Falb Rudolfról, a minap meghalt híres időjéről számtalan anekdota maradt fenn. Egy időben nagyon sokat gonyolták Falbot: ami érthető, hiszen sikereinek utja, mint ő maga szokta mondani, családásokkal volt kiköveve.

Egy napon, 1874-ben, Falb beállított egy bécsi lap szerkesztőségébe és elmesélte, hogy augusztus 27-ére nagy földrengést vár és az Aetna tűzhányó-hegy ki fog törni. Megkérdezte, vajjon a szerkesztőség nem kívánja-e hogy ő Sziciliába utazzék. A lap szerkesztője elfogadta az ajánlatot és Falb Rudolf elutazott.

— Amikor Sziciliába megérkeztem — írja naplójában Falb — azonnal a tűzhányóhoz mentem s ott a környékbeli lakosoktól felvilágosítást kériem az Aelnáról. Hanem valamennyien a szemem két nevetek, mikor azt mondtam nekik, hogy egy hét muiva az Aetna ki fog törni. Még Selvistri, a híres tudós is, aki alapos ismerője a tűzhányóknak, nevetett a jövődőléssem hallatára.

— Szó sem lehet arról, — mondta Selvistri, — hogy két-három év előtt csak meg is moccanjon az Aetna.

Nem tagadom, hogy ez a határozott kijelentés megdöbbentett. Hanem azért biztam a számításaim helyességében és — vártam.

Itt volt már augusztus 20-ika, de az Aetna kráteréből még pára sem szállt fel. Kedvelemül mentem vissza a szállómba de elaludni alig tudtam. Már bajnalban kocsiba ültem s kimentem a hegyhez. Ime már füstölgett.

— No végre! — gondoltam magamban.

Hanem az öröm nem volt tartós: a következő napon ismét nyugodtan minden füstölég nélkül aludtam a tűzhányótól. Így ment ez nap-nap után.

Eljött augusztus 27-ike. Semmi változás az Aetnán! Olyan nyugodtan meredt a magasba, mintba nem is volna krátere. Az én híresztésemre az egész környék már fel volt lovalva; ah, hogy gonyoltak most mindenütt! Rettenetesen lehagolva, szégyenkezve vonultam a szállómbeli szobába és nem is mertem mutatkozni. Bjjel természetesen aludni sem tudtam...

Hajnali öt órkor egyszerre hevesen dörömböltek az ajtómon.

— Ki az? — kérdeztem.

De már ekkor berontott a szolgálta a szobámba magánkivül ordította:

— Una eruzione grandissima, signore!

Ugy kiugrottam a párnám közül, mint a főlbolond. Nevettem, tapsoltam örömben, míg a szolgálta rémülten hadonászott. Ha valaki abban a pillanatban belépett volna, mind a kettőnket bolondnak hitt volna.

Nyomban leutaztam a tűzhányóhoz. Akkorra már megindult a földrengés. Az emberek jajveszékeve jutottak ki a házaikból, sűrű zajjal volt tele a kertek; csak én voltam boldog, határtalanul boldog — az én füleimben a szférák zenéje volt ez a rémület.

A sikerem teljes volt.

— A világ legnagyobb vitorlás hajója. Az amerikai és japán hajógyárak már három év óta erős versengést folytatnak afőlött, hogy kettőjük közül melyiknek van a legnagyobb vitorlása. Az amerikaiak két évvel ezelőt építettek San-Franciscóban egy hatalmas hat-árbcosot, mire a japánok egy másikat építettek, amely azonban későbbözven tonnartalommal nagyobb volt, mint az amerikai vitorlás. Azon a napon, amikor a hatalmas hajó először hasította a tenger hullámai, Yokohamából egy küldöttség ment New Yorkba, hogy az amerikaiaknak a rekordot bejelentse. Persze az amerikaiak ezt már nem tűrhették és Brooklynban nemrég vízrebocsátották a *Thomas A. Lawson* nevű óriás vitorlást, amelynek legnagyobb a tonnartartalma minden vitorlás között. A hajónak hét árbcosa van, amiben szintén különbözik a többi vitorlástól, amelyek legfeljebb hat árbcosok.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Élts. Egy intelligens, gazdag fiatalember, ki ön imádjá, elharmarkodott ígéretet tett. Egy meggondolatlan perben, hirtelen, az ifju nagy szerelmének hatása alatt. Am a másik pillanatban már megbánta, mert nem szereti. Nemesak, hogy nem szereti őt de más szeret. Az ifjukori játszópajtást, a régi az örök ideált, Aki viszontszereti, de akitől még nem tudja, hogy egészen komolyan veheti-e. Hogy nem fiatalos ábránd-e, amit ő soha el nem muló szenvedélynek hirdet. Már most mit tegyen? Menjen-e ahhoz feleségül, aki iránt nem érez egyebet langyos barátságáért, de akiben máskülönbön megbizik, vagy várjon-e arra, akit szeret, az első szerelem tiszta hevével és nagy milyenségével, de aki, mint ön írja, még „nem nyilatkozott”. Már tudniük abban az irányban, hogy feleségül veszi-e. Ha komolyan kéri tanácsukat ebben a nem egészen páralaun álló ügyben, ugy azt tanácsoljuk, hogy egyelőre ne tegyen semmit. A hirtelen, az elharmarkodott szóból, elég volt egy is. Nézzem komolyan a szívébe. Komolyan és lelkiismeretesen. Vajjon nem szines, hamar szerleptanó röppentyűk-e azok, amiket örök, soha el nem alvó lángoknak hisz. Vajjon nem a gyermekkor első, bübajos álmaival véli-e szilárd valóságoknak? Azokat a rózás ködképeket, melyeket az ifjukori játszótársnak a színen való megjelenése idézett fel lekébe. És amelyeket könnyen szertefoszthat az élet első hűvösebb fuvalma. És vizsgálja meg azt a másik érzését is, melyet ön „rokokszenvnek” nevez és amely nélkül ön meg nem tette volna azt a bizonyos „elhamarkodott” ígéretet. Különös érzés az a rokokszenv! Gyakorta a szív örök, soha el nem muló indulatának a csúrsja. Mint kötelek szolid, megbizható, melyet az idő viharai és viszontagságai rendszeren csak edzenek és erősítenek. Szenvedélyek, indulatok olykor gyorsan mulóknak, mint a természet kitérési, viharai; a rokokszenv többnyire állandó. Mély és tiszta forrásból fakad, egészséges talajban gyökerezdik. Társadalmi együttműködésben biztosítéka a sikernek, a házasságban fél boldogság. És mi marad a szétfoszlott mámor nyomában? Borzongató hűvösség, vizgasztalan szürkeség, örök keserűség, srig tartó boldogtalanság. Kérdezze meg az életet és megremül a felelettől. Nem mi adhatjuk hát meg az igazi tanácsot, hanem a szíve. Ha az meggyőzi, hogy nem fiatalos ábránd, ami hevíti, nem álomkép, melyet hajszol, hanem a nagy, örök szerelem lángol benne: akkor vonja vissza ígéretét, de bátran, őszintén mint, ahogy az érzékek e legénységesebbjéhez illik. De beszéljen nyíltan a másikkal is, vele, akit szeret és éppen azért, mert szereti. A szerelemhez nem méltó a játék, a bujdos, a kerülgetés. Ha nem nyilatkozott az „ideál” eddig, nyilatkozzék ezután. Kell, hogy nyilatkozzék. Mikor a nagy, komoly életéről van szó, emberek boldogságáról vagy boldogtalanságáról, akkor pokolba a néni ülemkedéxével, mely szerint a lánynak várni kell, míg a férfi nyilatkozni kegyeskedik — és ha közbe beleszúrtul is! Önök a gyermekkor meghittsége és barátsága fűsi össze és ha nem tud a szerel-

méve beszélni, szöjlön barátjához. És ha ő mondja, hogy várjon, akkor várjon — mert a boldogságra vár. És ha csalódik? Ha szerelme nem tartja meg ígéretét? akkor jó a fájdalom, ami így a szerelem nélküli házasságban még sokkal hamar megjelent volna sötét szárnyain. De emarad a lelkiuradás. Nem tehet szemrehányást emagának. Vigasztalást találhat abban a tudatban, hogy emagával szemben etikai kötelességet teljesített, hogy nem kötött tudatos olyan irigyet, melyet csak a szerelem szentesíthet igazán, hogy nem kereste a kísértést, nem üzött játékok szentséggel, nem választotta állandó jelszavául a hazugságot. Olyan tudat ez, ami a legnagyobb szenvedések közepette is megnyugást nyújt. És ő? ... Kár volna akkor róla beszélni!

E. J. Régi dal is szól régi gravameneinkről. Gvadányi József, magyar lovasgenerális több mint száz esztendőre költő A mostan folyó országgyűlésnek satyricó oritice való leírását s ebben foglatatik ez a — mai napokra is találó — versezet:

Fiscalis actio vettesen nyakába Olyannak, ki nem jár nemük ruhájába. A fícus szálljon be minden jószágába, Ily kapdhat krumprét svábok országába.

Második törvényed a magyar nyelvé legyen, Hídd el, hogy e nélkül semmi jó nem megyen. Bár idegen nyelvek akármí tégyen, Hogy azt anyanyelvén nem teszi, kár s szégyen.

Végére még ez is a törvényben legyen, Hogy ki a hazában katonának megyen, Hazánk érdekében szolgálatot végyen, Ezekbe ideget venni legyen szégyen.

Ezen három pontok az igaz gravamen, Kitől nem nyújthatik ezekben levamen, Verje meg ily magyart a mennyel fiamen, Szivemből kívánom mindörökké ámen.

G. J. Pöcsöny. Ilyen körülmények között nem kap külföldi utlevélet. Kimehet utlevél nélkül is, de mindenesetre jó lesz, ha ott jelentkezik a konzulátusnál.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, október 10.

Gabonaüzlet. (Reich Jenő jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyobbára derült és az előrehaladt időnyhez mérten enyhe volt; csapadék csak a hét végével fordult elő. A kukorica törése nagyobbára be van fejezve és az eredmény elég kielégítő. A vizállás továbbra is esőkönö. A külföldön az időjárás szintén enyhe és száraz.

A külföldi piacokon az irányzat általában gyenge és hiányzanak amaz impulzusok is, melyek a forgalmat megélelnkíthetnék. Az üzleti tevékenység mindenütt kicsiny és az irányzat a tengerentúli piacokon kezdetben esőkönö volt. A kiviveli üzlet gyenge maradt, míg a hozatások nagyobbodtak és a látható buzakészletek jelentékeny mérvben (a Bradstreet becslése szerint a múlt héthez viszonyítva 4,018,000 bushellel) gyarapodtak. Később azonban az outsiders erősebb vásárlásaira, valamint a haissierk fedezésére némi javulás érvényesült. Angliában az üzlet gyenge maradt és esendes irányzatban az árak változatlanok. A határidőpiacok kezdetben szintén gyengék voltak, később azonban némileg javultak. Franciaországban az árak állandóan esőkönöek voltak és a kereslet gyenge maradt. A német piacokon is visszaesés volt az irányzat és különösen a későbbi határidők voltak albanyagolva. A többi kontinentális piacokon is nehékesek az üzleti viszonyok és a tulajdonosok előzékesége dacára forgalom csak nehezen tud kifejlődni.

Nálunk az érdeklődés ugyanok gyenge maradt, kenyérmagvak épp úgy, mint takarmányokkal azonban változatlanul jegyeznek.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán esendes volt. A forgalom állandóan nehékes és a bangulat bagyadt maradt. A kínálóat ugyan mérsékelte, de a malmok részéről sem mutatkozik kereslet, melyek egyébként az előre vásárolt és beérkező áru átvételével teljes mérvben el vannak foglalva. Prompt buza alig értékesíthető és későbbi szállításra szóló ajánlatok is nehezen helyezhetőek el. Ha mindazonáltal jelentékenyebb viszsaesés nem mutatkozik, úgy ez az aránylag szilárd határidőpiacra vezetbe vissza, ahol a malmok egy része a feimondásra kerülő buzamennyiségekre átvonóként szerepel. Az összforgalmat körülbelül 185.000 mm.-ra tesszük, mi mellett az árak néhány fillért vesztettek. A hethozzával összge 252.000 mm. ebből 21.500 mm. ment tovább.

Rozs csak gyengén volt forgalomban és főleg a helyi fogyasztásnál volt elhelyezhető elszállítási célokra és az érdeklődés gyenge. Az árak e mellett változatlanok maradtak és minőség szerint 6.05—6.15 koronáig fizettek budapesti paritásra, valamint 6.85 koronáig 3 óra helyben; egy nagyobb tétel finom

áru 6.40 koronát ért el 3 óra. Nyirvidéki rozsbán forgalom nincs.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) teljesen változatlan maradt és úgy gyárosoknál, mint hízalókánál elég könnyen volt elhelyezhető. Minőség szerint budapesti paritásra 5.57½ koronáig, Kőbányán 5.65—5.70 koronáig fizettek. Maláta- és sörbárkában állomásokon átveve az üzlet nyomott árak mellett csak a belföldi fogyasztás csekély beszerzésre szoritkozik, míg az export télen.

Zab e héten jobban volt kínálva, a fogyasztási kereslet szintén valamivel kedvezőbb volt, általában azonban a forgalom aránylag csak mérsékelt és az árak változatlanok maradtak. Elkelt körülbelül 3500 métermáza, melyet szín és tisztaság szerint 5.30—5.60 koronáig fizettek helyben.

Tengeri ugyancsak gyengén van forgalomban, mi mellett az árak alig tartottak. Részbén Kőbányán, részben elszállítási célokra kocsiába téve helyben 6.10—6.15 koronáig fizettek. — Uj tengeri a téli hónapokra való szállításra ugyancsak már volt forgalomban és budapesti paritásban november—februára 4.75 koronáig, aradi paritásban 4.35 koronáig fizettek.

Ipar és kereskedelem.

Osztárk - Magyar Bank. A jegybank állása október 7-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1.674,361.000 korona (+ 25,976.000 korona). Érckészlet 1.455,524.000 korona (+ 2 899.000 korona). Váltólárca 33,641.000 korona (+ 13 494.000 korona). Lombard-üzlet 42,210.000 korona (+ 36.000 korona). Adómentes bankjegytartalék 178.113.000 korona (- 23,090.000 korona).

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara október 13-án, kedden déltől 4 órákor ülést tart.

A cipészkongresszus memoranduma. A kereskedelmi miniszter ma fogadta az országos cipész-kisiparos szövetség és a debreceni V. cipészkongresszus eskiállítás vezetőségének küldöttségét, melyet Dobieczyk Sándor országgyűlési képviselő vezetett. A küldöttség szónoka megköszöntö a miniszternek támogatását, melyben a kongresszust és a kiállítást részesítette és memorandumot nyújtott át, kérve a minisztert az abban lévő kérelmek kedvező elintézésére. A miniszter a küldöttséget szívvelyesen fogadta és a küldöttség jövőben való működéséhez a legjobb sikert kívánta.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága folyó évi szeptember hó 30-án két millió koronát szállított be pénztári fölségeiből a magyar királyi központi állampénztárba. A folyó évi beszállítás összge 27,500.000 koronát tesz.

Sertésüzlet. (A székesfehérvári sertés-vásár és közvágóhid intézősége.) Október 10-én. Főhajtás: Zsirterés, egymint őrög I. rendű --- kilogrammon felül --- darab, II. rendű 230—350 kilogramm --- darab, kanló --- darab, silány --- darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül --- darab, közép 220—300 kilogramm --- darab, könnyű 220 kilogramm --- darab, süldő --- darab, malac --- kilogramm --- darab. Összesen --- darab. Husstérés egymint: nehéz 300 kilogrammon felül --- darab, könnyű 250—300 kilogramm --- darab, süldő --- darab, malac 40 kilogramm --- darab. Összesen --- darab. Főhajtás Összege 187 darab, --- darab süldő, Előző napi maradvány 119 darab, --- darab süldő, Összesen 306 darab, --- darab süldő, Eladatott 236 darab sertés, --- darab süldő. Maradvány 119 darab, --- darab süldő. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok. --- Kötveköz árak jegyzetetek: Zsirterés: őrög I. r. 350 kgr.-on felül 92 --- fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 90 --- fillérig, selejtezt --- fillérig, silány --- fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 95—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 95—98 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 92 --- fillérig, süldő --- fillérig, malac --- fillérig. Husstérés: Nehéz 300 kilogrammon felül --- fillérig, könnyű 140—300 kilogramm --- fillérig, süldő --- fillérig, malac 40 kilogramm --- fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, elősúlyban.

Bécsi vágómarhavásár. Okt. 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-mári központi vásárcsarnokban ma megtartott vesztézári vágómarhavásár felhajtott --- darab magyar, --- darab galicziai, --- darab bukovinai, --- darab németországi, összesen 898 darab szarvasmarha.

Jegyzékek: kilogrammonként elősúlyban. magyar húzóökrök II. rendű minőségű 80—84 fillér, kiv. 86 fillér, II. minőségű 66—68 fillér, kiv. --- f., III. minőségű --- f., galicziai húzóökrök I. minőségű --- fillér, kivételesen --- fillér, II. minőségű --- fillér, III. minőségű --- fillér; német húzóökrök I. minőségű --- f., kivételesen --- f., II. minőségű --- f., III. minőségű --- fillér. Legelő ökrök --- fillér, paraszt ökrök 60 --- fillér, levágot ökrök --- fillér. Bika 56, ---78, --- K., tehén --- korona, kivételesen --- korona, bivaly 40—52 korona. Az árak mértékűsáinkint, elősúlyban értendőek, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, október 10.

Mérsékelt kínálat és valamivel élelnebb vételked mellett készbuzában barátságos volt az irányzat; forgalomba került körülbelül 25.000 mm. teljesen tartott árakon. Finomabb buza iránt élénk a kereslet. A többi cikkeken abszolút nincs változás.

Eladatott: Buza. Tiszavideki: 1000 mm. 81 k. 8 K. 02½ f., 2000 mm. 80 k. 7 K. 95 f., 1100 mm. 80 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 795 k. 7 K. 90 f. felső budára, 300 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 800 mm. 79 k. 7 K. 80 f. felső, 800 mm. 785 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 785 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 775 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 60 f. felső sárga.

Pestmegyei: 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 765 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 765 k. 7 K. 20 f. sárga. Fejérmeyei: 100 mm. 75k. 7 K. 60 f. Szivács: 2950 mm. 785 k. 7 K. 65 f. Bányági: 4000 mm. 70 k. 6 K. 90 f. Dunai: 5900 mm. 765 k. 7 K. 50 f. Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 20 f.

Mind három hónapra. Rozs: 400 mm. 6 K. 20 f., 300 mm. 6 K. 15 f. paritásra. Arpa: 300 mm. 5 K. 55 f., 150 mm. 5 K. 75 f. ab Kőbányán. Zab: 100 mm. 5 K. 50 f., 100 mm. 5 K. 52½ f., 150 mm. 5 K. 30 f.

Készpénzfutás mellett. A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként: --- A minőség hektoliterekint 50 kilogrammonként.

Table with multiple columns showing market data for various goods like Tiszavideki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányási, and Békési, with sub-columns for different grades and prices in kilograms and hectoliters.

Table titled 'Egyéb gabonaminták' (Other grain samples) with columns for item names and prices in kilograms and hectoliters.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések

Table listing forward trade contracts with columns for month, commodity, and price range.

Dél egy órákor a következő sáróárak állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Table showing official settlement prices for various commodities like October and April wheat, and May tallow.

Déltőlán fél órákor zárul:

Table showing closing prices for various commodities like October and April wheat, and May tallow.

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde meglehetősen szilárd irányzatú nyílt meg, az üzlet folyamán azonban alacsonyabb berlini jegyzésekre az értékek gyöngültek és árvesztéséggel zárultak. Az általános forgalom azonban igen szűk mederben mozgott.

A valutapiac javult.

Előzősde: Ostrák Hitelrészvény 655.50—655.—, Magyar Hitelrészvény 718.60—719.50. Ostrák-magyar Államvasuti részvény 658.25—658.25. Rimamurányi vasmű 460.25—461.50. A déli tözsdén a következő értékekben volt forgalom: Ostrák Hitelrészvény 653.75—652.50—663.—, Magyar Hitelbankrészvény 719.—717.50—718.50. Ostrák-magyar Államvasuti részvény 654.—653.50. Rimamurányi vasmű részvény 461.—460.—, Magyar leszámítolbank részvény 445.—, Közüti vaspálya részvény 592.—588.—, Városi Villamos Vasút részvény 813.—812.—311.—, Magyar korona-járadék 97.90—97.70 korona.

1/4 órákor sáru: Osztrák Hitelrészvény 663.—, Magyar hitelbank részvény 718.50, Leszámlitólbank részvény 445.—, Rimamurányi vasúti részvény 460.—, Osztrák-magyar államvasúti részvény 663.50, Közúti vasút részvény 690.—, Városi villamos vasút részvény 311.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamatok állapotát állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna magyar 54.—60.— korona, vörös aprószemű 46.—50.— korona, vörös érdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű 51.—54.— korona, nagyszemű 55.—59.— korona. Disznózsír: budapesti 67.—67.60 korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légszársított vidéki — korona, városi 4 darabos 57.—57.50 korona, 8 darabos 53.—53.50 korona, süstit — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, szonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, szonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, Szilvai: sláviai — korona, szerbiai — korona, szonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előzsedé irányzata, dacára annak, hogy a magyar helyzetet kevésbé kedvezően ítélték meg, nem volt barátságatlan. A tőzsde bizalma főképpen a petroleum- és vasrészvények mozgalmában nyilvánult.

A déli tőzsde nagyon csöndes forgalomnál kissé gyöngyöző ár-folyamatokkal nyit meg, a spekuláció vezető értékei azonban tartózkodtak.

Zárlat szilárdabb.

Bécs, október 10. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-os aranyjárdék 118.25, Tiszai és szegedi kölcson-sorsjegye 154 — Magyar vasúti kölcson ezüsterben —, Magyar kékű vasúti állami kötvény —, Magyar lezámlitól- és pénzváltóbank —, Rimamurányi vasútrészvény 460.—, Magyar koronajárdék 67.10, 4 1/2-os Magyar földüzem. kötvény 97.55, Magyar hitelbank részvény 710.—, Magyar nyeregművi kölcson sorsjegye 206.—, Kassa-oderbergi vasúti részvény —, Magyar kerek. bank 2680.—, Magyar cukoripar 1465.

Bécs, október 10. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-os papírjárdék 100.—, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 119.45, 1890-os sorsjegye 157.—, Osztrák hitelsorsjegye 460.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankjegyetel 472.—, Osztrák-magyar bank 1573.—, Déli vasút 76.—, Dunaórfajszőlés részvény 860.—, Dohányrészvény 366.—, Császári és királyi arany 11.36, Német bankváltók 117.30, 4 1/2-os ezüst járdék 99.95 —, 100.70, Osztrák koronajárdék 100.—, 1864-ik sorsjegye 252.—, Osztrák hitelintézet részvény 653.75, Unióbank 522.50, Osztrák Länderbank 416.50, Osztrák-magyar államvasút 652.75, Elbavölgyi vasút 416.—, Alpesi bányász részvény 379.50, 20 frank arany 19.04, Londoni váltó 239.—, 0 bécsi tramway látt B.—, Bécsi Tramway látt A.—, Lipót kőb —, Az irányzat gyengébb.

Bécs, október 10. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 663.—, Magyar hitelrészvény 719.—, Angol-Osztrák bank 272 — Bécsi bankjegyetel 473.—, Union bank 1523.—, Länderbank 417 — Osztrák-magyar államvasút részvény 652.75, Déli vasút 79.25, Kibavölgyi vasút 416.—, Északnyugati vasút részvény —, Dohányrészvény 367.50, Rimamurányi vasút 461.—, Alpesi bányász részvény 379.50 Májusi járdék 100.—, Magyar koronajárdék 67.70, Török sorsjegyek 125.—, Német birodalmi mázsa 117.32—117.36, Napoleon'dor 19.03

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 10. (Tőzsdéi tudósítás.) A tőzsde kezdetben esélyes vállalkozókedvet mutatott. Szénrészvények árnyalag jól tartva, bankok valamivel alacsonyabbak, járdékok forgalom nélkül. Ama londoni jelentés, hogy Japán Mandzsuria végett Oroszországok ultimátumot küldött, nem tett nagyobt benyomást, csak várakozásra keltette a spekulációt. Vasutak nyugodtak, vasértékek gyengébbek, szénrészvények szilárdak, Magánkamatláb 3 1/4%.

Berlin, október 10. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék —, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 100.90, Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 98.—, Osztrák-magyar államvasút 140.10, Kassa-oderbergi vasút —, Bécsi váltóár 36.15, Magyar vasúti beruházási kölcson —, Alpesi bányász részvény —, Diszont-Commandit 190.90, Általános vállamosági Edison 195.50, Geisenkirchmi 188.90, Laura-kőb 228.—, 4 1/2-os ezüstjárdék 100.20, 4 1/2-os magyar arany

járdék 99.80, Osztrák hitelrészvény 205.50, Déli vasút 16.40, Károly-Lajos vasút —, Orosz bankjegye 216.20, 4 1/2-os új orosz kölcson 99.20, Török dohányrészvény —, Olasz járdék 103.40, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 153.50, Harpeni 161.39, Az irányzat nyelhe.

Berlin, október 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalomban 4 1/2-os magyar aranyjárdék —, Osztrák koronajárdék 205.75, Osztrák hitelrészvény —, Osztrák-magyar államvasút 140.10, Déli vasút 16.40, Északnyugati vasút 216.20, Kibavölgyi vasút —, Orosz bankjegye közpénz —, Buschtiehradi —, Orosz bankjegye —, (Ultimo) Lombard —.

Párizs, október 10. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —, Új török konzol 31.70, Egyiptomi járdék 168.75, Osztrák Länderbank 453.—, Párizs bankrészvény 1112. 3 1/2-os francra járdék 97.05, 4 1/2-os francia járdék 90.80, 3 1/2-os új törleszhető járdék —, Crédit foncier de France —, A Gősi bányász részvény —, 4 1/2-os román kölcson 88.1/4, Görög kölcson 211.25, Váltó Olaszországra 1/2 pari, Váltó Amsterdamba 206.3/4, Váltó Britszékre 1/2 pari, De Beers 483.1/2, Chartered 60.1/4, 5 1/2-os bolgár kölcson 409.—, Magyar aranyjárdék 100.70, Déli vasút —, Váltó Londonra 251.50, Osztrák aranyjárdék 100.65, Török sorsjegy 131.—, Meridional vasút —, 4 1/2-os járdék 109.50, Ottománbank 527 — 3 1/2-os francia járdék —, Osztrák földhitelintézet 1289, Déli vasúti elsőbbségi kötvény 323.—, 4 1/2-os 1896. román kölcson 69.50, Dohányrészvény 388.—, Váltó Bésre 104.—, Váltó német piacokra 122.—, Rio 12.07, East Rand 165.—, Randfontein 158.—, Magyar Jelzálogbank 548.—, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, október 10. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjárdék —, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 101.80, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 99.85, Osztrák hitelrészvény 205.60, Osztrák-magyar államvasút 140.30, Északnyugati vasút —, Buschtiehradi vasút —, Londoni váltóár 203.97, Bécsi bankjegyetel 120.—, Villamos részvény 133.—, 3 1/2-os magyar egyesület 86.—, 4 1/2-os ezüstjárdék 100.85, Osztrák koronajárdék 100.60, Magyar koronajárdék 89.95, Osztrák-magyar bank 113.50, Déli vasút részvény 16.40, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 85.25, Párizs váltóár 810.—, Unio bankrészvény —, Alpesi bányász részvény 189.—, Az irányzat gyenge.

Hamburg, október 10. (Zárlat.) 4 1/2-os ezüstjárdék 100.80, 1890. sorsjegye 155.50, Déli vasút 16.70, 4 1/2-os Osztrák aranyjárdék 101.50, Osztrák hitelrészvény 205.55, Osztrák-magyar államvasút 140.50, Olasz járdék 103.20, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 99.60, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 10. A sertésüzlet irányzata: bágadt. A) Házost sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Oreg nehez (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban 107—108 fillér), Oreg közep (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér, Fialat nehez (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 113—114 fillér, Fialat közep (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 113—114 fillér, Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. II. Magyar másodikrendű. Nehez (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillér, közep (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 114—115 fillér, Kéreg, könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 113—114 fillér, III. Romániai: Nehez (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillér, Közep (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillér, Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér, IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehez (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér, V. Szerbiai: Nehez (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 113—115 fillér, Közep (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 112—113 fillér, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 111—112 fillér.

Sertésüzlet: szeptember 1903. október 8. napján volt készlet 41.267 darab. — 1903. október 9. napján felszajtott 618 darab. — 1903. október 9. napján elszállított 941 darab, 1903. október 10. napjára maradt készletben 40.944 darab.

Napirend.

Napló: Vasárnap, október 11. — Római-katholikus: Nagy, N. A. — Protestáns: Placidia. — Görög-ország: (szeptember 28.) Karit. — Zsidó: Tischnri 20. — Nap két: 5 óra 53 perccel. — Nyugozik: 5 óra 2 perccel. — Hold két: 8 óra 38 perccel este. — Nyugozik: 10 óra 4 perccel reggel.

A miniszterek nem fogadnak. A Margitay-küldetés a Nemzeti Szalonban nyitva 9 órától este 8-ig. Belépődíj 50 fillér.

Eisenhut-küldetés a Múcsarnokban nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Az Országos Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9 órától délután 1 óráig.

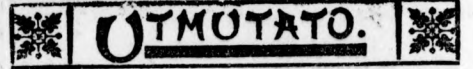
A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) Nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Múzeum könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig.

Statistikai hivatal könyvtára és térképgyűjteménye délelőtt 10—1 óráig.

Mézőgazdasági helyiségek a Markó- és Sóiym-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.
Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9 órától 12 óráig, 2 órától 6-ig.
A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig.
A fődvas könyvtár (Károly-körút 23.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.
Az aquinumi dsatok és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekű vasút a Pálffy-térről.
Állattart a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. igazgatóság; kereskedelmi szaknyelvára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Vácz-körút 52. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állando kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletrészvény arányátok is szászok) és városi iparcsoportokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kereskedelmi és központi feltevések (Magyar kereskedelmi részvényárság) V., Vácz-körút 82. szám alatt.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvényeik: 10 millió korona. Elnökö: Teleny Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-... 5. Magy. kir. szab. osztályi sorsjárdék feloldású helye: IV., Ferenciek-tere 4. Kéz-álgazdálkodók: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4i. Irányítók: sarkok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány Kiházasítási Egylet n. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. Alapították 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetése mellett is. Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 48,000,000 korona.

Időjelzés.

— **Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.** — Budapest, október 10.
Hazánkban a szél az igen enyhé idő tégnap is tartott, ma reggel azonban nyugatiról borulás és eső indult meg. A dőnszorgi depresszióval kapcsolatban másodlagos minimum fejlődött, amely Magyarországot az Adriai tenger, a Biscayai-tól felől pedig a magas nyomás megerősödött. Az idő keleti és délikeleti Európa kivételével túlnyomóan esős. Különböző bé esőzések voltak az Alpésekben és Olaszországban. A hőmérséklet a kontinens nyugati felében jelentékenyen süllyedt.
Küldés: Többnyire esős, szeles és hűvös idő várható.

Vizállás.

	Ok. 10. m. 9.	Ok. 10. m. 8.		Ok. 10. m. 9.	Ok. 10. m. 8.
Dna	Schürding 0.80	0.80	Tisza	M.-Sziget 0.25	0.25
Duna	Passau 0.98	1.04		Tobuzsár 0.08	0.18
	Décs 0.98	1.04		V.-Nanóny 1.09	1.17
	Bécs 0.68	0.94		Tokaj 1.62	1.82
	Pozsony 0.19	0.94		Tisza-Püred 1.15	1.17
	Komárom 1.78	1.78		Szolnok 1.43	1.43
	Budapest 0.20	1.17		Csongrád 2.17	2.16
	Paks 0.57	0.69		Szeged 1.58	1.61
	Mohács 1.41	1.41		Török-Becse 1.13	1.11
	Gombos 0.29	0.27		Zala 0.87	0.92
	Ujvidék 0.29	1.25	Óndava	Bárfa 0.60	0.82
	Pancsova 0.16	0.22	Topolya	Hód 0.91	0.90
	Orsova 1.12	1.40	Hódmező	Zemplén 0.05	0.08
	Magyarfalva 1.13	1.15		Zelinka 1.34	1.33
Horva	Zoolin 0.39	0.40	Hornád	H.-Németi 0.02	0.02
Vág	Trencsen 0.65	0.63	Berettyó	Margita 0.08	0.12
	Szend 0.82	0.66		H.-Ujlán 0.40	0.42
	Sz.-Gothárd 0.54	0.44	Körös	Szib 0.48	0.16
	Sárvár 0.16	0.07		N.-Várad 0.46	0.26
	Győr 1.29	1.81		Belenyos 0.12	0.44
Dráva	Pottau 1.12	1.12		Tenke 0.37	0.37
	Bárcs 0.12	0.14		Gurabone 0.94	0.71
	Eszék 1.84	1.83		Borosjenő 0.82	0.82
Mura	M.-Szerdah. 0.60	0.65		Béka 0.63	0.82
Észak	Zágráb 0.14	0.15	Máros	Gyoma 0.07	0.68
	Sziszec 0.50	0.50		Gy.-Fehérvár 0.45	0.48
	Mitrovica 0.50	0.52		Branyicska 0.08	0.14
Szamos	Defa 0.61	0.67		Soborsin 0.12	0.16
	Szatmár 0.17	0.25		Makó 1.46	1.46
	Kraszna 0.14	0.15	Temes	K.-Kostály 0.63	0.72
Latorca	Munkács 0.12	0.13	Béga	Kisréty 0.40	0.37
Laborca	Homsna 0.01	0.05		Tomcsák 0.08	0.08
Ung	Ungvár 0.02	0.01		Besckerek 1.08	0.70

A 19734. számú „Eljárás elektromosan működtetett szivattyúk számára szolgáló fémpatronákunk feaképesítéston való előállítására”. — A 19725. számú „Eljárás természetesen szimulátorok előállítására”. — A 19848. számú „Eljárás és készletkészítés szövetek célokra szolgáló patronák előállítására”, című 1904. május 12-éről kelt magyar szabadalmára

vevők v. engedményesek kerestetnek
Száves ajánlatokat „W. R. 6509.” jel alatt továbbítt Messo Rudolf Bécs, I., Seilerstätte 2.

Csakis az ANGOL KIRÁLY-nál Budapesten, Károly-körút 16. sz.

Leginomabb zsolnai double-ból készült uisler 30 korona.
divatsik-szővetből készült férföltöny 30
meltonból készült férföltöny 14

KLEIN és SCHWARZ
férfiszabók.

BUTOROK
Ég y kézpizzórt, mint PÉSZLETIFIZETÉSÉ leggyorsabbból a leginomabb kivitelg legjutányosabban

Ehrentreu és Fuchs
testvérek, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 3.
Képes árjegyzék igényes és érmeve.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 11-én.

Lohengrin.

Regényes opera 3 felvonásban. Irtá és zenéjét szerzezte Wagner Richard. Fordították Böhm Gusztáv és Ormay Ferenc.

Személyek:

I. Henrik	Ney D.	A királyi hár.	Ney B.
Lohengrin	Anthes	1)	Pichler
Elza	Vasquezné	2)	Kiss
Gottfried h.	Balogh	3) lovag	Szemero
Teiramund	Beck	4)	Kárpát
Ortrud, neje	Dócsy		

Kézde 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 11-én.

Délután 1/3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Patyolat kisasszony.

Színmű 3 felvonásban. Irtá Brieux, Fordította Tábori Róbert.

Személyek:

Rousset	Ujházi	György	Dozsó
Roussetné	Rákosi	Marillon	Hetényi
Eliz	Lenkei	Agoston	Mihályfi
Galoux	Molnár	Bonenfant	Gabányi
Lucie	Molnár R.	Julesné	Györgyné

Este:

II. Rákóczy Ferenc fogsága.

Eredeti dráma 5 felvonásban. Irtá: Szigligeti Ede

Személyek:

Zrínyi I.	Jászai	Longueval	Körösmezei
Rákóczy	Beregi	Lehmann	Mihályfi
Károly	Hetényi	Oliver	Szöke
Amália	Hogyesi	P. Knittelius	Vizvári
Kolonics	Egressy	Gróf Bercesényi	Szaszavay
Gróf Buccelini	Gyenes	Vay	Pálffy

Kézde 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 11-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Ocskay brigadéros.

Eredeti történelmi színmű 4 felvonásban. Irtá Herzeg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László	Fenyvesi	A palóc	Szerényi
Tisza Ilona	Haraszthy	Udvári kamarás	Bárdi
Tisza Jutka	Pécsi P.	Szörényi	Balassa
Fybor, vikárius	Lévay	Tarics	Dayka
Ozryó	Kazalický	Ocskay	Tapolcai
Jávorka	Góth	Cseglédi	Ország
Dili	Nógrádi	Hamza káplár	Rónaszéki

Este:

Dr. Nebántsvirág.

Böhözát 3 felvonásban. Irták Mars és Desvallières. Fordította Hajó Sándor.

Személyek:

Lachevrette	Góth	Jojotte	Harmat
Bois d'Arcy	Tapolcai	Pimbert	Balassa
Fraucine	Kertész	Parlagas	Vendrei
Chambaudier	Hegedús	A herceg	Kazalický
Marcelle	Pécsi P.	Szolimán pasa	Gyöző
Leopárdy	Tanay	Moumoutte	Bárdi

Kézde 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagyzsuzsanna-utca 17.

Ma és mindennap

A kacagató új különlegességi műsor csakis elsőrangú attrakciókkal és

A kapitány úr.

A Tarka Szinpad pályanyertes újdonság.

Az előadás 8 órakor kezdődik.

Elővetél d. e. 10-11-ig és n. 8-8-ig a péntekig.

A Mikorban reggeltől 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangverseny.

ŐSZI ÉS TÉLI DIVAT

Kelmék beszerzésénél minden hölgy saját érdeke, hogy cégünk rendkívüli nagy választékú

divatkelme-ujdonságait versenyen kívül megtekintse, melynek árát állók.

Rendkívül előnyös vételek

120 méter széles újdonságokban; a zibelin, női posztó és csomós kelmék 1.50 koronától 4 koronáig.

SZINETÁR ÉS VELENCZEI

BUDAPEST, Koronaherceg-utca II. sz. a főpostával szemben.

Vidékre a teljes gyűjtemény kívánatra postafordultával megküldetik.

A legjobb bizonyítéka.

- Meg nem felelőrt a pénz visszaadatik
- Téli ulster K. 32.-
- Téli öltöny „ 30.-
- Téli havelock „ 18.-
- Téli kabát „ 32.-

Minden tiszta gyapju, Rothberger Jakab, cs. és kir. udv. szállítónál, Budapest, IV., váci-utca 6. Szombat este az üzlet 9 óráig nyitva.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 órával a járulással melletti.

Egyházi szent edények, keresztelőkannák, ókszer, evőeszközök részletezésre is.

Járatások és vidéki megrendelésekre különleges áron fordítok - Árjegyzék 2000 rajzsál ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

Budapest, Erzsébet-Körút 29. szám.

A KI

Kossuth Korát

1. Gracza György sz 1848-49-iki magyar szabadságharcz története című nagy munkáját, amely a szabadságharc legkimerültebb forrásokánál is gazdagabb, szívesen olvasni több illusztrációval 70 korona

2. Varga Ottó sz Arabi Vértanúk című művét, amely a tizenhárom martír megható emlékműve, számos illusztrációval, quart alakú díszkötésben. Ár 15 korona. Mind a két munka külön-külön vagy együtt is megrendelhető csekély havi részletfizetésre a kiadónál: Lampel R. (Waldemar F. de Fiedl) cs. és kir. udv. Könyvkereskedésben, Budapest, VI., Andrássy-út 21. szám.

Semler J.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállító BUDAPEST, V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán. Ajánlja legújabb Angliából megérkezett újdonságait és pedig: **férnruha szöveteit öltönyökhöz és felöltőkhöz, továbbá a legújabb női kosztümszöveteit a legújabb divatszínekben. Nagy választék valóságos angol pládekben.** Minták kívánatra ingyen, bérmentve lesznek küldve.

Aki szeret egy jó cseste teát, mindenütt, a világ legfinomabb legjobbat kóstált, az

Indra-Teát

kéri. Melango Kina, India és Ceylon legfinomabb teáiból. Valódi csak eredeti csomagokban. Raktárak a fairságosok felülnöve.

a **likörök királya az előkelőség kedvence!**

kapható csak is elsőrangú üzletekben és kávéházakban

-TÁRSASÁG, Hamburgban.

Vezérképviseletőség Magyarországon részben:

Hirsch és Perl

gyarmatára-ágyonkéség

Budapest, V. Szabadság-tér 6. Telefon 36-60

Feladasi hirdetmény.

Az eperjesi vasuti állomástól mintegy 13 kilométernyire fekvő, a kakasfalvi m. kir. erdőgazdálkodás kezelésé alá tartozó A. t. U. V. vag. sor. 24. tag 3. osztágában 1903/1904. évben kihasználás alá kerülő következő fakészletek fognak árverés útján eladatni:
Mintegy 3382 köbm.-re becsült lucfenyő épület és haszonfa és 1584 ürköbméternek becsült lucfenyő tűzifa.
Továbbá mintegy 3293 köbm.-re becsült veresfenyő épület és haszonfa és 1543 ürköbméter becsült veresfenyő tűzifa, összesen 38840 korona kiküldési ár mellett.
Az írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverés

1903. évi november hó 3-án d. e. 10 órakor

fog a soóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében megtartatni.

A kiküldési ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt a soóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be. Az ajánlatban a megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel világosan kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat magára nézve feltétlenül kötelezőnek elfogadja.

Utó, vagy a szerződési és árverési feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becselési kimutatások a soóvári m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Budapest, 1903. évi október hó 5-én.

M. kir. földművelésügyi minister.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Ninos előadás	Leár király	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	A drótostót
Kedd	Hunyady László		Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	A drótostót
Szerda	Faust	Egyik olyan mint a másik	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	A drótostót
Csütörtök	Tannhäuser		Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	A drótostót
Péntek	Ninos előadás	Sötétség	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	Tavas
Szombat	Ködökirály A csavargós és a királyleány	Sötétség	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	Tavas
d. u. Vasárnap este	Borlochioni Götz	Sötétség	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	Tavas

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfroute) BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut I, (A nemzeti színház bérházában.)

Igazgató: TOLNAY LAJOS, Vezérnök: STIGNITZ IMRE.

1902. év végéig 250 millió korona biztosítás kötött

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalmozás alkalmával osztendő

A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalmozás alkalmával azonnal fizetendő

Díjtétel 100 korona után

Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80	34	2.30	43	3.10	52	4.60
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97

A társaság mindenféle biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, az életbiztosítást, túlélet és halálozatra szóló, valamint öregségi nyugdíjbiztosítást, azonnal kezdődő és elhalasztott díjtételeket, kihátréltatási biztosítékokat, kihátréltatási biztosítékokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezetőbiztosító társaság Budapestben, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat a Magyar Államias Hitelbank ad.

Teljes tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy az összes őszi és téli ujdonságok a legfinomabb kelméktől a legolcsóbbakig már raktárra érkeztek, melyek szives megtekintését tisztelettel kérem.

Hétfő, folyó hó 12-től bezárólag szombat folyó hó 17-ig NAGY KIVÉTELES ELADÁSRA KERÜL

- Zibelin noppé, tiszta gyapju 120 cm. széles, méterje. **75 kr.**
ezelőtti ára 1 frt. 80 kr.
- Angol divatkelme 140 cm. széles, tiszta gyapju, méterje. **45 kr.**
ezelőtti ára 4 frt. 50 kr.
- Crépe flanell, gyönyörű mintákkal, jól mosható méterje **19 kr.**

Szövetmaradékok mesés olcsó árakban!

LESSNER GUSZTÁV

női divatáruháza

BUDAPEST, V. ker., Bécsi-utca 8. szám.

!!! **Verseny nélkül.** !!!

Változatlan JOD-VAS
LABDACSAN BLANCARD
SZORPJE

SÁP-KÓR
ANGOL-KÓR
HALVÁYSÁG
GÖRVELY-KÓR
VÉRSEZÉNYESÉG
ellen.

BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

Bécsi nők köszönhetik **szépségüket**

első sorban a legkellesebb, legkedvesebb, leghíresebb
Eredeti Pompadour Paszta
használatának, amelyet néhai Med. dr. Rix A. talált fel. Ez a széplőszert használó lányok élénk friss arcúkat, csillogó fehér rúzsátlan arcúkat csinál még a késő regkorig is, elmulasztott kozmikumok mellett a pénz hiányában is. A szíves megtekintés mellett: szőlő, májfoltok, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirot, a bőrnek minden tisztaságát; már 40 éve áll a fővárosi nők, művésznők szíves használatában, a miről bizonyították és közönségeknek rendelkezésre állanak. E széplőszert használóknak és árulmányoságának legjobb bizonyítéka a 40 éves élet, a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szerkeletet és újra csinált. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 60 kr.

POMPADOUR-TEJ
a bőrt azonnal leiszertí felhárítással vonja be, rajta marad az arcból minden szennyező anyag. Eredeti palack 1 frt 60 kr. Pompadour seppan 30 kr.

A legjobb készítményhez (Malearo) (szép, puha, fehér kéz)
Pompadour-crème
egy 60 grs 1 korona.

Tegyük bizalommal **Dr. Dr. Rixné Vilma fia. az Rix Antal és testvérei céghez, a valódi Dr. Rix-féle készítmények egyedül gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 10. (Szüneli). - Fővárosi közönségvezető **Dr. Rixné Vilma fia. az Rix Antal és testvérei céghez, a valódi Dr. Rix-féle készítmények egyedül gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 10. (Szüneli). - Fővárosi közönségvezető****

Főraktár Budapest: TÖRÖK JOZSEF Király-utca 12. DANKOVSKY ISTVÁN V. V. utca 5. DEITSNYI FRIGYES V. Marokkó-utca 2. Dr. EGGER LEO és EGGER J. gyógyszerár. LUTYI SÁNDOR Illatszertár, NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7. BRAUN MÓR Lajos-utca.

A bel- és külföld ezernyi orvosa megpróbálta és ajánlja a
Lovaerin-hajvizet
hiányos haj- és szakálnövesnél, a nők gyenge hajnövesnél, hajhullásánál stb.

Ezen hirdetés mindenkire azra, nőre és férfire, kik eddig számos más hajnövesztő szer használtak, érdeklől bír. Természetesen tartózkodok minden más szer felett ítélettel mondani, azonban azt határozottan állíthatom, hogy a „LOVACRIN” a legjobb. Mindenkor a hírneves recept szerint készül és naponta százával kapom a köszönőleveleket. Néhány napra az első bokos után kezd a haj nőni és ez folytatódik mindaddig míg egy egészséges, teljes növekedés, erős gyökérű haj keletkezik. Ezenelül azon haj, mely „LOVACRIN” használatától nem, soha sem hull ki. Ezen ujság minden lapját megtöltöttem köszönőlevelekkel, melyeket az utolsó 6 hónapban kaptam. „LOVACRIN” oly rövid idő alatt hat, mely alig elképzelhető. Kényes, de erős növekedés hajpille jelenik meg, mely aztán opp oly erővel nő tovább, mint egy fiatal, életős emberről.

„LOVACRIN” a társadalom minden rétegében, mindkét nemről egyaránt és minden korban használták. Sokan a jelenkor lemezt szőnyegű haját növeszt, minden haját tömötté, hosszúvá, teljessé és selyemszerűvé tesz, megtartja azt fiatal frissességben és szépségben, óvja a kihullástól, a fejbőrt tisztán és egészségesen tartja, tehát előjött van a kopaszoknak, a korán megcsúszott hajnak visszaállítása eredeti színé, megújított a viselőjét és előmozdítja a szempillák, bajna és szakál, valamint a kopasz fejek a haj növeszt.

Egy nagy üveg „LOVACRIN” ára, ml több hónapra elég, 5 K., 3 üveg 12 K., 6 üveg 20 K.

Szétküldés postautánvétellel vagy a pénz előleges beklüldése után a főraktárból:

M. Feith, Wien, VI., Mariahillerstrasse 45.
Raktárak Budapest: Petrovics Miklós drogústa, Bécel-utca 2. — Török József gyógyszerész, Király-utca 12. — Gyógyszertár a Nadorhoz, Váci-körút 17. — Nardai Gyándor drogústa, Kossuth Lajos-utca 7. — Thalmyer és Seitz drogústa. — Molnár és Moser drogústa, Koronahercz-utca 9. — Fodor Márton drogústa, VII., Király-utca 41. — Matthényi Béla drogústa az „Arany keresztelés”, Vambócs-körút 18. — Elnér J. és társa dr. gústa, Corvin-ter 6. — Lederer J. gyógyszerára a „Magyar király”-hoz, Marokkó-utca 2. — Utasi F. utoda drogústa, Andrássy-ut 33. — Igang Kálmán, drogústa, Egyetem-utca 11. — Lányi és Draudt, drogústa, Koronahercz-utca 13. — Fekő Ödön, Király-utca 39. — Stean Zsigmond, drogústa a „Fischer”, Váci-körút 42. — A. Salamon, Illatszertár, Király-utca 11. — Kartschmaroff „Szerencsés” A drogústa, Kerepesi-ut 39. — Lux Mihály, drogústa Múzeum-kör, ut 7.

DÓCZI M.
BUDAPEST,
Kerepesi-ut
10. SZ

kapható saját készítményű elegáns, csinos, tartós
cipő és csizma
bámulatos olcsó árak mellett.

Női cipő:
Sárga fűző v. cuog 2.90, bagariborból 3.20, gombos 3.40
Fekete zergé v. borjúbőr, fűző v. cuog 3.-, gombos 3.20
Különlegesség, amerikai box fűző v. cuog 3.50, gombos 3.80
Tartós orosz v. szalonlak fűző v. cuog 3.50, gombos 3.80
Finom francia sevrő fűző v. cuog 4.20, gombos 4.50
Zerge v. lakk kivágott 1.50, keresztöltés 2.-, regatta 2.60
Postó cuog, bőrről borítva 3.20, oroszakkal 3.50
10,000 gyermekcipő posztóból vagy bőrből 20-25 számig 1.-

Férfi cipő:
Sárga fűz. v. cuog 3.-, bagariborból 3.50, gombos 3.80
Legjobb orosz v. szalonlak, fűző v. cuog 4.20, gombos 4.50
Ujdonág, Derby-bakancs, box, szalon v. oroszakkal 4.-
Elegáns amerikai box, fűző v. cuog 4.-, gombos 4.50
Feltűnő eleg. francia sevrő fűző v. cuog 4.50, gombos 5.-
Borjúbőr sima 3.-, betétes 3.20, oroszakkal 3.50
Postó cipő, bőrről borítva 3.20, oroszakkal 3.50

Csizma:
Vimontes bagariból 7.50, borjúborból 8.50, vikszes 10.-
Haltincsim, alacsony bőrtű 5.-, magasban bőrtű 7.-
Vadászizmák halinálkól 9.-, vimontes vadászizmák 5.-
Fincsim, lakk v. bőrzárral, 5-10 szig 2.20, 11-16 szig 2.50
Orosz galocsh, férfi 1.80, női 1.30, tornacipő gummit 1.10
20,000 pár női házipő, nemaz vagy bőrből 65 kr-tól fűljebb.

Videki rendeléseket utánvétellel pontosan eszközölök.
Nem megfelelő kiseretek. 10 forinton felül bérmentve.
— Uj árjegyzék és csomagolás ingyen!

„MEIDINGER” kályhagyár
EHRlich J. és H.
Budapest, IX., Lónyai-utca 15. szám.

„Meidinger”-é töltés, szabályozó- és szellőző-kályhák.
„Meidinger”-é kizárólagos fűtőeszköz alkalmas kályhák.
„Meidinger”-é betétek cserépburkolatban, minden kivételben.
„Vulkán”-é fa- és szénfűtőre berendezett kályhák.
„Ideál”-é szabályozó töltés- és fűző-kályhák.
„Központi fűtések”-é szellőzők minden kivételben.

Színházak, s zórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1908. október hó 11-én.
Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal:

Cigányélet.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Írta és szerzőjét szerette Dankó Pista.

Személyek:

Tollas Zeiga	Ujvári	Csicsó	Kovács
Dadó Ruusi	Siposné	Polyva	Szabó
Lajos	Szirmai	Macska László	Kiss M.
Marcia	Szentmiklósy	Móric bácsi	Solymosi
Darás Étel	Balázs	Tudomány	Pázmán
Lajoska	Dezsofi	Dávid	Marton

Este:

Huszárhíasszony.

Eredeti operette 3 felvonásban. Írta és szerzőjét szerette Bokor József.

Személyek:

Haraszthy	Kovács M.	Barth	Irsai
Melánia	Hegyi	Haragos	Kenedich
Cecil	Rédéli	Schneidig	Pázmán
Murph	Solymosi	Muki	Ujvári
Pepita	Küry	Nyuzó	Szardahelyi
Török Miklós	Szirmai	Dávid	Delli

Kezdet 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1908. október hó 11-én.
Délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

A drótostót.

Magy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Írta Leon Viktor. Fordították Ruttkai György és Mórei Adolf. Zenéjét szerette Lohár Ferenc.

Személyek:

Günther	Penyéri	Pfefferkorn	Tollagi
Mici	Révész	Zauszka	Keleti
Jankó	Heltai	Milos	Ráthonyi

Este:

Ugyanaz.

Kezdet 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1908. október hó 11-én.
Délután 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

Szerbia.

Írta: dr. Strausz Adolf.

Este:

Berlini élet.

Írta: dömötöri Németh Péter.

Kezdet 7 1/2 órákor.

VAROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1908. október hó 11-én.
Délután 1/4 órákor fél helyárakkal:

A betyár kendője.

Eredeti népszimű, dalokkal 4 szakaszban. Írta Abonyi Lajos. Zenéjét szerette Nikolicz Sándor.

Este:

A notredamel templom harangozója és Eszmeralda a szép cigányleány. Regényes dráma 6 szakaszban. Írta Hugó Viktor.

Kezdet 7 órákor.

Hétfőn, november 9-én este 7 és fél órákor a főt. vígadó nagytérben

BONCI

Alessandro d'alestréje.

Jegyek 10, 8, 6, 4 és 3 koronás a „Harmonia” zenemű-zongorakerekedőben, Váci-utca 20. kaputól.

A szájpapadás nélküli légszívókamrás felsorok

Fő jellemzője az, hogy az a gőz, káposzt nélküli készítmény, amely a szájban állnak, rágható kiegészítő és mindenki azonnal megszokja. A szájpapadás teljes hiánya folyton fogorvosoknál a szájban, amelyre és beszédzavarok teljesen hi van szára. Szabadalmunk után nemcsak teljes fogorvosokat, hanem egyes fogakkal is készítenek a szájban, római és brüsszeli egészségügyi kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel lettek kitüntetve. A n. é. köszönés b. figyelmébe ajánljuk, hogy fogorvosok, amelyek magyar szabadalmiakkal védve vannak, egyedül csak általunk, intézőnkéknél készítenek. Fogorvosaink 10 évi jóllátást vállalunk.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet Budapest, VII., Baross-tér 20. sz. (Kelti pályaudvarral szemben)

Gyümölcs, főzelék és husconservákat, asszalt-főzeléket ajánl a legjobb minőségben az „Első Kecskeméti Conservgyár” Kecskeméten. Árjegyzéke k ingyen és bérmentve.

Eppen most jelent meg!

A nagy képes

Album beldiszítványok részére

holnap 130,000 példányban jelenik meg magyar nyelven. Az album 447 művészi terv szerint készült ábrát, divatos beldiszítványokat, valamint berendezési módokat az egyszerű kényelmességtől a legpazarab kiállításig nagy választékban tartalmaz. **SCHEIN S. szőnyegháza, Bécs, I. Bauernmarkt 12. ingyen és bérmentve küldi** e művet és a csinosan kiállított album elnyeréséhez **elengedő** a lakásimnek **levelezőlapon** történő közlése. Tartalom: Fabútorok, párnázott bútorok, asztal és ágyterítők, zongora és billárterítők, takarók, ablak és ajtófüggönyök, diszítványok (draperiák) bútor-szövetek, belsőszövetek, kárpitos cikkek fanell-takarók paplanok, matracok és ágyneműk, plaidok, utazó-, kocsis-, szánkó- és lótarak, ablakvédők (lambrequins), linoleum mindennemű szőnyegek, bőrök, csipkefüggönyök, stórok vitragok, stb. Minden közlemény

SCHEIN S. szőnyegháza, Bécs, I. ker. Bauernmarkt 12. sz. küldendő.

Kaszinók, klubbok, stb. berendezésére különleges cég.

Cukrászda-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy VII. KEREPESI-UT 23. szám alatt (az Urániaszínház mellett) a mai kor igényeinek megfelelő

CUKRÁSZDÁT

nyitok folyó hó 10-én. A legújabb és legkényesebb különféle sütemények, valamint saját készítményű cukorkák (bonbonok), forms-függetli és krémek izléses kiviteben, olcsó árban. — Megrendelések a legújanyosabb árban. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelttel.

Hertelendy Adolf, cukrász.

Az állatkertben

Ma vasárnap d. n. 1/2 órákor, a világhírű

BRUNNER

hajmeresztő mutatványa fényes tűzijátékkal 50 m magasban.

Egész délután katonazene hangverseny.

Előadás kezdete 1/2 órákor.

Szépségápolási műterem.

Arcbőrhibák legsikeresebb kezelése. Mindennemű kozmetikai igények felvilágosítást és tanácsot nyújtunk a szűkebb körökben.

VV MANICURE legújabb módszer szerint. VV Mm. Amélie okleveles kozmetikai műveltségű Bécsebi. Budapest, VII., Csömör-ut 5. szám.

Amerikai

Roskopf patent-óra 5 kor.
Svájci Roskopf-óra 10
Ébresztő-óra 3 kor. Elsőrendű ébresztő-óra 4 kor.
5 évi írásbeli jóllátással. Nagy javítottműhelyben minden órajavítás 90 kr.

Schiller Izsó órásmester,

Budapest, IV., Királyi Pál-utca 12.

Nagyságos asszony!

Saját érdekében kérje az őszi és téli divatértékesítőt, amely az összes divatos velezek, fiannelék és mosó-bársonyok minőség-mintáit tartalmazza. Együttal rendelkezésre bocsájtom az eredeti végekből vágott vászon-, siffon-, damaszt- és asztalnemű - mintákat, valamint a számos ábrával ellátott fehérnemű-árjegyzéket.

AUER IGNÁC FIA

Budapest, Kerepesi-ut 10. szám.

ALAPÍTÁTOTT 1880.

NELKÖLÖZHETETLEN HASZNOS KÖNYVEK,

melyek egy az ATHENAEUM kiadóhivatalában, mint minden hazai könyvkereskedésben megvásárolhatók.

A hártartásban. Könyv.

Képes Fesztiválkönyv. Írta: St. Hilaire Joséfa. Adólapozta és kiváltotta Wiesner Ernő. (Német nyelven is kapható.) Ára 4 K

Régi néni. Szegedi Székelykönyv. Ára 4 K

Gyakorlati székelykönyv. Írta: Festschich Andor. Gróf. Ára 2 K

Háztartási Könyvtár. Szerkesztő Kürtty Emil. I. rész. Gyógyszerkönyv. II. rész. Készlet. Házt. III. rész. Gyümölcsfőzés. 500-nál több kipróbált recepttel. Egy-egy kötet ára 60 f

Humor, tréfa.

Andrássy Adomák, sprófog. Cseregyőri József. Pál. Ára 2 K

Mokány Berce. Az én viselt dolgom. Nagyon érdemes az elővessera. Ára 4 K

Szokos A. Áron. A Dalkameretok társ. (Adomák) Ára 2 K

Egészség.

Aszambé és az egészséges. Írta dr. Oláh Gyula. Ára 7 K

Kneipp Sebágyon. A gyermek ápolása. Ára 2 K

Cseregyőri József. Pál. Ára 2 K

Viktorja. Ára 2 K

Összegejtő előadásai a betegségek és az egészség megőrzéséről. Ára 4 K

Viktorja. Ára 2 K

Hogyan éljünk? Elektromos táncok. Ára 2 K

Idegen nyelvek.

Angol nyelvtan. Iskolai és magánhasználatra. — Írták Pattersen-Galassa. Ára 2 K 40 f

Belgrá nyelvtan. — Írták Szrenitsa Gyula. Ára 2 K 60 f

Francozia nyelvtan. — Írták Ahn P. H. Ára 1 K 40 f

Magyar és Német szószótár. Szerkesztette: Rékányi Béla. I. rész Német-magyar. Ára 2 K

II. rész Magyar-német. Ára 2 K

Francozia és Magyar szószótár. Szerk. Ujváry Béla. I. rész Francozia-magyar. Ára 2 K

II. rész Magyar-francozia. Ára 2 K

Horvát-magyar és Magyar-horvát szótar. Szerkesztette: Margitts Ede. Ára 2 K

Szépség ápolása.

A szépség művészete. Ára 4 K

Höl szépség. Ára vászonkötésben 2 K 60 f

Diskótkötésben 4 K 60 f

Mind ezek a könyvek haphatók az ATHENAEUM könyvkiadóhivatalában VII. Kerepesi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

SZABADALMAT

védjegyet, mástra- és modell-óttalmat megveszerez. Szabadalmakat értékesít és finanszíroz a bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat. Pástor (törvényesen bejegyzett cég) BUDAPEST, Erzsébet-körút 17. Telefon 24-20. Félvilágosítás díjtalan.

Magyarnak Pécs, németnek Bécs.

Ne vásároljunk külföldön! Nem nálam órákat, arany- és ezüst órákat, órákat és minden lehet beszerezni. Igazán és bérmentve küldöm nagy képes árjegyzékem bérkínéi, ki érte ir és a meg nem felelő árakért a pénzt visszakadom.

„Rakasz” karus duplafelelő csúsi remenitór óra, különféle szép véséssel

6 frt. Nálam vásárolt órákért 5 ezstonosai irásbeli jóllátást vállalok. Schönwald Imre. Pécssett.

CHMEL J. és FIA

cs. és kir. udvari zongoragyárosok Budapest, Gizella-tér (Haas-palota) I. és II. em. — Telefon szám 30. — A világ leghíresebb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein, Schickmayer stb., stb. Továbbá Schickmayer, stuttgarti és Estey amerikai orgonaharmonikumok egyedül képviselői. Kitérő saját gyártmány. PIANOLA.

Olcsó butor.

25% engedményen adom el összes raktáron levő asztalos és kárpitos butor-készletet. Nagy választék háló-, ebédlő-, szalon-, utazóba, valamint minden a lakberendezéshez szükséges tárgyakkban, a leggyorsabbított a legkisebb kivételt. Dósa Kálmán asztalos és kárpitos. Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszleletdíj. Hatszor versenyen kívüli többek között az 1899 és 1900-iki párisi világkiállításokon, (Maggi Gyula bírálótag).

Önkéntesi egyenruhák s katonai felszerelések

páratlan elegáns kivitelben legutányosabban

Blum Sándor

elsőrangú egyenruhazárt és hadfelszerelési üzletet vezet. Ő felelős a perzsa császár és orosz csahygero udvari szállítója.

Budapest, Váci-utca 15.

A méretek fölöttébb végtelen a cég saját költségén szabásait viládképe oktatja.

BUDAPEST, Váci-utca 15. Árjegyzék ingyen.

A világhírű Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjeli ágy. Nappali szék. Minden háztartásban elegáns kis kanapó gyantát szolgál és egy kézművelővel a legkényelmesebb ruganyos matracoságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, emellett minden jobb családnak kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélegzését előmozdítja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által Budapestben, Haris-bazár. Árjegyzék kívánunk. Övünk a t. e. közönséget Schöberl-ágyunk értéketlen utánozóitól.

Mezőgazdák, szarvasmarha- és sertéstenyésztők figyelmébe!

Az elismert legjobb takarmányfűszer mindenféle házi állat és szárnyas részére a

Meise Lajos

szászsebesi regensburgi Etvágy takarmányfűszer. vegyészeti gyárából

Szászsebesen (Erdély) és Regensburg (Bajorország).

Fényes eredményekről számos elismeréssel tesz tanúságot. — Minden kiállításán a legmagasabb kitüntetés! — Gyorsítja a vagomarkák hizását, a husukat javítja és a tejet szaporítja, elősegíti a növest és az összes házi állatok jó egészségben tartja.

Egy 1/2 kgr. csomag ára 90 fillér. Egy 9 csomagot — 4 1/2 kgr. — tartalmazó postaküldemény ára bérmentes küldéssel 8 korona utánvét mellett.

Meise Lajos szászsebesi vegyészeti gyár központi elárúzó irodája

Budapest, VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.

Thierry A. győgszerész

csodabalszama

legjobb étrendi háziszer emésztési zavarok, grippe, székrekedés, gyomorégés, felfúvódás ellen csillapítja a kényelmet, gyorsítja az emésztést, tisztítja a vért, vagy 6 dupla üveg: bérmentes áldával együtt 4 korona.

Thierry győgszerésze az őrányalhoz, Pregradn, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Valódi csak az itt látható apáca-védőjegyvel.

Központiraktár: Budapest Török J. győgszerésztárában, Dr. Egger Leó és J. győgszerésztárában Váci-körút 17. sz. Zánkánban Mittelbach S. győgszerésztárában és Bécsben Brädy C. győgszerésztárában. Ajánlatos azok az utazásoknál mindig kéznél van.

Allein echter Balsam aus der Schützengeld-Institut als A. Thierry in Pregradn bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Férfi és Női Nemi Betegségeket

ugyszintén

Vér-, bőr- és idegbajokat, bujakort (syphilis), valamint a férfigyengeséget

(impotencia)

rendelő intézetében

gyógyít biztos sikerrel a legrovidebb idő alatt, foglalkozást zavar nélkül, 26 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógyeszkereit állományon elismert szakorvos

Dr. KAJDAGSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz

Klotild-palota (f. emelet). Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig. Levelre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

E napokban hagyta el a sajátját: „Bizalmas Barát” című könyveske, mely mindennemű férfi- és női nemi-bajokban kellő utmutatással szolgál. Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacsy József). Ára csak 1 kor. Vidéki megrendelések 20 fillérrel drágábbak

Meglátja,

hogy igazunk van. Orosz arany és ezüstleltetés; egykoron forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek után szerzünk be árnyékot és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk a vevőinknek és pedig: 12 szemelyre való komplett ezüstleltet 12 latos ezüstből 150 frt, 6 szemelyre való 65 frt és feljebb, 12 db 12 latos erős ezüst ezüstleltet 6 frt 20 kr. Továbbá dúsz vasleltetben arany leltet és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek és minden a szakmába való cikk. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldünk. Észereket csomag részeltetése is, de csak helyben adunk el

Grünberger Armin Béla

gr-ölköcsi, IV., Váci-utca 30. l. em. 23. Vesztük és bosseréltünk aranyat és ékszereket.

Kwizda Ferenc János

cs. és kir. ausztr.-magy. rom. kir. és bolg. fejed. udvari szállító

ker. győgszerész

Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA FLUID

Kigyóvédőjeggel (Touristafüüd)

Kwizda küszvényflüüdja régóta bevált diast. kozmetikus szor (bedörzölés) az emberi test inainak és izmainak erőteljesege és edzősége. Erősítés és eromegújítás céljából eredménynyel használják az őszes évszakban, kórkedések és lovaglóknak nagyobb turak után. Nagy üveg Ára K. 2. — kis üveg Ára K. 1.20. — (Búcsú győgszerésztárában rakastaron. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: Török József győgszerésztára Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 35. szám.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vanion és hajó, az átrakodás és esomogolás megtakarításáért, előford az elvárható Szabadalmazott Butarkocsiival Caro és Jellinek szállító, Budapest, V., Arany János-utca 34.

NYILT LEVÉL

minden magyar polgárnak!

Tudomásukra hozom, hogy megjelent művészies kivitelű és több száz eredeti fenyképpel ellátott nagy árjegyzékem, melyet mindenkinek, ki címét velem közli, világhírű találmányommal, a GUZI-kenőccsel együtt, ingyen és bérmentve küldöm.

A Guzi-kenőcs

az egyedüli, a mely a bőrt a repedéstől megóvjá és így minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jóállást vállalok, ha e kenőccsel bekeni.

Mindenki, ki cipőszükségleteit nálam szerzi be, egy tégely GUZI-kenőcsöt és egy pár elegáns cipő-sámfát kap teljesen ingyen.

Minden vidéki rendelést teljesen portómentesen szállítok és csupán 20 krt számítok föl. Nem megfelelő cipőket haladéktalanul visszaveszök és a pénzt minden levonás nélkül visszaküldöm.

Mértéknek legpontosabb, ha Harisnyában egy papírlapra állva, a lábaltal körvonalaít lerajzoljuk

Férfi, sima véres cipő	3.—	Női, erős, zergo, fűzős vagy cugos	3.—
Gavalier, elegáns, víz fűzős-cipő	3.50	Elegáns box fűzős vagy zombos elű	3.50
Feltűnő elegáns box fűzős vagy betétes cipő	4.—	Feltűnő elegáns, valdú sevré, lőzős vagy gombos-elű	3.50
Elegáns szaloniakk, fűzős vagy cugos	4.—	Gombos-elű	3.50
Gavalier, fűzős vagy gombos-cipő legán, sevré-bőrből	4.50	Oroszlak fűzős vagy cugos-cipő, bőr v. postószarval	3.50
Oroszlak, fűzős vagy cugos-cipő	4.—	Gyermekcipő erős zergéből, 3 évig 1.—	2.—
Magyar-cizma, egy darabból, hálthálgyalgal vízmentesítő, erős, gasdászok részére	7.50	7 évig 1.70 és 12 évig	2.—
Egész ánon, véres vagy oroszak-cizma	10.—	Gyermekcizma vízből, 7 évig 2.20, 12 évig	2.50

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST, Főüzlet: Kerepesi-ut 30b.

24788 a Rókus-kórház templomával szemben. Fióküzlet: VI., Király-utca 6.

Deák Ferenc emlékezete.

Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulója alkalmából szives figyelmébe ajánljuk a következő műveket:

Éppen most jelent meg!

Deák Ferenc emlékezete ünnepi füzet, mely az iskolákban tartandó ünnepek egész anyagát tartalmazza. Ára 20 fillér.

Gondolatok 1813-1873. Deák Ferencről. Ára 8.— kor. Diszes félbőrötésben 12.— korona.

Levelek 1822-1875. Deák Ferenc-től Ára 7 kor. 20 fillér. Diszes félbőrötésben 11 korona 20 fillér.

Deák Ferenc beszédeiből. Szemelvények. Ára 40 fillér.

Deák F. 1861-iki első felirati beszéde. Magyar Könyvtárban. Ára 30 fillér.

Legalkalmasabb a Deák-ünnep alkalmából az ünnepi terem díszítésére iskoláknak, olvasók- és egyéb társaságoknak, továbbá középületben, vármegyeházákban, városgházán, községgházán stb.

Deák Ferenc szobra

életnagyságú gipsz mellszobor. Ára csomagolással együtt 32 korona.

Megrendelhetők és kaphatók:

Sampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udv. könyvkereskedésben

Budapest, Andrássy-ut 21. szám.

Minden sző egyszerű beállítására... nonpareille betűkkel 4 miller. Vas-tagabb betűkkel 8 miller.

ÁRNYÉK-ETEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. szám.

Kiadóhivatal telefon-szám: 54-39. Tudakozóosztásnál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54-39.) kézpont iródnokban és egyedül nyitva... Munka-utakban lehet feladni:

Blockner J. dohánypörzsője IV. ker., 84/10-11. sz. E. Breuer bővítőkészítő Török-kört 54. szám alatt. Deutsch Miksa Andrásy-ut 33. Eckstein Bernát hirdetőiroda V. ker., Föld-utca 4. szám. Engelmann Mór dohánypörzsője IV. ker., Kádvíz-ter 2. szám. Frank e. Pál... Fischer J. D. hirdetőiroda IV. ker., Győr-utca 1. szám. Goldberger A. V. hirdetőiroda IV. ker., Váci-utca 17. szám. Goldenr Jozsef Andrásy-ut 50. Goldruber Mór könyvkereskedő II. ker., Pó-utca 17. szám. Groszmann József... Haasenstein és Vogler hirdetőiroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám. Jambrikovits dohánypörzsője Kerepesi-ut 60. (Takaréképít.) Kernberg Rozália dohánypörzsője VIII. ker., Múzeum-kört 10. Leopold Gyula hirdetőiroda VII., Erzsébet-kört 54. I. em. Kreszold Kudaóli hirdetőiroda IV. ker., Ferenc-kört 1. szám. Mészáros Antal hirdetőiroda IV. ker., Eszt-ut 9. szám. Nemetsék A. J. újság-írója IV. ker., Felőz-ut 3. szám. III. Nagel Ottó... Múzeum-kört 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza). Rohonczy Ilona dohánypörzsője VI., Andrásy-ut 48. szám. Sikráry Samu hirdetőiroda VI. ker., Váci-kört 33. szám. Selym Jakab hirdetőiroda IV. ker., Ferenc-kört-bastra. Sopronyi V. dohánypörzsője VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám. Szántó Mór dohánypörzsője IV., Kezokó-utca 14. szám. Stráb Ellis dohánypörzsője Nagymező-u. 13. Schwarz József hirdetőiroda V. ker., Marokkó-utca 4. sz. Schöngwald Ferenc dohánypörzsője Ferenc-kört 32. szám. Schönd Gyula dohánypörzsője V. ker., Lipó-kört 10. Tenczer Gyula hirdetőiroda V. ker., Szerviz-ter 3. szám. Toldi Lajos könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 2. szám. Weitzenfeld Jakab Kírdy-utca 1. Minden apróhirdetést... már másnap megjelnek a Budapesti Naplóban.

Házasság vagyonos gyermektelen 40 éves korig hivatalnok házasság eljárási egy 25-35 év közötti hajdan egy vagy kétszáz... Házasság eljárási egy 25-35 év közötti hajdan egy vagy kétszáz... Házasság eljárási egy 25-35 év közötti hajdan egy vagy kétszáz...

Segédkönyvelő Állás kereső esetleg mérlegelő... Szakácsné és szobalány keresetűk, Erzsébet-kört 25. II. em. 8. 4697

Raktárnoki, pénzbenesítő vagy más ehhez hasonló bizalmi állás kereső... Szűkölk! Tanulmányokban elmaradt... Szűkölk! Tanulmányokban elmaradt...

Ügyvéd Úgyes szabóné... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Kiadványok Felvilágosítás... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Birtokok berbeandók! Abonyamegyében 750 magyar holdas... Birtokok berbeandók! Abonyamegyében 750 magyar holdas...

2 mindenes eszelőanyag... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Iszán 10db egy literes ital... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Egy nőten Iszani Állás betöltendő... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Tisztességes gyermeketlen házaspár... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Fiatal inns mintafüves... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Délutáni foglalkozást kereső... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Könyvelői Raktárnoki vagy ehhez hasonló állás... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Házast. Kisebbet keresek Budapestben... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Tanítónő keresek 6 éves lángra... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Chasselas zöld keresetűk... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Zalagcédulákat házi- és üzleti... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Gazdatiszti állás kereső... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Birtokkeresetűk... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Eladó telek. A Réfán-tuson... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga... Kereslet. Úgyvéd keresőmaga...

Kiadó lakás, földszint 2 utcai, egy udvari... Ft 8.80-ért szállított 1 postacsomag... Ft 8.80-ért szállított 1 postacsomag...

Fontos háztartási cikk! Kókuszórnóvanyéval... Fontos háztartási cikk! Kókuszórnóvanyéval...

87 kr F. F. mosott szifon... 87 kr F. F. mosott szifon...

Könyvnyomda. Papírrel és könyvnyom... Könyvnyomda. Papírrel és könyvnyom...

Egy igen ügyes maseróné... Egy igen ügyes maseróné...

Egy jól bevezetett... Egy jól bevezetett...

Schrank Lipót vászon és divatarú... Schrank Lipót vászon és divatarú...

Budapest, VII. k., Nagymező... Budapest, VII. k., Nagymező...

Selym fényű remek... Selym fényű remek...

2.98 Butor csak jó minőségű... Butor csak jó minőségű...

II. Rákóczi Ferenc Mányoki Adám eredeti... II. Rákóczi Ferenc Mányoki Adám eredeti...

Legújabb leveles. Legújabb leveles, öntgyűd... Legújabb leveles. Legújabb leveles, öntgyűd...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Butorozott bútorkészítés... Butorozott bútorkészítés...

Viághírű haarlemi jáczint-hagymák eredeti áron portó- és vámentesen kaphatók

Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetői Szeged. 27766/903. szám. III. Pályázati hirdetmény.

A Dajka állomáson megüresedő vendégfogó bérletre ezenem nyilvános pályázat hirdetteték.

A bérlet fenti vendégfogó névre 1904. évi február 10-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 8t éven át vagyis 1909. évi február 10-ig.

Bérlőknek a következő helyiségek beosztattak rendelkezésre: Lakásai: 1 kis szoba mellékhelytelben 6.6 m², 1 szoba 20.25 m², 1 szoba 18.38 m², 1 előszoba 5.90 m², 1 konyha 7.23 m².

Az egy koronás bélyeg-előadó és Ajanlat a m. kir. Államvasutak Dajka állomása pályaudvarán levő vendégfogó üzletre felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi október 10-ig déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőnek átadásra kerülnek.

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna

Magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. Tessék árjegyzéket kérni! Én Csillag Anna